گەمەی پاشاو وەزیر

(٣ شانۆنامە)

بابەت: شانۆنامە
وەرگێر: حەمە کەریم عارف
تایپ: رزگار حەساری
چاپ:بەڕێوەبەرایەتی چاپ و بڵاوکردنەوەی سلێمانی/ چاپی یەکەم/٢٠٠٧

نووسینی: البوصیری عبدالله
و: حەمە کەریم عارف
٢٠٠١

کارێکتەرەکان:

١- حەلەزونی
٢- مەعلوف
٣- رەجب
٤- عوسمان
٥- ئیبراهیم
٦- شەلە "الاعرج"
٧- سێو فرۆش
٨- زیاد پاشا
٩- بێژەر
١٠- چاوش
١١- پۆلیس
١٢- کرێکاری ١
١٣- کرێکاری ٢
١٤- کرێکاری ٣

کرێکارانی رازانەوە
برادەران
کۆمەڵە دەروێشێ
کۆمەڵە رێبوارێ.

"شوێن، شوێنێکی تاریکە، لە زیندان دەچێت، نە هۆدەیە نە ماڵ... زیاتر لە چاڵ دەچێت، پەنجەرەیەکی تێدایە بەسەر هیچدا ناڕوانێ. هیچ شتێکی تێدا نییە جگە لە کورسییەك کە دەکەوێتە لای چەپەوە، کۆمەڵە هێڵو بازنەیەکی لەسەر کێشراوە کە بەبێ مەبەست تێکەڵ بە یەك بوون، کە مرۆڤ تەماشای دەکات هیچ واتایەك ناگەیەنێ. پارچەیەکی خەتخەتی

بەسەردا دراوە... رمێك و تاجێكی ساختەی لە موقەبا دروست كراوی تێدایە كە بە هەندێ نەخش رازاوەتەوە. ئەمە جگە لە كۆمەڵە دەمامكێك كە لەسەر ئەرزەكە فڕێ دراون، لەلای راستەوە سێ پیاو لەسەر سەندوقێك دانیشتوون".

مەعلوف: وایش... سەرم دەسوڕێ، پێدەچێ دوێنێ زۆرم خواردبێتەوە.

حەلەزونی: باشتر، تا ئەوەت بیر نەچێتەوە كە لە زەمانی ترس و لەرزدا دەژی.

مەعلوف: بەچی دەچێ وا جارێكی تر تێی كەوتمەوە "بێ دەنگی".

حەلەزونی: "بە پەستییەوە" حەزم لە خەوە... هیچ شتێك وەكو خەو نییە بۆ ئێمە خەو جیهانی تایبەتی ئێمەیە.

مەعلوف وەڵڵا راستە، منیش خەریكە حەز لە خەو دەكەم.

حەلەزونی: باشترە... خەو، خۆشی و فەڕی تایبەتییە بۆ ئێمە.

رەجەب: "نیگەرانە" واز لەم چەنەبازییە بهێنن... دەمانەوێ یاری بكەین.

مەعلوف: گوێی ناداتێ" با ئەوانی تریش بێن "بە هاوڕێیەكەی" پێم بڵێ: بەڕاستی هەست بەوە ناكەی نووستووەكان دوورن لە شەڕە شەقی بیركردنەوە.

حەلەزونی: بە هیچ جۆرێ هاوڕێی ئازیزم.

مەعلوف: كەچی بێدارەكان خۆیان دەخەنە گێژاوی گیروگرفتی واوە لە تواناڌا نییە.

حەلەزونی: ئەمە راستییە.

رەجەب: "هەڵ دەستێ" حەلەزونی

حەلەزونی: چی بووە؟

رەجەب: دەچمە دەرێ، دەست بە ئاو دەگەیەنم.. یارمەتی هەیە!

حەلەزونی: فەرموو. زەوی بەیار زۆرە.

رەجەب: "سڵاویان لێ دەكات..." سوپاس.. "ون دەبێ"

مەعلوف: دوا مەكەوە... تۆزێكی دی دەست پێ دەكەین.

حەلەزونی: راست دەكا، ئەمڕۆ زۆر دوا كەوتن.

مەعلوف: راستە، دوێنێ یەجگار زۆرمان خواردەوە، تا رادەیەك شەلەی هاوڕێمان وەكو منداڵ دەگریا "بە خەفەتەوە" بەستەزمانە هەست بە كەم و كوڕی دەكات.

حەلەزونی: "بە پێكەنینی تاڵەوە" كێ لە ئێمە هەست بە كەموكوڕی ناكات؟ شار تێكڕا هەست بە كێماسی دەكات...؟ ئەم یارییەی خومان پێوە گرتووە چ دەگەیەنێ؟ (بە هاوڕێكەی، تۆ دەزانی چ دەگەیەنێ؟)

مەعلوف: وەخت بەسەر بردنەو هیچی تر.

حەلەزونی: نا مەعلوف نا... بگرە راكردنە لە واقیع.. راكردنێكی تەواویشە.

مەعلوف: نا! تۆ ئەمڕۆكە شتێكی تری... چی روویداوە؟

حەلەزونی: دوێنێ هەستم بە تاڵی ژیانم كرد، زانیم كە ئادەمیزاد بچووكترین و سووكترین گیانداری سەر ئەم ئەستێرەیەیە.

مەعلوف: ئەوەندەش خەم مەخۆ... ئەوە لەبەر ئەوە بوو کە لەگەڵ ئێمەدا نەت خواردەوە.

حەلەزونی: ئیتر قەت ناخۆمەوە.

مەعلوف: ئۆو.. هێشتا زووە، وەختی ئەم بڕیارە نەهاتووە.

حەلەزونی: "دوای تۆزێك" دوێنێ هاتنەماڵەکەم و کوڕەکەمیان برد.

مەعلوف: کێ؟

حەلەزونی: گورگەکان..

مەعلوف: چۆن.. بۆ؟

حەلەزونی: وتیان.. دوژمنی پاشایە.

مەعلوف: باشە بەڵگەیان چییە؟.

حەلەزونی: بڵاوکراوەیەکی بچووك، کە پێیان گرتووە.

مەعلوف: گوێی مەدەرێ.. ئەم بیانووە بە هەزاران گیراوە.

رەجەب: "هاتەوە" چی..؟ هەر ئەوەندە یاری بکەین؟

مەعلوف: با دەست پێ بکەین... ئەوانی تریش دێن.

(بەشێوەیەکی بازنەیی لەسەر ئەرزەکە دادەنیشن، مەعلوف قۆندەرەکە وەردەگرێ، بە بەرزی هەڵی دەدا، بە گوێرەی دەستووری یارییەکە... دوای چەند چرکەیەك دەکەوێتە سەر ئەرزەکە، لەسەر باری خۆی دەوەستێتەوە).

ئۆو... وا دیارە ئەمڕۆ بەختم باشە، ئەوا بووم بە وەزیر... بێ زەحمەت قامچییەکەم بدەرێ.

(حەلەزونی قامچییەکەی دەداتێ، دەست دەکات بە دووبارە کردنەوەی یارییەکە، قۆندەرەکان دەکەونەوە سەر زەوی، هەر تاکێکیان روو لە شوێنێ دەکات..) .

حەلەزونی: "بە گرژییەوە" دز... سەرەتایەکی چاکە.

مەعلوف: "بە پێکەنینەوە"... ئەمە سزای ئەو کەسانەیە کە ئاوی حەیات ناخۆنەوە. ئا، بەم بۆنەیەوە هەواڵێکی گرنگت وەبیر هێنامەوە.

رەجەب: "قۆندەرەکان وەردەگرێ" ئەمڕۆ هەگبەی هەواڵەکانت پڕە.

حەلەزونی: دە پێمان بڵێ.

مەعلوف: "ئاوڕ لە پەنجەرەکە دەداتەوەو بە چپە" دزی پاشاتان بیست؟.

حەلەزونی: چی... پاشا دزی دەکات؟

مەعلوف: وتیان پاپۆڕەکەی لە زێڕ بار کردووەو ناردویەتی بۆ وڵاتی عەجەم.

حەلەزونی: خوایە... پاپۆڕێ زێڕ؟

مەعلوف: "دڵنیای دەکات" یەك پاپۆڕی تەواو... پاپۆڕێك زێڕ.

حەلەزونی: ئەمە تەنیا ناو زڕاننە... وا نییە شاعیری کڵۆڵی و خەم...؟

رەجەب: جا بۆ ئەمە لە من دەپرسیت.

مەعلوف: بەڵکو راستیەکەی بزانیت.

حەلەزونی: ئەوەی لە مێشکت دایە بۆمان هەڵ رێژە با مەسەلەکان بزانین.

مەعلوف: مێشکی پڕە لە کمول "پێ دەکەنێ".
رەجەب: هیچ شتێك نازانم.
مەعلوف: ئەی پاپۆڕە زێڕەکە؟ نەت بیستووە؟
رەجەب: بیستم.. .
حەلەزونی: کەواتە شتەکە راستە.
رەجەب: پێویستە ئەوەی دەی بیستین لە بێژینگ بدرێ.
"دەنگە دەنگ لە دەرەوە دێ"
مەعلوف: ئەوانیش هاتن.
رەجەب: باشتر. "سێ برادەر دێنە ژوورەوە.. شەلە دوا کەسیان بوو"..
حەلەزونی: ئەوە تاخیر بوون... بۆ؟
عوسمان: (یەکەمی سێ کەسەکە بوو) لە خۆمان دەگەڕاین.
مەعلوف: ئەی خۆتان لە کوێ دۆزییەوە؟
شەلە: لە تەنەکەی خۆڵدا... "تێکڕا پێ دەکەنن... بەڵام بە خەفەتەوە.."
حەلەزونی: بیستم کەوا ئەستێرەی مەجلیسی دوێنێ شەو بوویت.
شەلە: ئەوە پیاوەتی عەرەق بوو حەیاتم.
ئیبراهیم: بەڵام ئێمە تێر شەقمان کرد. "پێ دەکەنن، برادەری سێیەم دێتە ریزەوە... روناکییەکان کز دەکرێن... بە کپی و ماتی دەست بە یاری دەکەن.... شەلە قۆندەرەکە وەردەگرێ، هەڵی دەدا، دوای تۆزێك قۆندەرەکە دەکەوێتەوەو بەسەر دەمدا دەوەستێ..."
شەلە: "هاوار دەکات،" هێی.. پاشا... پاشا... "بە هەڕەشەوە" ئێستا تۆڵەی خۆم دەکەمەوە... لە زید پاشا خەراپترتان لەگەڵ دەکەم.
رەجەب: رەنگە نەتوانی. جەلادەکەت تۆزێ ناسکە. "پێدەکەنن".
"روناکی لای راست دەکوژێتەوە، بە هەمان ئاست لەلای چەپەوە هەڵ دەکرێت –کە کورسییەکە لەوێیە... شەلە دەچێتە ژێر بازنەی روناکییەکە، مەعلوف شوێنی دەکەوێ، بەرماڵەکە هەڵ دەگرێو ئەیدا بە شانی شەلەدا. هەروەها تاجەکە دەنێتە سەری... شەلە لە شێوەی زید پاشادا دەردەکەوێ، سەر ئەکەوێتە سەر کورسی عەرش، لەسەری رادەکشێ، هەر چوار پەلی لێ هەڵ دەخات.)
مەعلوف: (لە خەڵکی نێو هۆڵەکە دەچێتە پێشەوە). بەرێزینە، ئێوارەتان باش، خۆتان دەزانن، کە ژمارەی پێویست تەواو ببێ یارییەکە وەکو جاران دەست پێ دەکاتەوە: تاج بەسەر پاشاوەیە. "ئیشارەت بۆ شەلە دەکات" قامچیش بە دەست وەزیرەوەیە (ئیشارەت بۆ خۆی دەکات) لە سایەی ئەمو ئەودا، جونێ کلۆڵن، جونێکیش بەختەوەر... "روناکی دەگێڕێتەوە لای راست... یاری دەست پێ دەکاتەوە".
تۆپەکە بە جوانی لە نێوانیاندا دەسوڕێتەوە، ئەگەر لایەنی یەکەمیان بیبەنەوە بەشیان بۆکسو تێ هەڵدانە ئەگەر لایەنی دووەمیان بیبەنەوە بەشیان چەپڵەو ماچ بارانە..

ناکۆکییەکی ئاشکرایە بەڕێزینە. بەڵام ئەوە دەستووری یارییەکەیە. جا ئەمەتان پێشکەش دەکەین لەم شانۆگەرییەماندا:

ڕووداوی یەکەم

(ڕوناکی دەگەڕێتەوە سەر لای ڕاست)

عوسمان: (قۆندەرەکە وەردەگرێ و خۆی بۆ یارییەکە حازر دەکا)

بە ناوی خوا... (قۆندەرەکە بە بەرزی هەڵ دەدا... دوای نەختێك قۆندەرەکە دەکەوێتە ناوەڕاستی کۆمەڵەکەوەو هەر تاکێکیان ڕوو لە لایەك دەکا....)

ڕەجەب: "هاوار دەکات" دز... ئەمجا نۆرەی تۆیە... (پچڕان... مەبەست لەم زاراوەیە گوێزانەوەی ڕوناکییە لە ڕاستەوە بۆ چەپ یان بە پێچەوانەوە... ئێستا عوسمان دێتە ژوورەوە –خۆی دەمامك داوەو لە شێوەی پیاوێکی کلۆڵدا– لەبەردەم شەلەدا دەوەستێ کە دەوری پاشا دەبینێ..)

مەعلوف: "دەورو خولی نێچیرەکە دەدا" گەورەم... ئەم سواڵکەرە پۆلیس هێنایان.

شەلە: بۆ...؟

مەعلوف" دزی کردووە.

شەلە: "وەکو شتێ پێوەی دابێ" دزیی....؟ ئەعوزو بیللا.. خوایە بمان پارێزی.

مەعلوف: قوربان، پاشام تەماشای سەرو سەکوتی بکە، بۆت دەردەکەوێ کە چ نێرەکەرێکە.

شەلە: وەرە... ڕووتم نیشان بدە، زیاتر نزیك بەرەوە... دەمەوێ بتبینم... بۆنت بکەم... قەت دزم نەدیوە.. بە تایبەتی یەکێکی وەکو جەنابت کە دزیت کردۆتە پیشە.. "باش تەماشای دەکات" ئۆهـ... سەیرە. دەموچاوێکی غەریبە، بەڵام سیمای وەکو ئێمەیە، وەکو ڕووی ئێمە لە شەرمدا سوور دەبێتەوە.

مەعلوف: ڕووی ئێمە شەرم نازانێ گەورەم.

شەلە: ئەمە ڕاستە.

عوسمان: باشە پاشام ئەگەر مرۆڤ نەبم من چیم؟

شەلە: ئاهـ... بەڕاستی پرسیارێکی سەختە... ببوورە جەنابی دز، من شارەزای ڕەگەز نیم..

عوسمان: بەڵام هەر وەکو ئێوەم پاشام.

شەلە: توخوا...؟

عوسمان: بەخوا... خۆ ئەگەر ئەم سەرنجە لە مێشکی خۆتدا تۆمار بکەی خراپ نییە.

شەلە: ئەی وەزیر... ئێمە لە جیهانی خۆماندایین یان لە جیهانێکایین کە تایبەتە بە خەڵقەندەی ترەوە؟

مەعلوف: ڕاستی... ڕاستی بڵێم گەورەم.

شەلە: بڵێ گوێم لێتە.

مەعلوف: "بەرەو لایەکەی تر دەچێ تا شەلە دەکەوێتە ناوەڕاستەوە" لە نێوان هەردوو جیهاندایین گەورەم، جیهانی پاکی هەڵبژاردەو جیهانی خەڵقەندە نزمەکان.

شەلە: "بە لوت بەرزی پاشایانەوە" ئەی ئەمەی دەی بینم..."

مەعلوف: دزە... دزەو لە جیهانە غەریبەکەی خۆیەوە هاتووە.

شەلە: چاکە.. کەواتە تۆ دزیت؟

عوسمان: ئەوا زانیت...

شەلە: چاکە... بۆ دزیت چۆن بووی بە دز؟ ئەو مەرجانە چین کە ببی بە دزی چاك!

عوسمان: لەزروف بپرسە گەورەم.

شەلە: "بە پێکەنینێکی دیارەوە" چاکە... دزێکی مەیمون ئاسا. فەیلەسوفیشی. "بەجدی" تۆ روناك بیریت؟

عوسمان: خوا نەکات.

شەلە: کەواتە.... بۆ وشەکانت نا دیارن؟

عوسمان: هەست بەوە ناکەم.

شەلە: کەواتە من درۆ دەکەم... وانییە؟

عوسمان: دوور لە تۆ

شەلە: بەڵێ.. من درۆ دەکەم... اعتراف بکە، بیڵێ

عوسمان: هەر وایە

شەلە: ها... قسە بکە.

عوسمان: با قسەی جەنابت بێ... چۆنت پێ خۆشە با وابێ... "هەوڵ دەدا وشەکە بدرکێنێ. شەلە چاوەڕێیە" من درۆ دەکەم.

شەلە: "سەبری نامێنێ" دەی... دەی جەنابی دز، دەمەوێ بە منیش بڵێی... من ... زێد پاشا درۆ ئەکات.. وا بزانم دەتوانی ئەمە بڵێی...؟

عوسمان: "چاری نامێنێ" وابزانم...

شەلە: کەواتە بیڵێ...

عوسمان: "دەیەوێ بیڵێ" ئەوە راستییەکەتە...؟

شەلە: تۆ هەقت چییە، مادام من خۆم دەمەوێ وام پێ بگوترێ؟

عوسمان: چیت پێ بووترێ گەورەم؟

شەلە: من درۆ دەکەم.

عوسمان: چاکە... کارەکە ئەنجام دەدەین "هاوار دەکات" خەڵکینە، هۆی خەڵکینە.. پاشای بەڕێز، خاوەن شکۆ "زێد کوڕی مرە" درۆزنە.. بگرە گەورەترین درۆزنە لە مێژوودا... ئێمە ئەم جارە لەسەر ویستی خۆی ئەدەین. ئەوەی گوێی لێیە ئەوانی تریش ئاگادار بکاتەوە "بە شەلە" ها... ئەم جارەت بە دڵ بوو؟

شەلە: بە ساردییەوە تەماشای دەکات" ئێستا.. دەتوانم فەرمان دەر بکەم کە پێستت بگرون.

عوسمان: "بە ترسەوە" گەورەم.

شەلە: "رادەپەڕێ" یەك وشەم ناوێ... "ماوەیەك بێ دەنگی" پێم بڵێ چیت دزیوە؟

عوسمان: ئەمانە دەزانن چیم دزیوە.

شەلە: بەڵام من نازانم.

عوسمان: لەوان بپرسە گەورەم، چونکە بارێکی قورس لەسەر من لادەبەیت...

شەلە: سەیرە... دزییش دەکەی‌و شەرمدەکەی باسی بکەیت... "بە تووڕەیی" چیت دزیوە؟

عوسمان: "بە لەرزەوە" کراس گەورەم... کراس.

شەلە: بە سەرسامییەوە کراس...؟

عوسمان: بەڵێ... کراس –شتێکی کەم بایەخە... وانییە گەورەم؟

شەلە: "دوای تۆزێ بیرکردنەوە" کراس.. "دەداتە قاقای پێکەنین"

عوسمان: "بۆ مجامەلە پێ دەکەنی"

شەلە: باشە بۆ کراست دزی؟

عوسمان: بۆ کچەکەم دزیم.

شەلە: بۆ کچەکەت...؟ "دیسانەوە بە هەمان گەرمی پێشوو پێ دەکەنێ" ببوورە وام زانی بۆ مانگا بەشیرەکەت دزیوەتە.

عوسمان: ئێی... زەمانی مانگا نەما... مانگام نەماوە گەورەم، لێیان سەندم..

شەلە.. ئەمە یان گرنگ نییە.. بۆ کراسەکەت دزی؟ وەڵام بدەوە.

عوسمان: بۆ ئەوەی کچە چکۆڵەکەم بۆ مەکتەب لەبەری بکات.

شەلە: بیانوویەکی قۆڕە

عوسمان: بە ناچاری ئەوەم کرد.

شەلە: کام ناچاری؟

عوسمان: کچە چکۆڵەکەم ناچێ بۆ مەکتەب ئەگەر کراسی تازەی بۆ نەکڕم.

شەلە: ئەگەر نەچێ... چی دەبێ؟ رەورەوەی مێژوو دەگۆڕێ...؟

عوسمان: دەمەوێ خوێنەوار بێت گەورەم، کلۆڵی بەسە، خۆم تاڵاوی نەزانی‌و گێلیم چەشتووە، ناشمەوێ پاشەرۆژی مناڵەکانیشم وابێ.

شەلە: زانست بۆ رۆڵەی سواڵکەران نیە... پێم وایە ئەمە دەزانی..؟

عوسمان: "بە پاڕانەوەوە" خوا دەست بە باڵتەوە بگرێ گەورەم، پاشام.

شەلە: بێ دەنگ بە... "بە تووڕەییەوە" دەوەستێ... بە شوێنەکەدا دێ‌و دەچێ کوت‌و پڕ هاوار دەکات.." بۆ هەموو وەزیرەکان... وەکیلەکان.. خاوەن دەست مایەکان... بۆ خزم‌و دۆستانی حزبی پاشا، ئەو پاشایەی بە ئەمری خواو گەل حوکم دەکات. پێویستە زانست.. رۆشنبیری... هەموو جۆرە زانیاریەك بۆ ئێوەو مناڵی ئێوە بێ –با لە ئێستاوە– دەرگای

قوتابخانەکان لە رووی منالی سوالکەرو چینە چەوساوەکان دابخرێ. ئەم بڕیارە لە بەرواری دەرچوونیەوە ئیشی پێ دەکرێو لە رۆژنامەی رەسمی دا بلاودەکرێتەوە...

عوسمان: "رەفزی دەکا" نا... مەحالە ئەمە بکرێت.

شەلە: نا، دەکرێ...

عوسمان: "بە یاخی بوونەوە" ناکرێ "هەلّ دەکوتێتە سەر شەلە" نابێ ئەمە بکرێ.

"شوتی ئاگاداری لێ دەدرێ، برادەرەکانی تریش لە دەوری جەلادی پاشادا دێنە ژوورەوە. سەرو تێلایان بە دەستەوەیە، کلاوخودەیان لەسەرەو بە شێوەیەکی ئیحائی بەرەبنە وێزەی عوسمان"

شەلە: "دوای ئەوەی دلی ئاو دەخواتەوە" چاکە... لە ملت نادەم بۆ ئەوەی لە مەینەتی رزگار نەبی، بەلام دەردت زیاد دەکەم... بیبەن... هەزار رۆژ بەند، رۆژی هەزار جەلدەی لێ بدەن..

"جەلادەکانی پاشا عوسمان هەلّ دەگرنو بە ئاسمانا هەلی دەدەن".

هەموویان: "هاوار دەکەن" بژی داد... "دەردەچن"

مەعلوف: "بەرمالی پاشا دەسرێتەوە" خۆت سەخلەت مەکە گەورەم... تۆ نەخۆشی سیلتە، ئەم دەردەش پێویستی بە پشودان هەیە.

شەلە: بەلام ئەم نەگریسە ماندووی کردم.

مەعلوف: گوێ مەدەرێ گەورەم... "پچڕان... لەلای راستەوە... برادەرەکان دەگەڕێنەوە شوێنی خۆیان" عوسمان دەمامکەکەی دادەمالێو لە شوێنەکەی خۆی دادەنیشێ.

رەجەب: چەند لێ هاتووین بۆ نواندنی ئەو شتەی کە نیمانە.

عوسمان: کە مرۆڤ نەتوانێ بگاتە راستی، پەنا دەباتە بەر هەلگێڕانەوەی.

ئیبراهیم: هەلگێڕانەوەش یارییەکی خۆشە.

حەلەزونی: باشە کێ دەتوانێ ئەم هەلگێڕانەوە ساختەبازییە لا بەرێ کە ئێمە تێی کەوتووین؟

رەجەب: حەز دەکەم راستییەکی زیندوو بە کراس دز نیشان بدەم "بە بێزارییەوە، ئاه.... لەوە جوانتر نییە کە مرۆڤ یاخی بێ.

عوسمان: یاخی ئەسپێکی ئاسمانییە لە پێشەوەیە بۆ سەربەستی...

حەلەزونی: یاخی بوون شتێکی شازە، شازیش لە دەستوورا جێی نابێتەوەو دەستووریش مافی مل پەڕاندنی هەیە.

ئیبراهیم: چیتانە بەسەر رەفزەوە؟ ئەوە کێیە باسی یاخی بوون دەکات؟

رەجەب: "هەلّ دەستێ" من... باسی رەفزو یاخی بوون دەکەم..

ئیبراهیم: باشە... فەرموو بچۆ گۆڕەپانەکە... لەم مالە بۆگەنە رزگار بە، هەولّ بدە بە چاوی کراوەوە بڕوانێتە خۆر...

حەلەزونی: بە تەنیشت رۆژەوە سێدارەی پاشا دەبینی...

ئیبراهیم: ئەگەر پاشا نزیکی خستیتەوە، خۆتی بۆ شل مەکە.

رەجەب: خەڵکی سەربەرزییان بۆ دەمێنێتەوە ئێمەش ترس... ئەم ترسە نەفرەت لێکراوەی لە ناخی دوێنێوە بۆمان هاتووە کێ یارمەتیم دەدا بیکوژم؟

حەلەزونی: دانیشە شاعیری کلۆڵی... دانیشە.

رەجەب: حەلەزونی... تۆ خوێن تاڵی.

حەلەزونی: ئەزانم بەڵگەش ئەوەیە کە لێرەدا دەبینرێم.

ئیبراهیم: "دەیەوێ بیانگێڕێتەوە سەر یارییەکە" ئێی کوڕینە.. ئەمجارە نورەی منە، خۆتان ئامادە بکەن، دەبم بە پاشاو مافی یاخی بوونتان دەدەمێ.. " رەجب دەگەرێتەوە جێگای خۆی.. هەموو ئامادەن بۆ دەست پێ کردنەوەی یاری یەکە.. براهم قۆندەکان هەل دەدا.. کە دەکەنەوە هەر یەکێکیان روو لە شوێنێ دەکات"

ئیبراهیم: "هاوار دەکات" بەنەحلەت بی.. بە نەحلەت بی عوسمان: چی یە.. دز...؟ "پچران../ لەلای چەپەوە..

مەعلوف: گەورەم، پاشا.. دزێکی دیکەش لەبەر دەرگایەو چاوەڕێی نۆرەیە.

شەلە: با بێت.

مەعلوف: "هاوار دەکا" وەرە پێشەوە جەنابی دز....

ئیبراهیم: "دێتە پێشەوە، دەمامکێکی ئەرستۆکراتیانەی بۆ خۆی هەڵبژاردووە" سلاوی خواتان لێ بێ پاشام...

شەلە: "بە زەردەخەنەیەکەوە دەستی دەگوشێ" ئەمە دزێکی بە ئەدەبە.

ئیبراهیم: ئەمە لە سایەی سەری تۆوەیە گەورەم.

شەلە: دیارە... لە کوێ برۆ تۆکولت لە کوێ خوێندووە؟

ئیبراهیم: رەوشتی گەورەم باشترین قوتابخانەیە بۆ ئێمە.

شەلە: جوانە... جوانە.. باشە تۆ دزیت؟

ئیبراهیم: وام پێ دەڵێن.

شەلە: ئەی راستیەکەت... چی دەڵێی؟

ئیبراهیم: کاسبکارێکی سادەم، بە رەنجی شان بژێوی خۆم پەیدا دەکەم.

شەلە: جوانە... ئەوانەم خۆش دەوێ.

ئیبراهیم سوپاس.. سوپاس پاشام.

شەلە: ئەی بۆچی هاتوویتە لام؟

ئیبراهیم: لە خۆمەوە نەهاتووم گەورەم.

شەلە: ئەی...؟

ئیبراهیم: "قسەکەی پێدەبڕێ" ئەمان هێنامیان بۆ لات.

شەلە: بۆچی؟

ئیبراهیم: وتیان چەوسێنەرێکی دڕندەم.

شەلە: ئەم وتانە چین؟

ئیبراهیم: خۆت دەبینی، تەنها چەند وتەیەکن، رۆشنبیرەکان بەکاری دێنن.

شەلە: چی دەگەیەنیٚ؟

ئیبراهیم: دەڵێن –بە ملی وتیاری– چەوسێنەر پیاوێکە هێزی بازووی کرێکاران دەدزیٚ.

شەلە: باشە تۆ وایت؟

ئیبراهیم: هەست ناکەم. ئەوەی دەیزانم کرێکار لەلای من بە پارە ئیش دەکاتو بە ڕەزامەندی خۆی.

شەلە: باشە تۆ بازرگانی یان خاوەن کارخانە؟

ئیبراهیم: "دوو پەنجەی بەرز دەکاتەوە" هەردووکیان.

شەلە: باشە... "بیر دەکاتەوە" باشە قازانجت زۆرە؟

ئیبراهیم: "بە زمانیٚ کە گوزارشت لە نهێنییەکی قوولٚ دەکات" پاشام.

شەلە: چەند ئەدەی، لە بری تەبریٚ کردنت؟

ئیبراهیم: چی پاشا بفەرمویٚ، هی ئەوە.

شەلە: "هاوار دەکات" وەزیر... با، وەزیر بێت.

مەعلوف: گەورەم... ئەمرکە گەورەم.

شەلە: ئەم پیاوەتان لە کوێوە هێناوە بیبەنەوە بۆ ئەویٚ.

مەعلوف: بەڵیٚ.

شەلە: هەر کاتێکیش هات بۆ لام ڕێی لیٚ مەگرن.

مەعلوف: بەڵام.

شەلە: "قسەکەی دەبڕیٚ" بەرییە... بەرییە. "پچڕان... لەلای راستەوە: ئیبراهیم دەگەڕێتەوە جێگای خۆی دوای ئەوەی دەمامکەکەی دا دەکەنیٚ".

ڕەجەب: "بەبرایم" سەرکەوتوو بوویت.. لە هەڵبژاردنی ئەم شەخسیەتە.

ئیبراهیم: ئەمە تازە نییە لەلای من، وەکو خۆت دەزانی.

حەلەزونی: بەڵام دوورە لە واقیعەوە.

ڕەجەب: دوورە لە واقیعەوە...؟ چۆن...؟

حەلەزونی: پاشا تەماح لە کەس ناکات.

ڕەجەب: بەڵیٚ... پاشایان تەماح لە هەموومان دەکەن.

حەلەزونی: ئەم توندییە بەرانبەر بە میری تەنیا لای هەژارەکان هەیە، ئەمەش ئەنجامی کڵۆڵییە.

ڕەجەب: هەژارەکان دڵی نەتەوەن، کڵۆڵیش گڕی شۆڕشە.

حەلەزونی: دەزانم تۆ حەز بە ئەدەب دەکەی.

شەلە: چییە جەماعەت؟

مەعلوف: دەکەوینە شوێن هەموو دیمەنێك؟

رەجەب: قەیدی چییە... باشتر، وەخت بەسەر دەبەین، رادەبوێرین.

ئیبراهیم: بەڵام کاتمان کەمە.

رەجەب: کات گرنگ نییە... دەمانەوێ لە گیروگرفتەکانمان بکۆڵینەوە.

مەعلوف: هاتین یاری بکەین نەك باسی سیاسەت بکەین.

حەلەزونی: یاری بکەم... یان چاوەڕێ بکەم:

رەجەب: قۆندەرەکە دانە نۆرەی تۆ نییە.

عوسمان: حەلەزونی ئەمڕۆ جیاوازی.. بە چاك‌و خەراپ بەرگری لە پاشا دەکەیت.

حەلەزونی: چونکە من دەزانم پاشا کێیە، یەك ساڵی تەواو لە بەندیخانەدا ژیام "بە قورسیەوە هەڵ دەستێ" لەو ماوەیەدا فێری ترس بووم، تامم چەشت. بە چاوی خۆم نینۆکی مرۆڤم دی هەڵ دەکێشرا، ژانی هەڵکێشانی توکە بەر، هێشتا لەبەر چاومە، ئا لێرەوەیە هەموو باسی یاخی بوون دەکەن. باسی زۆرداری پاشا دەکەن.

رەجەب: کەواتە تۆ ئەم راستییە دەزانیت.

حەلەزونی: ئەوەش دەزانم قوربان: کە پاشا شیرو سێدارەیە.

عوسمان: زۆری تریش پێش پاشا شیرو سێدارە دروشمیان بوو، بەڵام ئادەمیزاد راوی نان... ئەمە مەسەلەیەکی مێژووییە.

حەلەزونی: مێژوو حەکایەتی پیرانە.. هەر لە منداڵیەوە ئەمەم زانیوە کە گەورەش بووم، کە وەختێ پیاوی دادگا بووم زیاتر ئەم راستیەم بۆ دەرکەوت.

رەجەب: ئەم یارییەی ئیستا تۆ دەیکەیت، یارییەکی قوڕو دۆراوە.. خۆت هەڵ دەخەڵەتێنی، پاکانە بۆ خۆت دەدۆزییەوە.. بۆ ئەوەی شتێ بکەیت کە کوڕەکەت بەر بێ.

حەلەزونی: هەقی خۆمە.

رەجەب: هەڵوێستی کوڕەکەت پاك و پیاوانەیە، تۆ هەقی ئەوەت نییە پیسی بکەی.

حەلەزونی: هەڵوێستی شەریفە..؟ ئەم شایەتییە بەچی دەچێ؟ باشە ئەی بۆ تۆ هەمان هەڵوێست بۆ خۆت دروست ناکەی.. بۆ لەم ماڵە کاولەدا دانیشتوی، زمان درێژی دەکەیت و بەخەیاڵ هەڵوێستی پاڵەوانانە دەنوێنی...

رەجەب: هێشتا کاتی خۆی نەهاتووە.

حەلەزوونی: پێم بڵێ ئەی شاعیری کڵۆڵی و خەم، لە ژیانتا سەری شکاوت نەدیوە؟ لاشەی مرۆڤت نەدیوە وەکو نافورە خوێنی گەرم هەڵبدات؟ تۆ... تۆش کاك عوسمانی وتاربێژ – خەتیب– مامۆستای رێزمان بووی، بەوە بەناوبانگ بووی کە زۆر شارەزایت، دیمەنی وەهات دیوە..؟ ئەی تۆ کاك ئیبراهیم نەت دیوە وەختێ رۆژنامەگەر بووی. کە رۆژنامەت بۆ دەهات هەر لەسەر کورسییە شڕەکەتەوە بەسەر دونیادا دەسوڕایتەوە. بەڵام ئەوەی من دیتم تۆ نەت دیوە. من، تەنیا وەختێ وەکیل بووم دەمزانی گیروگرفتی خەڵکی چین، کوێیان دێشێ، بەڵام من نامەوێ لاشەی کوڕەکەم خوێنی گەرم هەڵبدات. نامەوێ کۆتایی کوڕەکەم بەو حاڵە بێت.

عوسمان: ئێمە بەرەو ئەم یاخی بوونەت دەبەین.

حەلەزونی: گویٚ رایەڵی پاشاش جۆرێکە لە یاخی بوون.

رەجەب: یاخی بوون ئەوەیە بڵێی نە ء.

حەلەزونی: دەڵێم نە ء... بەڵام بۆ برسێتی... بۆ دەربەدەری... بۆ گومراهی... حەز دەکەم پاشا بمکوژێت نەك ژیان بم هاڕێت.

شەلە: "لە دوورەوە" دەمانەوێ یاری بکەین جەماعەت.

ئیبراهیم: وەختەکە لە رابردوویەکدا دەکوژن کە هەر هەمووی نشوستییە..

حەلەزونی: یەك تکایەکم هەیە... دەمەوێ ئەو ئافرەتە ببینم کە بڵاوکراوەکەی دا بە کوڕەکەم... بۆ ئەوەی چنگەکانم لە بینی گیر بکەم تاکو دەمرێت.

ئیبراهیم: دەی بینی... دەی بینی دەی بگەڕێنەوە بۆ جێگاکانتان.

"دەگەڕێنەوە جێی خۆیان... رەجب قۆندەرەکان هەڵ دەدا... بە هەمان شێوەی پێشوو دەکەونەوە".

رەجەب: "لە کاتی کەوتنی قۆندەرەکانا": هەموو هەوڵێکی یاخی بوون بە فیرۆ چوو.

ئیبراهیم: هەستە.. بەشی خۆت وەربگرە.

عوسمان: پاشا شەلە چاوەڕوانتە.. کوا پێوەندی مێژووی نێوان شاعیرەکان و دەربارمان نیشان بدە.

رەجەب: پیشانتان دەدەم کە کامە گرنگترە. (پچڕان: لەلای چەپەوە).

مەعلوف: گەورەم، پاشام، ئەم دزە خۆی تەسلیم کردووە.

شەلە: بیهێنن.. با بێت.

مەعلوف: "پاڵ بە رەجەبەوە دەنێ بۆ پێشەوە.. رەجەب دەمامکی پیاوێکی داخ لە دڵ لەسەر دەنێ" بڕۆ پێشێ... بڕۆ پێشێ.

رەجەب: دەستم لێ مەدە.

مەعلوف: وریا بە گەورەم... تۆزێك چاو قایمە.

شەلە: وایت؟

رەجەب: بەڵێ وام.

شەلە: قەیناکات... چارەی ئەم جۆرە شتەمان لەلا هەیە.

رەجەب: ئێستا: چتان لە من دەوێ؟

شەلە: دان بەوەدا بنەیت: کە تۆ دزیت.

رەجەب: من دزم.. بۆ ئەمە شتێکی غەریبە؟

شەلە: رەنگە غەریب نەبێ... بەڵام تۆ دەزانی، ئێمە...

رەجەب: "قسەکەی دەبڕێ" ئێوە نوێنەری میرین، دەتانەوێ موحاکەمەم بکەن.

شەلە: ئەمە راستییەکەیەتی.

رەجەب: ئەی پاپۆرە زێڕەکە..؟ "بێ دەنگی... شەلەو مەعلوف بە جۆرێ تەماشای یەك دەکەن کە پڕە لە لووت بەرزی بیروکراتیانە".

مـەعلوف: بـەم بۆنەيـەوە گـەورەم .. دواى پشـكنينى دۆسـييەكان و لێكدانـەوەى وتـەكانى تاوانبار، بۆمان دەركەوت كە دژى پاشامان ئيش دەكات.

شەلە: ئەمە راستە؟

رەجەب: ئەگەر ئەمە تاوان بێت، ئەوا دەبێ هەموو گەل موحاكەمە بكەن.

شەلە: واتە هەموو گەل دژى ئێمەن؟

رەجەب: پێم وايە خۆتان ئەمە چاك دەزانن.

شەلە: باشە بۆ؟

رەجەب: ئەم پرسيارە سواوە.. لەبەر ئەوە داواى لێ بوردن دەكەم... وەڵام نادەمەوە..

شەلە: بەڵام بۆچى گەل دژى ئێمـە بێت، لـە كاتێكا ئێمـە هـەموو هـەوڵێكى خۆمـان خسـتۆتە خزمەت مەسەلەكە...؟

رەجەب: ئەم هەوڵە، گومان لێكراوە.

شەلە: گومان لە دڵسۆزيمان دەكەيت؟

رەجەب: خەڵكى لايەنەكانى مەسەلەكە حاڵى بوون، ئيتر چاوڕاو داد نادات.

شەلە: "بڵمە بڵمێك دەكات" حاڵى نەبووم.

رەجەب: حاڵيش نابيت.

شەلە: مەبەستەكەت روون بكەرەوە.

رەجەب: دەڵێم پشتگيرى كردنى حيزبى كۆنـە پەرەسـتەكان بـۆ مەسـەلەكە، ئـەو مەسـەلەيەى هەموو خەڵكى مژوولْ كردووە، ناتوانێ شتەكانى پشتەوە بشارێتەوە. "تۆزێ بێ دەنگى".

شەلە: "بە وردى لە رەجەب وردەوە دەبێ" باشە تۆ شاعيرى؟

رەجەب: بەڵێ...

شەلە: خۆ شاعيرەكان پێوەنديان بە دەربارەوە چاك بووە.

رەجەب: ئەوسا شيعر يارييەكى ساختە بووە...

شەلە: "رادەپەڕێ" ئەمە دزێكى زمان درێژە...

رەجەب: گوێ بگرە، پاشاى سەگ.. من شـاعيرم شـاعير، جێگـاى تايبـەتى خـۆم هەيـە لـە نێـو گەلا، بەر لەوەى حوكم بدەيت و لە فەرمان دەرم بكەيت... من شاعيرێكى گەورەم —حەز ناكەم هەر دە پەنجەكەم بخەمە چاوت.. دەبێ ئەوەش بزانـى كـە مـن ئيهانـە ناكرێم، (رەجـەب چوار چنگۆڵە دەوەستێ... پشتى رووت دەكات)..

وەرە كاكى وەزير، وەرەو چۆنت پێ خۆشە وا گورزى خۆت بوەشێنە.

مەعلوف: "رووەو رەجەب دەچێ و قەمچييەكەى لەسەر پێيە" چاكە.. خۆى بە خۆى كرد.

شەلە: "هاوار دەكات" نا... لێى مەدە... بيبە بۆ سێدارە.

مەعلوف: سێدارە؟

شەلە: ئەگەر ماوە بدەن جەنابى وەزير.

رەجەب: نا.. من رازى نيم... ماڤ "ڤيتۆ" ئەى جيهان، ئەى خەڵكينە....

"لەم دەمەدا شاشەیەکی سپی دێتە خوارەوەو ئەم دیمەنە بە شێوەیەکی هێمایی دەردەکەوێ.. شیروەشێن دەردەکەوێو رەجەب دەستوپێی بە کۆتە..

مەعلوف: "قسە دەکات، شیروەشێنەکەش بە گوێرەی وتەکەی ئەو دەجولێ".

ئەمجا سەری تاوانبار دەنرێتە سەر تەختەدارێکی لوولەکی.. شیروەشێن دەست بەرز دەکاتەوە.. دەنگی دەهۆڵ (دەنگی دەهۆڵەکان دەردەکەوێ) دەنگی نەفیر،، (دەنگی نەفیرەکە دەردەکەوێ) لە چاو تروکانێکا شیروەشێن ئەدا لە ملی رەجەب، هەموو شتێك بە گوێرەی ئارەزووی پاشا ئەنجام ئەدرێ. دەنگی دەهۆڵو نەفیر بەردەوام دەبێ تاکو شیروەشێن لە چاو ون دەبێ.

پچران: لەلای راست. رەجەب دێتە ژوورەوە، لە جێی خۆی دادەنیشێ.. نۆرە دێتە سەر حەلەزونی —قۆندەرەکان هەڵ دەدا، دوای تۆزێك دەمەو روو دەکەونەوە.

هەموویان: "هاوار دەکەن" هێی پاشا... پاشای تازە "چەپڵە لێ دەدەن" روناکییەکی گشتی.. "برادەرەکان دەمامك دەبەستن، سەرودار لە شێوەی تفەنگ دا هەڵ دەگرن، ئابلۆقەی ئەو شوێنە دەدەن کە شەلە لێی دانیشتووە... شەلەش ترسو لەرزێکی خەستی دەستکرد لە خۆی دێنێ.

هەموویان: "بە دەنگە دەنگەوە".

- تاجەکە دانە.
- عەباکە فڕێ دە.
- کۆشکەکە چۆڵ بکە.

مەعلوف: لێی دێتە پێشەوە، عەباو تاجەکەەی لێ دەکاتەوەو دەیدات بە حەلەزونی... کوتوپڕ دەنگی جاڕچی بەرز دەبێتەوە.

دەنگی جاڕچی: بۆ هەموو خەڵکی وڵات... گوێ لەم بەیانە بگرن، دەسەڵاتی زید پاشا لابرا، زیاد پاشا هاتە سەر حوکمو سبەینێ لەبەردەم کۆشکداو لە سەعات "١٠"ی سەر لە بەیانی ئاهەنگێکی گەورە بەم بۆنەیەوە ساز دەکرێ، ئەوەی لێرەیە بە وانی تر بڵێ.

"دەنگەکە نامێنێ" برادەرەکان لە حاڵەتی سەرسوڕماندان...

"تاریکی...."

رووداوی دووەم

دیمەن:

بەسەر دیوارە دوورەکەوە ئارمی وڵات هەڵواسراوە: "دوو شێری راستو چەپ" لە ناوەڕاستی شانۆدا وێنەیەکی گەورەی پاشا هەڵواسراوە، لە ژێرییەوە بە خەتێکی درشت نووسراوە: "بژی زێد پاشا".

کۆمەڵە روناکییەکی کز دەخرێتە سەر شوێنەکە. دوای ماوەیەك سێ کرێکار دێنە ژوورەوە، کە رەستەی پێویستیان پێیە. یەکێکیان بە پەیژەیەکدا سەر دەکەوێ ئاڕمە کۆنەکە لا دەبات و ئاڕمی تازەی دەخاتە جێگا...

ئاڕمەکە هەمان ئاڕمی پێشووە، هیچ جیاوازییەکی نییە، مەگەر دانان و رەنگی شیرەکان، کرێکاری دووەم خەریکی نووسینەکەیە، فڵچەکەی دەردێنێ و وشەی (زیاد) دەخاتە شوێنی "زید"، بەم جۆرە نووسینەکە لەگەڵ رووداوە تازەکەدا دەگونجێ. لەم کاتەدا کە ئەم کارانە ئەنجام دەدرێن گوێمان لەم گفتوگۆیە دەبێ:

دەنگی ١: پاشای مەزنم.

دەنگی ٢: ئەهلەن وەزیر... ها هەواڵی گەل چییە؟

دەنگێك: چاوەڕێی پێ و قدومی جەنابتن.

دەنگی ٢: بەڕاستتە؟

دەنگی ١: شارەکەمان قەت وانەبووە... جوانترین خشڵی مێژووی پۆشیوە، وێنەی پاشا لە هەموو شوێنێ هەڵواسراوەو بە گوڵ رازاوەتەوە... پیرۆزبایی و خۆشەویستی لە هەموو جێیەك نووسراوە.

دەنگی٢: باشە گەل وێنەی هەڵواسیوم؟

دەنگی١: لەسەر دیواری دڵیان هەڵواسراوە بەر لەوەی لەسەر دیواری شار هەڵبواسرێ.

دەنگی٢: "بە خۆشییەوە" بەڕاستە؟

دەنگی١: بەڵێ... بەڵێ.

دەنگی٢: باشە کام وێنەیان هەڵواسیوم؟

دەنگی١: هەموو وێنەکانت پاشام.

دەنگی٢: چاکە... (وەکو یەکێ بیەوێ نهێنییە بدرکێنێ) پێم بڵێ ژن لە نێو خەڵکەکەدا هەن؟

دەنگی١: بە هیچ جۆرێ گەورەم... ئەمە دەبێتە مایەی تەقینەوە.

دەنگی٢: ئەی بەداخەوە.

دەنگی١: شوێنێکی تریان هەیە... لە، بانیژەکانەوە دەڕواننە پاشام، هەڵهەڵە لێ ئەدەن و گوڵ و ماچ دەبەخشنەوە.

دەنگی٢: ئاه... ماچ... ماچ جوانترین شتی بابەتەکەیە.

دەنگی١: ئەمە قسەیەکی نەستەقە.

دەنگی٢: (بێ دەنگی... چەند هەنگاوێ) پێم بڵێ ئا... جەنابی وەزیر.

دەنگی١: دەربارەی چی پاشام؟

دەنگی٢: هەواڵی خەزنە لە چدایە؟

دەنگی١: بەڕاستی پاشام بەشی پێویستییەکانی گەل ناکا.

دەنگی٢: گوێ مەدەرێ... هێشتا بیرمان لەم مەسەلەیە نەکردۆتەوە.

دەنگی١: ئەی مەبەستی گەورەم چییە؟

دەنگی٢: دەڵێم خەزنەکەم بەشی پێویستییەکانی خۆمان دەکات؟

دەنگی١: "بیری دەکەوێتەوە" ئاھ... ئێمەو ھەر چیمان ھەیە ھی پاشایە (پێ دەکەنێ) خوا جەزات بداتەوە ئەی حاتەمی بەخشندە! "بە جووتە پێ دەکەنن".

دەنگی١: بەڵام... ئایا پاشام دەزانێ پاشای پێشوو و حیزبە بە کرێ گیراوەکەی زۆر دەست بڵاو بوون؟

دەنگی٢: "بە کەش‌و فشەوە" دیارە.

دەنگی١: پێم وایە ھەر لەبەر ئەمەش کوشتتان؟

دەنگی٢: حیزبە کۆنە پەرەستەکەشیمان ھەڵوەشاندەوە، ھاتین جێی بگرینەوە تا دادو ئاشتی بچەسپێنین.

دەنگی١: بە خێرو خۆشی بێن.

دەنگی٢: سوپاس... سوپاس.

دەنگی١: ببوورە... "بێ دەنگی" بەڵام پاشام

دەنگی٢: بەڵێ جەنابی وەزیر.

دەنگی١: (بە دوو دڵی) ڕەنگە گەورەم ھەواڵی برسێتیش بزانێ؟

دەنگی٢: دیارە... دیارە، بیر لە چارەسەری ئەویش دەکەینەوە.

دەنگی١: ئەی زنجە تەنەکەکان؟

دەنگی٢: دیارە... دیارە، بیر لە چارەی دەکەینەوە.

دەنگی١: ئەی بەندیخانە تەژیەکان؟

دەنگی٢: دیارە.. دیارە، بیری لێ دەکەینەوە، "دەنگەکان ون دەبن"

کرێکاری١: بژی دادوەری... "لە پەیژەکە دەکەوێتە خوارەوە"

کرێکاری٢: خوا شفات بۆ بنێرێ.

کرێکاری٣: (لە وێنەکان نزیک دەبێتەوە) دەزانن... نان زۆر دەبێ.

کرێکاری٢: چۆن زانیت؟

کرێکاری٣: سیمای پاشا وا دەڵێ.

کرێکاری١: ڕاستە... بەڵام تەنیا نانی گەنمە شامی.

کرێکاری٢: گرنگ ئەوەیە زۆر بێ.

کرێکاری٣: نان ھەر نانە ئیتر ھەرچییەک بێ.

کرێکاری٢: بەڵام بۆ تەنیا ئەو جۆرە نانە زۆر دەبێ؟

کرێکاری١: چونکە ڕەنگی پاشامان زەردە وەک گەنمەشامی.

کرێکاری٢: گەر دەی بیستنەوە، زمانت دەبڕن.

کرێکاری١: ترحێو.

کرێکاری٢: تۆ یاری بەنانی خۆت دەکەیت.

کرێکاری١: ئەگەر برات سەر بەست بوایە وەکو باڵندەی ئاسمان، نە ژن لە ماڵەوەو نە پارە لە بانقا بوایە.

کرێکاری٢: بەر دەبی ئیشاڵڵا.

کرێکاری٣: ناوچەوانی ئەم پاشایە بە بەرەکەتە.

کرێکاری١: بەڵێ... نانی گەنمە شامی فەڕو بەرەکەتە.

کرێکاری٣: نائومێد مەبە. .

کرێکاری١: براینە... تاریکی شەو سەر لە ئێوارە دیارە.

کرێکاری٢: دە تەماشاکە تا مانگ دەردەکەوێ.

کرێکاری١: ئۆی... ئێوە نووستوون... دڵنیا بووین کە مانگ دەرناکەوێ.

کرێکاری٣: چۆنت زانی؟.

کرێکاری١: "کاغەزێکی قەدو نوشت کراو دەردێنێ" بەم کاغەزەدا. .

کرێکاری٣: ئەوە چییە...؟ .

کرێکاری١: هەموو راستییەکی پێ گوتم.

کرێکاری٣: باشەکەی کاغەز جێی هەموو راستییەکی تێدا دەبێتەوە؟.

کرێکاری٢: شتەکە چییە؟.

کرێکاری٣: بۆمانی باس بکە.

کرێکاری١: شتێ وایە کە باوەڕ ناکرێ.

کرێکاری٢: رەنگە ئەوەی تۆ بیبینی ئێمە نەی بینین.

کرێکاری٣: خۆ رەنگە باشتریش بیبینین.

کرێکاری١: ئاه... برادەرینە، دەزانم ئەم وڵاتە سەر دەکەوێ.

کرێکاری٣: فشەیە، ئەوەی دەیزانی وشەی سەر ئەو کاغەزە توڕدراوەن.

کرێکاری١: وشە جیهانێکی بێ کۆتاییە.

کرێکاری٢: بەڵام ورگی برسیم تێر ناکات. .

کرێکاری١: بەڵام برسێتییەکی گەورەتر... سامناکتر... تێر دەکات. .

کرێکاری٣: ئەوەمان بەلاوە مەبەست نییە.

کرێکاری٢: ئێستا تەنیا مەسەلەی ئەم کاغەزەمان بەلاوە مەبەستە.

کرێکاری١: "وەکو یەکێ خەون ببینێ" ئەو سێو فرۆشە جوان بوو، سێوەکەشی جوان بوو.

کرێکاری٣: ئەوە چ دەڵێی؟.

کرێکاری١: "بەردەوام دەبێ" بەڵێ جوان بوو وا تێ دەگەم.

کرێکاری٢: دیسانەوە دەستمان پێ کرد.

کرێکاری١: زیرەکیشە... زۆریش زیرەکە.

کرێکاری٢: "پێکەنینی گاڵتەو تەوس" تۆ خۆشەویستی منی... تۆ شۆڕەسواری خەونی... لەگەڵتدا دەچم بۆ سەر مانگ... ئەمەی لەم کاغەزەدا بۆ نووسیوی وا نییە؟.

کرێکاری٣: "تەواوی دەکات" بەڵێنی داویتێ یان بۆ تۆیە یان بۆ گەل.

کرێکاری٢: وا بزانم هەندێ رستەی بازاڕیشی بۆ تێ هەڵکێشاویت؟.

کرێکاری٣: حەز دەکەی تۆزێکیان بۆ بخوێنەوە.

کرێکاری٢: بە هەر حاڵ شتێکی خۆشە.

کرێکاری٣: بۆمان بخوێنەوە. .

کرێکاری١: باشە... دەی خوێنمەوە (کاغەزەکە دەکاتەوە... تەماشای راستو چەپی خۆی دەکات... شوێنەکە جوان دەپشکنێ، ئەمجار بە کرێکاری٢..) ئەرێ تۆ نایخوێنێتەوە؟.

کرێکاری٢: بەڵێ.. بەڵام وشەی عاشقان دەم تەزێنێ.

کرێکاری١: ئەوە مەبەستە "کاغەزەکەی دەداتێ" دەی بیخوێنەوە.

کرێکاری٣: دەنگی لەگەڵ وشەی عەشقدا ناگونجێ.

کرێکاری١: بەڵکو پێچەوانەمان بۆ دەر بکەوێ.

کرێکاری٢: "لە کاغەزەکە ورد دەبێتەوە... دوای تۆزێك رادەپەڕێ" ئەوە چییە! بڵاوکراوە... "هەڵ دەلەرزێ" دژی پاشایە.

کرێکاری٣: چی...؟ بڵاوکراوە؟

کرێکاری١: بیخوێنەوە برام... با واتەی عەشق بزانی.

کرێکاری٢: "رەنگی هەڵبزرکا، چۆکی دەلەرزێ" بگرە... کاغەزەکەت بگرە.

کرێکاری١: گوێ مەدەرێ برام.

کرێکاری٣: بەڵام مەسەلەکە چییە؟.

کرێکاری١: ئەو دای پێم.

کرێکاری٣: ئەو کێیە؟.

کرێکاری٢: "ئارەقەکەی دەسڕێ" سێو فرۆشەکە. .

کرێکاری١: ئێستا زانیت.

کرێکاری٣: ئازار بە خۆی دەگەیەنێ برا. .

کرێکاری١: هیچ نییە.

کرێکاری٣: بەڵام مەسەلەکە خەتەوە.

کرێکاری١: وەکو گشت کاروبارێکمان.

کرێکاری٢: تۆ... تۆ جرجی، چۆن دەست بۆ بڵاوکراوەیەکی وەها دەبەی؟.

کرێکاری١: باشە لە کاغەزێك زیاترە...؟ .

کرێکاری٣: پیاوانی پاشا باوەڕ ناکەن.

کرێکاری١: چونکە پاشایان تاوانبار دەکات.

کرێکاری٢: باشە سێو فرۆشێ خۆی چییە تا پاشاو دەستو پێوەندەکەی تاوانبار بکات؟.

کرێکاری١: سێو فرۆش دەستو دایەرەی خۆی هەیە.

کرێکاری٣: بەڵام دەستو پێوەندێکی دۆڕاو.

کرێکاری١: پێویستە راستی دەربکەوێ.

کرێکاری٢: کامە راستی؟.

کرێکاری١: ئەو راستییەی... کە وڵات لە خنکانداپە.

کرێکاری٣: بەڵکو تۆ... تۆ لە خنکاندایت.

کرێکاری١: من یەکێکم لە نەفەری ناو پاپۆڕە کلۆڵەکە.

کرێکاری٢: کەواتە، بۆ خۆمان تەسلیمی پاپۆڕەکانی تازە نەکەین؟.

کرێکاری١: تازە بە چی دەچێ ئەگەر سێبەرێکی خوێڕی کۆنەکە بێت؟.

کرێکاری٢: "بە نائومێدییەوە" فەلسەفەیە. .

کرێکاری٣: ئەی برسێتی...؟ .

کرێکاری١: هاواری برسێتی دەکەن‌و ناتانەوێ سەرچاوەکەی بدۆزنەوە.

کرێکاری٢: سەرچاوە... باشە تۆ دەیزانی؟.

کرێکاری١: بەڵێ... بەم بڵاوکراوەیەدا.

کرێکاری٣: بڵاوکراوەیەك بە پێنوسی ئافرەتێکی کلۆڵ... پەرەسەندنێکی سەیرمان تێدایە.

کرێکاری٢: "پشتی قسەکەی دەگرێ" ئاخر زەمانە... ئافرەتیش سیاسەت بازی دەکەن.

کرێکاری١: خۆی نەی نووسیوە.

کرێکاری٣: رەنگە نووسەرەکەی کلۆڵ تریش بێ.

کرێکاری١: وەکو دەردەکەوێ کاری تاقە کەسێك نییە.

کرێکاری٣: تۆ چیت بۆ دەرکەوتووە؟.

کرێکاری٢: "لێی دەچێتە پێش" خوا شفات بۆ بنێرێ. "لە دوورەوە دەنگی دەهۆڵ و زوڕناو هورا کێشان دەبیسترێ".

کرێکاری٣: کەژاوە... کەژاوەکە هات.

کرێکاری١: ئێستا... خەڵکی بەڵێن تازە دەکەنەوە. "کۆمەڵە دەروێشێ بە خۆیان‌و دەفەکانیانەوە دێنە ژوورێ، ئاڵای وڵات‌و وێنەی پاشایان هەڵ گرتووەو تێکرا..." .

دەروێشەکان: سڵاوی خوا لە پاشامان، پیرۆز بێ پاشامان. "چەند جارێ ئەم نزایە دووبارە دەکەنەوە.. هەڵ دەپەڕن‌و نزاکە دووبارە دەکەنەوە، بە شوێنەکەدا دەسوڕێنەوە و نزاکە دووبارە دەکەنەوە... لەو دەمەدا کە سەرگەرمی هەڵپەڕین‌و دابەزینن پیاوێکی شیك‌و پۆشتە دێتە پێشەوەو لە دوای مێزەکەوە دەوەستێ."

بێژەر: خوشکان... برایان تۆزێکی دی کاروان‌و گەژاوەی پاشا دێت، پاشای شۆڕشگێڕ، کە تەخت‌و بەختی بنەماڵەی "زید"ی روخان... دەگات... خوشکان، برایان دوای چەند چرکەیەکی دی کاروان‌و کەژاوەی پاشا دەگات‌و "زیاد" پاشا تیشکی فەڕو پیرۆزیمان بەسەردا پەخش دەکات "هۆتاف" خوشکان، برایان. جەماوەر لێرەدا پڕ بەدڵ و بە یەك دەنگ هاوار دەکەن.

دەنگەکان: داد.... لە دەست زوڵم‌و زۆر. ئۆف لە تاریکی بەندیخانە.

بێژەر: خوشکان، برایان، ببوورن لەبەر چەند هۆیەك ئیسگەکەمان وێستا... ئێستاش پێتان رادەگەیەنینەوە کە جەماوەری گەل پڕ بە دڵ هاوار دەکەن.
دەنگەکان: وای. لە دەست زەردەخەنەی ناچاریدا: لە دەست قامچی بێزاری.
بێژەر: جارێکی تریش ببوورن، ئێستگەکەمان وەستا. خوشکان، برایان فەرموون لەگەلمانا بن.. ئەم گەلەی دەمێکە خەبات بۆ سەربەستی دەکات، پەنا بەخوا دەگاتە ئامانجی خۆی لە رووی پەرەسەندن و شارستانیەتەوەو لەسایەی پاشای تازەدا پێ دەنێتە قۆناغی سوشیالیزم و دادوەرییەوە.
کرێکاری٣: دەڵێی لەمە پێش گوێم لەم قسەیە بووە.
کرێکاری٢: لە ((محوالامیە))دا خوێندمان.
کرێکاری ١: بەنووسراویش لەسەر نانی گەنمە شامی دەی بینی.
بێژەر: جەماوەری خۆشەویست بانگی ژیان بۆ ئەم پاشایە هەڵبدەن.
دەروێشەکان: سلاوی خوا لە پاشامان... پیرۆزبێ پاشامان.
بێژەر: بەڵێ... بەڕێزینە... "بەم هوتافە نەمرەو گشت جەماوەر دەنگ هەڵدەبڕن. "بە دەنگی بەرزتر" خوشکان، برایان، ئێستا کاروان و کەژاوەی پیرۆز دەگات. پاشای شۆڕشگێڕ دادەبەزێ بۆ ئەوەی سلاو بە جەماوەری تینوو، تینووی دیداری خاوەن شکۆی بگەیەنێ.
"دەروێشەکان تێکەڵ بە خەڵکەکەی تر دەبن، هەیت و هوت و هەرا بەرز دەبێتەوە، دیسانەوە هوتاف بە ژیان و پایەی پاشادا دەکێشرێ. لەم کاتەدا پاشا دێتە ژوورەوە، بە هەردوو دەست خۆی دەنوێنێ، زەردەخەنە بەملاو بەولادا دابەش دەکات. ئەمجا سەر دەکەوێتە سەر تریبۆنەکە... بەبێ دەنگی دەڕوانێتە خەڵکەکە".
بێژەر: "بەهەموو توانایەوە هاوار دەکات" ئا ئەوە پاشای پیرۆزە.. دەبا خەڵکەکە بە دیداری شاد بن و تێر لە رووی بێ گەردی بخۆن.
کرێکاری١: "بە برادەرەکەی" پێم نەووتن.. باسی نانی گەنمە شامیم بۆ نەکردن.
کرێکاری٣: دەموچاوی پاشامان هۆزێ تێر دەکات.
کرێکاری٢: خوا سەلامەتی بکات.
بێژەر: "بەهەمان دڵ گەرمییەوە" ئەی جەماوەری چەوساوە... ئەوا خۆتان لەبەردەم پاشایەکی مەزندا دەبیننەوە، پێویستە گوێ بگرن کە چیتان پێ دەڵێ "بێ دەنگی".
پاشا: "قسە دەکا" سوپاس بۆ خودا... (بێ دەنگی). هەموو بێ دەنگ دەبن. سوپاس بۆ ئەو خوایەی بە ئەمری ئەو هاتینە ئێرە "هوتاف".
کرێکاری٣: لەوە دەچێ پاشامان پێش نوێژو خوتبە خوێن بێ.
کرێکاری٢: لەسەرییەوە وتار دەبێژێ.
کرێکاری١: بۆ کەس لە لووتەوە وتار دەبێژێ؟

پاشا: خوشکەکانم... قسە هەزارە، دوانی بەکارە.. هاتووین حوکمتان بکەین نەك خزمەت. "دەگەڕێتەوە" ببورن خزمەتتان بکەین نەك حوکمتان بکەین.. "هوتاف" هەوڵ دەدەین پەیڕەوی دادو عەدالەت بکەین بە گوێرەی بەرو ماوەی زروف.

دەنگەکان: داد... لەدەست زوڵمو زۆر. ئۆف لە تاریکی بەندیخانە.

پاشا: بەڵام ئێمە سەرمان لە هێزە ناحەزەکان سوڕ دەمێنێ. کرێی کرێکاران زیاد دەکەین، بەڵام ماوەی بەرزبوونەوەی نرخی بازاڕیش دەدەین. دیارە دادوەری وا پێویست دەکات.

دەنگەکان: داد لە دەست زەردەخەنەی بێ کاری. ئۆف لە دەست قامچی بێگاری.

پاشا: گەلی بەشەرەفم... نەخۆشی دەرۆزەمان تیادا بلاوبووەتەوە، بەڵام لە ئەمڕۆوە، دەگۆڕێ.. "هوتاف" هەستمان کرد ئێوە زوڵم لێ کراون، لە سایەی کۆیلەیەتیدا دەژین. بەڵام لە ئەمڕۆوە زوڵمو کۆیلەیەتی نەمان... "هوتاف" لێرەدا... با هەموو جیهان گوێیان لێ بێ... ئێمە پەیڕەوی سوشیالیزمی دروست دەکەین... "هوتاف" ئێمە ماوەی "استغلالی فردی" ئەدەین. "خەڵکەکە گوێ قوڵاغ دەبنەوە، سەریان سوڕ دەمێنێ، چپەو پرسیار... سەرسامی... بێ دەنگی..."

بێژەر: "بە جەماوەر" بەڕێزینە... ببورن پاشامان ناتوانێ پیتی "ق" دەربێنێ چونکە تۆزێ هەڵامەتیەتی. جا مەبەستی "استقلالی فردی"یە لە بری "استغلالی فردی"... "هوتاف کێشان".

پاشا: هەروەها استغلالی جەماعی

بێژەر: "وشەکەی لە دەم وەردەگرێ" مەبەستی استقلالی جەماعییە "هوتاف".

پاشا: کاروانەکەمان پێویستی بە ئێوەیە تا دەگاتە ئەو کەنارەی مەبەستێتی.. خوا پەنای چاکانە.. "هوتاف".

دەروێشەکان: نان... نان جەنابی پاشا.

پاشا: دیارە.. ئەوەندە زۆر دەبێ تا گەلەکەم تێر دەبێ.

دەروێشەکان: سەرما... سەرما پاشا.

پاشا: دیارە ئاگر لە هەر چوار دەوری شار دەکەینەوە تا گەلەکەم گەرم دەبێتەوە.

دەروێشەکان: بەندیخانە... بەندیخانەکان جەنابی پاشا.

پاشا: دیارە... دەرگاکانی دەکرێتەوە تا گەلەکەم ئاوارە نەبێ..

(دەستەو تاخمی دەروێشەکان دەکەونەوە هەیتو هوتی خۆیان. پاشا دێتە خوارەوە، زەردەخەنە لێوەکانی بەسەر دەکاتەوە.. بە هەردوو دەست خۆی دەنوێنێ.. پاشا لە قەڵەباڵغیەکەدا ون دەبێ... هاتو هاوارەکە ون دەبێ.. هەموو شتێ ون دەبێ چەند سواڵکەرێك نەبێ. چەند چرکەیەكو برادەرەکان دێنە ژوورەوە، شەلە لە پێش هەموویانەوەیە".

شەلە: "فول سەرخۆشە" بخۆنەوە بەرێزینە، رەشەبای زەمانی ترس هەڵی کرد.. بخۆنەوە تا هەست بەو سەرمایە نەکەن کە بەسەر شارەکەمانا دەدات.

ڕەجەب: زمانت بگرە.. شار پڕە لە سیخوڕ.

عوسمان: پیاوانی پاشا لە هەموو شوێنێکا هەن.

شەلە: "هاواردەکا" ئاه... دەمەوێ میز بەسەر سەری پاشادا بکەم.. ئەمەوێ.. شیری عەنتەرم بدەنێ، بەگژ خوادا دەچم. بەگژ خوادا دەچم.

حەلەزونی: ئۆف دیسان لێمان تێك دەدا.

شەلە: خزمینە هەستن، لەخۆتان بگەڕین، بەم زووانە پاشا دەتان خاتە تەنەگەی زبڵەوە دەتاننێرێ بۆ دەرەوە "ئەکۆکی" ئاه.. کوڕینە بیهننە بەرچاوی خۆتان.. مرۆڤ بە هەموو زل و زەبەلاحی و مێژوویەکیەوە لە تەنەکەی زبڵدا بنێرێ "پێکەنینێکی سامناك" وەرە مرۆڤ لە بری بارە تەماتەی بۆگەن بدرێ.

حەلەزونی: "هەڵ دەکوتێتە سەر شەلە"پێم وتیت، بێ دەنگ بە، هەی بێ عار گوێیان لێمان دەبێ.

شەلە: کڕنوش بەرن، ئەی ئەوانەی لە زەمانی ترسدا دەژین. هەواڵ بدەن لاسایی سەگ بکەنەوە، ئێ بەڵکو یەکێك بەزەیی پێتانا بێتەوەو پارچە نانێکتان بداتێ.

مەعلوف: با لێرە دووری بخەینەوە.

ئیبراهیم: زوو پێم وتن... چاکی دەناسم، زوو هەستم کرد ئاسایی نییە.

شەلە: "لە هەڵەوەڕی خۆی ناکەوێ" کوا دارەکان....؟

برادەران: دار نییە.

شەلە: کوا دارەکان؟. بۆ دارەکان ون بوون، ئەوە بۆ تیشکی مانگ رەشە؟ ئەوە بۆ زەوی بووە بە گڕکان... "هاوار لە برادەران دەکات" ئاگاتان لە گڕکان بێ... گڕکان... گڕکان.

برادەران: تۆزێ هێدی بەرەوە.... گڕکان نییە.

شەلە: بەڵێ... گڕکان شارەکە هەڵ دەلوشێ.. ناخ دەخواتەوە، ئا ئەوە گڕکانە، ئێستا ئێمە لە دۆزەخداین.. کوا، ئەوە لە کوێن خەڵکی دۆزەخ دەی خێراکەن خۆتان رزگار بکەن.

مەعلوف: گوێم لە ترپەی پێیە.

حەلەزونی: "تەماشای دوور دەکات" وریابن... وا پۆلیس هات.

عوسمان: "دەمی شەلە دەگرێ... هەموو بێ دەنگن.. هەنگاوەکان نزیکتر دەبنەوە.. شەلە پەلە قاژەیەتی" دوو پۆلیس دێنە ژوورەوە، یەکێکیان نیشانەی چاوەشی بە شانەوەیە".

چاوش: ئەم هەرایە چییە!

پۆلیس: شەڕە؟

چاوش: بو وا گرتووتە...؟ بەری بدە.

عوسمان: برادەرمە.

حەلەزونی: برادەری هەموومانە... ئێمە دۆستی یەکترین.

ئیبراهیم: راستە، ئێمە برادەرین. بەڵام "ئیشارەت بۆ شەلە دەکات" ئەم تۆزێ ماندووە. "شەلەش هەر پەلە قاژەیەتی".

چاوش: پێم وتیت بەرەڵلای بکە، تێ ناگەی؟

شەلە: لە دەست برادەرەکەی بەر دەبێ و هاوار دەکات پاشا دزە، پاشا لۆتییە.

چاوش: "ئەوە نهێنییەکانی وڵات ئاشکرا دەکات.

مەعلوف: گوێ لە قسەکانی مەگەرە جەنابی چاوش.

رەجەب: ئاسایی نییە... خۆت ئەمە دەزانی.

پۆلیس: هەی قوڕی بەسەر... قسەی وا بە پاشام دەڵێ

حەلەزونی: لە دەمی دەرچوو.

عوسمان: ئێمەش، نهێنییەکە دەپارێزین.

چاوش: "بە زەردە خەنەوە" وەڵلا هەلێکی باشە... پۆلیس، بیگرە

برادەران: "بە پاڕانەوە" جەنابی چاوش؟

چاوش: بیگرە.

برادەران: تکات لێ دەکەین؟

چاوش: بیگرە.

شەلە: "هاواری کردەوە" پاشا خوێن رێژە، دڕندەیە، دزە، لۆتییە.

چاوش: "بە توڕەییەوە" پێم وتیت: بیگرە، ئەوە تێ ناگەی؟

پۆلیس: "لە شەلە نزیك دەبێتەوەو ئەگرێ بە قۆڵیا"

شەلە: بەردە.. ئەمە کێیە یاریم لەگەڵ دەکات؟ کە شەختە دەمان بەستێ گاڵتە دادمان نادات... بەرمدەن...

پۆلیس: بێ دەنگ بە.. "زیاتر هێز دەداتە خۆی".

شەلە: پێتان دەڵێم: گاڵتە ناکەم.. ئەی سەگە بەرەڵلاکان. "پەلەقاژە دەکات".

پۆلیس: "ئەدا بە تەوقی سەریا" بێ دەنگ بە خوێڕی.

برادەران: "ناوبژی دەکەن، تکات لێ دەکەین کاکەی پۆلیس... ئاگای لە خۆی نییە.

چاوش: ئێوە دوور بکەونەوە.. پێم وتن دوور بکەونەوە.. تێ ناگەن "چاوشەکە دێتە پێشەوە کە یارمەتی پۆلیسەکە بدات بۆ ئەوەی شەلە کەلەپچە بکەن. بەڵام شەلە بە هەموو توانایەوە بەرگری دەکات"

شەلە: بەرمدەن... ئەی سەگە بەرەڵلاکان... شارەکەمان بۆگەن بووە.

چاوش: "شەلە ئەدا بە ئەرزا، پۆلیس تێی هەڵدەدا. کەچی برادەران بە بێ دەنگی وەستاون".

شەلە: "زیاتر بەرگری دەکا، هێشتا هەر هاوار دەکا" پاشا دڕندەیە... دزە.. پاشا لۆتییە "هێزی لێ دەبڕێ.. تەسلیم دەبێ... بە چپە" ئەی سەگە خوێڕییەکان، شارەکەمان بۆگەن بووە، شارەکەمان بۆگەن بووە "بێ دەنگی... تەماشا کردن.. چاوش و پۆلیسەکە ئارەقەی دەموچاویان دەسڕن"

چاوش: "ئاور لە برادەران دەداتەوە" دەی.. بڕۆن... بڕۆن.. تێناگەن؟ "هاواریان لێ دەکات" هەچ کەس بەرێی خۆیدا بڕوات، خڕبوونەوە یاساغە.. دەی چۆڵی بکەن... ئەمە ئەمرە.. "برادەران بە هەنگاوی وردی خەمناکەوە دەر دەچن".

چاوش: سبەی... خەتێکی تر دەخەمە سەر باسکم "دا دەنەوێتەوەو بە یارمەتی پۆلیسەکە شەلە پەلکێش دەکات..."

تاریکی.

رووداوی سێهەم:

دیمەن:

"هەمان شوێنی پێشووە، هەمان کەلوپەلی پێشووە، وێنەی زیاد پاشا، ئاڕمی وڵات، نووسینێ کە بگونجێ لەگەڵ ئەو پایەیە. رەجەب، عوسمان، ئیبراهیم، مەعلوف، ساتێکی شڵەژاوە".

مەعلوف: بیری دەکەم

ئیبراهیم: ئەوە ساڵێکی تەواوە ونە

رەجەب: وێنەکەی هەر لەبەر چاومە.

مەعلوف: بەهرەیەکی دەگمەن بوو

رەجەب: لەبار بوو کە ببێ بە مرۆڤێکی خاوەن هەڵوێست

مەعلوف: بەڵام مەرگ... بواری نەدا

ئیبراهیم: لە سێدارەدانی، رووداوێکی سامناك بوو

رەجەب: کەس بۆی نەگریا

مەعلوف: وەکو ئەوەی فرمێسکی خەڵکی لە پشتی چاودا ون بووبن

رەجەب: پاشا کە سەرە خل بووەکەی دیت، بە کوڵ پێ دەکەنی

مەعلوف: بۆ شەوی دوایی چاوش لە مەدالیای شەرەفی وەرگرت

ئیبراهیم: لە گامیەکی سەیرم لە چاوەکانی چاوشدا بەدی کرد

مەعلوف: بەڵام من بە پێچەوانەوە... وام دەزانی بەزەیی پیایا دێتەوە

رەجەب: تۆ زمانی سەرو سیما نازانی

ئیبراهیم: راست دەکات

مەعلوف: باشە ئێمە بۆ هیچ شتێکمان نەکرد؟

ئیبراهیم: چیمان بکردایە؟

رەجەب: دەمانتوانی هەندێ شت بکەین... نەمان هێشتایە بەو جۆرە تێی هەڵدەین.

عوسمان: "گە دوور دانیشتووە" دەی... لە بیری خۆتانی بەرنەوە. دەمانەوێ یاری بکەین.

مەعلوف: دەبێ پرسیار لە خۆمان بکەین لەبەردەم ئەم رووداوەدا.

عوسمان: جاریٚ تۆ پرسیار لە خۆت بکە... بۆ هیچت نەکرد...؟

مەعلوف: هەر خۆم... بە تەنیا...؟

عوسمان: ئەی بۆ نا؟

رەجەب: ئەمە غەڵەتە.

مەعلوف: ئێمە ترسنۆکین.

ئیبراهیم: وا مەڵیٚ.

رەجەب: "پشتگیری دەکا" راست دەکا.

عوسمان: وا مەڵێن.

ئیبراهیم: بە هەر حاڵ... لە بیری خۆتانی بەرنەوە.. ساڵێکی تەواوی بەسەرا رۆیشتووە.

رەجەب: وایە.. کاتی موحاکەمەکە دوا کەوت.

عوسمان: بەڵام نامەویٚ گویٚم لە ئیهانە بێت.

مەعلوف: تۆ لە دەریای ئیهانەدا مەلە دەکەی.

عوسمان: دەمت بگرە.

مەعلوف: تۆ سواڵکەرێکی.. ئیتر ئەم هاتووهاوارەت لەچییە؟

عوسمان: "هەڵ دەکوتێتە سەر برادەرەکەی" بیٚ دەنگ بە... ئەگینا سەرت دەشکێنم.

"ئەوانی دی دەکەونە بەینەوە"

ئیبراهیم: بەسە جەماعەت

رەجەب: نامانەویٚ ئەمڕۆ وەها بڕوات.

ئیبراهیم: دەی ئاشت بنەوەو هەموو شتێك لە بیر بکەن.

عوسمان: بەڵام ئیهانەی کردم.

رەجەب: خۆت مەکە بە خاوەنی.... بیری خۆتی بەرەوە برام.

ئیبراهیم: تووڕە مەبە عوسمان... من خۆم ئیهانە دەکەم. تۆش و ئێمەش هەموو هەر سواڵکەرین، رزقیش بە دەست خوایە.

رەجەب: بەڵیٚ، هەر بۆیەش برادەری یەکین.

عوسمان: قەیناکات... دەت بورم.

مەعلوف: "باوەش بە عوسماندا دەکا" ئەی قازی بەڕێز "مەعلوف دەم دەنیٚ بە گوێی عوسمان و دەنگێکی ناخۆش دەردەبڕیٚ... حەلەزونی دێتە ژوورەوە، خەمێکی قووڵ لە سیمایدا بەدی دەکریٚ بە تەمەڵییەوە لە برادەرەکانی نزیك دەبێتەوە...".

مەعلوف: "بە حەلەزونی" ها... حوکمەکەت بیست؟

حەلەزونی: بە گاڵتەتە؟

عوسمان: بەرەڵلایان کرد؟

حەلەزونی: بەندی ئەبەدیان کرد.

رەجەب: ئەبەدی؟ "قاقای پێکەنین" نوکتەی سەردەمە

حەلەزونی: ئەوە گاڵتە دەکەی؟

مەعلوف: تکات لێ دەکەم ڕێزی زروف پیاوەکە بگرە.

ڕەجەب: "هەر پێ دەکەنێ" ئەبەدی. خەڵکی گەشبینن ها.

ئیبراهیم: بەڵام... بۆ پێ دەکەنی؟

ڕەجەب: "بە حەلەزونی" خەم مەخۆ حەلەزونی... ئەم دەسگایە هەتا ئەبەد نامێنێ.

ئیبراهیم: ڕاست دەکات.

خەلەزونی: بە هەر حاڵ... هەواڵەکە قورسە.

عوسمان: کوڕە سبەی حکومەتێکی تر دێ‌و هەموو شتێك دەگۆڕێ.

مەعلوف: کوڕەکەشت بەر دەبێ.

حەلەزونی: کوڕەکەم بەر دەبێ؟

ئیبراهیم: کوڕی خەڵکی تر دەگیرێن.

عوسمان: هەموو سەردەمێ پیاوی خۆی هەیە.

حەلەزونی: "بە نیگەرانی" وازمان لێ بێنن. با بێینەوە سەر ژیانی خۆمان، سەر فشقیاتەکەمان.

مەعلوف: یاری بکەین...؟ بەم ڕۆژە ڕەشە؟

ئیبراهیم: من ئەم هەواڵە پەستی کردووم.

مەعلوف: ڕاستەکات... با ئەمڕۆ یاری نەکەین.

حەلەزونی: "بەسەر سوڕمانەوە" یاری نەکەین؟ بۆ؟

مەعلوف: پێم وایە زروف لەبار نییە.

حەلەزونی: لەبار نییە؟ بۆ؟

ئیبراهیم: وا دەی بینی.

حەلەزونی: من هیچ شتێ نابینم.

ڕەجەب: "بە خەمەوە" دەزانین تۆ دەتەوێ موجامەلەمان بکەیت. بەڵام یاری ناکەین....و بڕایەوە.

حەلەزونی: "هەوڵ دەدا تووڕەیی خۆی بشارێتەوە" یەعنی چی...؟

ڕەجەب: ئارەزوومان لێی نییە.

حەلەزونی: ئارەزوو؟ سەیرە.

عوسمان: ڕەنگە وابێ.

حەلەزونی: باشە ئێمە کەی بە پێی ئارەزوو مارەزوو یاریمان کردووە؟ کەی ئارەزوومان بووە؟ بیرتان چووە کە ئارەزوومان هەر نییە؟ ئەی بیرتان چووەوە کە ئێمە بە درێژایی ئەم ساڵانە بە بێ ئارەزوو یاریمان کردووە.

مەعلوف: نا... بیرمان نەچووە.

حەلەزونی: "بە تووڕەییەوە" کەواتە؟

ئیبراهیم: تەحقیقێکی بێ سەروبەرە.

حەلەزونی: ئەو رۆژەتان بیر چووەوە کە شەلەی برادەرمان لە سێدارە درا؟

مەعلوف: "بەداخەوە" رۆژێکی رەش بوو.

حەلەزونی: بەڵام دەرویەکی باشی لێ بووەە.

رەجەب: زۆرمان خەفەت بۆی خوارد.

حەلەزونی: چەند چرکەیەك... تەنیا چەند چرکەیەك بوو بەس. هەورەکە رەوییەوە. وەکو ئەوەی خەم هەوری هاوین بێ.

رەجەب: نەخێر.. تا ئێستاش خەم دای گرتووین.

حەلەزونی: سەرەڕای ئەوەش، هەر لەو کاتەدا کە جەلاد، خوێنی برادەرەکەمانی لەسەر شیرەکەی دەسڕی، دەستمان کردەوە بە یاری... ئەی بیرتان چووەوە؟

عوسمان: ئەوە تۆ قەرزار بارمان دەکەیت؟

حەلەزونی: من... بیرتان دەخەمەوە... پرسیاری واتای ئارەزووتان لێ دەکەم.

مەعلوف: ئاخر وەزەعەکە تۆزێك گۆڕاوە.

حەلەزونی: چ شتێ تازەیە؟ کوشتن؟ تازە نییە، خۆ کوشتن، هەموو رۆژێك ئیستگەو رۆژنامەکان باسی دەکەن، بەند کردن؟ دوور خستنەوە؟ ماڵ نییە یەکێکی دەربەدەر یان بەند نەبێ... لەگەڵ ئەوەشا یاریمان هەر کردووە.. ئایا ئەمە ئەوە دەگەیەنێ کە هەست بە ژانی خەڵکی ناکەین؟ ئایا ئەمە ئەوە دەگەیەنێ ئێمە خەم ناخۆین... تا راستەوخۆ روو نەکاتە ماڵەکانی خۆمان؟

رەجەب: تۆ سەری خۆت ئەم شاتە شاتەمان بەسەردا مەکە، بەزەییت پێماندا بێتەوە.

حەلەزونی: "بە شڵەژاوی" چۆنم بەزەیی پێتانا بێتەوە؟ کەچی خۆتان لە شتێ بێ بەشم دەکەن کە خوم پێوە گرتووە؟ رەنگە ئێوە نەزانن تامی ئەم یارییە تێکەڵ بە خوێنم بووە... تلیاکە... ئەفیونە بۆ من... تاقە شیرێکە کە کاتی دەست بە تاڵیم سەردەبڕێ... بەڵێ یاریم لەگەڵ دەکەن... دەی وا بڵێن.

عوسمان کاکە تۆ شتەکە بێ تام دەکەی.

حەلەزونی: یاری دەکەی... لەگەڵ ژانەکانما جێم مەهێڵن... ژیانم داستانی هەزار کارەساتە، ژیانم بووە بە گڕکان... هەر کە جێم بهێڵن بڵێسەی ئاگر دەمسوتێنێ... ژیانم سەراپا تارماییە برادەران، ژیانی ئێوەش هەر وایە... هەست بەو تارماییانە ناکەن؟ بەڵێ.. تارمایی... تارمایی، جوونێك دێن و جونێ دەڕۆن، جۆنێ دەمان بڕژێنێ و جۆنێ دەمانخوات، جونێ لاشەکانمان خڕ دەکاتەوەو جونێ بڵاوی دەکاتەوە، جونێ ملمان دەقرتێنێ و جونێ پێ دەکەنێ "هەرەس دێنێ" وای.... لەم رۆژە رەشە.

رەجەب: کاکە... ئێمە لەبەر تۆ یاری ناکەین.

حەلەزونی: لەبەر من؟

رەجەب: بەڵێ... لەبەر خاتری کوڕەکەت

حەلەزونی: لەبەر کوڕەکەم؟ کوڕەکەی من نە یەکەم گوڵو نەدوا گوڵی هەڵوەریوی زیندانەکانی پاشایە.
مەعلوف: ئێستاش وەختێ پرسەیە.
حەلەزونی: برادەرینە، خەڵکی کاتێ پرسە دەگرن، مەرگ شتێکی کوتو پڕ بێ، مەرگ رێبواریێ بێ... بەڵام کە مەرگ بە حوکمی دەستوورو لە هەموو مەیدانێکدا، لە هەموو شەقامێکدا دەمی هاری بۆ... نێچیر کردبێتەوە، ئەوسا وشەکە دەسوێ و لە فەرهەنگا جێی نامێنێ، خەمیش مەبەستە پیرۆزەکەی لە دەست دەدات.
عوسمان: راستە... سواش.
حەلەزونی: کەواتە... با یاری بکەین... با بخۆینەوە.
رەجەب: بەڕاستی ... من توانای یاری کردنم نییە.
حەلەزونی: براینە. کە کارەسات زۆر بوو، خەم داد نادات.
رەجەب: ئێمە دەمێکە یاری دەکەین، کاتی دەست بە تاڵی دەکوژین، ئەویش ئێمە دەکوژێت، بەڵام ئێستا پێویستمان بە تۆزێ پشوو هەیە.
عوسمان: زۆر راستە.
حەلەزونی: پشوو؟ باشە کێ دەتوانێ پشوو بدات، لە کاتێکدا پاشا دەستی خستۆتە بینی؟ شار سەراپا تووشی تەنگە نەفەسی بووە. ئەی لە بیرتان چووەوە؟
رەجەب: بەڕاستی ئەمڕۆ قسەکانت دەمان تەزێنێ... راستە ئێمە بووین بە نێچیر... بەڵام.
عوسمان: "بۆی تەواو دەکا" بەڵام پێویست ناکا بەم شێوەیە پێستی خۆمان بگروین.
حەلەزونی: بەڵێ.. منیش ئەم رایەم بە دڵە... پێویست بەم هەموو شتە ناکات... ئێمە خۆمان دەناسین.. پێویستمان بە ئاوێنە نییە خۆمانی تیا ببینین... هەموو وەختێ پێم دەووتن: پێویست ناکا دەست بەرداری یاری بین بۆ ئەوەی هەستین، ئەمجار بنووین... ئەوسا بمرین.
ئیبراهیم: ئەمە باشترین شتە بۆ من.
مەعلوف: دەی... چەنە بازی بەسە، با بێینەوە سەر ژیانەکەی خۆمان.
حەلەزونی: باوەڕ بکەن، ئەمە باشترین چارەیە.
ئیبراهیم: هەر وایە "پێ دەکەنن، وەکو بەمە جاڕی گەڕانەوە بۆ ژیانە تایبەتییەکەیان بدەن... گوێمان لە دەنگی ئافرەت دەبێ" سێو... شەکرە سێو.
مەعلوف: چی... بەم نیوەشەوەو ئافرەت!
ئیبراهیم: ئەم شتە ئیشتیا دەکاتەوە.
حەلەزونی: "واقی وڕماوە" خۆیەتی... خۆیەتی.
رەجەب: کێ؟
حەلەزونی: ئەو سێو فرۆشەی بۆی دەگەڕام.
عوسمان: ئێ چوزانی خۆیەتی؟

حەلـەزونی: دڵـم وا دەڵـێ... دەش بـینی. "سـێو فرۆشـەکە دێتـە ژوورەوە، عارەبانەکـەی ڕادەکێشێ، ئافرەتێکی ئەسمەرە، جلو بەرگێکی شڕەی لەبەردایە".

سێوفرۆش: سێو... شەکرەسێو.

مەعلوف: تۆ... تۆ.. سێو.

س/فرۆش: "دەوەستێ" بەڵێ. "بەرەو رووی دەچن.. لە دەوری عارەبانەکەی کۆ دەبنەوە، بەڵام حەلەزونی دوورتر دەوەستێو نیگای دەبڕێتە سێوفرۆشەکە.

ئیبراهیم: بوەستە.. دەمانەوێ تۆزێ سێو بکڕین.

سێوفرۆش: فەرموون. ئەم سێوە -هەر چەند بچووکە- بەڵام لە سێوی بێگانە باشترە.

مەعلوف: "سێوەکان ئەم دیوو ئەو دیو دەکات" تۆ سێوفرۆشەکەی؟

سێوفرۆش: وا دەبینی.

عوسمان: مەخابن... دەبوایە نمایشکاری جلوبەرگ بوایەی. "پێ دەکەنن".

ئیبراهیم: یان ئەکتەری سەر شانۆ بوایەی.

سـێوفرۆش: "زەردە دەیگـرێ" قـەی چـێکا... ئەمـە بەختمـە "نیگـای تێکـەڵ بـە نیگـای حەلەزونی دەبێ" ئەوە بۆ نایەی سێوێ بکڕی.. باشتر نییە لەوەی وا سەیرم بکەیت؟

مەعلوف: دڵبەندی تۆیە... "پێ دەکەنن"

عوسمان: وریا بە ... ئافرەت بازێکی کۆنە.

سێوفرۆش: خوا دەست بە باڵیەوە بگرێ.

برادەران: ئامین.

سێوفرۆش: دەی... ئەگەر ناکڕن ڕێم بدەن با بڕۆم.

حەلەزونی: "لێی نزیك دەبێتەوە" کەواتە سێو دەفرۆشی؟

سێوفرۆش: پێم وایە... ئەی تۆ بیرت لەم قسەیە دەکردەوە؟ "پێ دەکەنن".

حەلەزونی: کەواتە (٥) سێومان بەرێ.

سێوفرۆش: باشە "دەست بە کێشانە دەکات"

رەجەب: بەڵام سێوەکانت هێشتا نەگەییون.

سێوفرۆش: ببوورە کاکە، سێو ناگا مادام خۆر هەڵ نەیەت.

رەجەب: پێم وایە مرۆڤیش.

سێوفرۆش: مرۆڤ خۆر دروست دەکات.

رەجەب: لەوانەیە نەتوانێ.

سێوفرۆش: هـەموو کـاتێ دەتـوانێ.. بـەڵام هەنـدێ جار.. کـە گومـان لـە توانـای خـۆی پـەیدا دەکات.. وا هەست دەکا ناتوانێ.

حەلـەزونی: "وەکـو ژان گرتـوو هـاوار دەکـا" خـۆیـەتی.. خـۆیـەتی. "یـەخـەی سـێو فرۆشـەکە دەگرێ"... خۆیەتی.

برادەران: چی ڕویداوە؟

حەلەزونی: ئەو سێوفرۆشەیەکە بڵاوکراوەکەی دا بە کوڕەکەم.

برادەران: ئاه... شتێکی سەیرە.

سێوفرۆش: "دەیەوێ خۆی لە دەستی دەربێنێ" ئاقڵ بە کوڕە.

عوسمان: باشە چۆنت زانی؟

حەلەزونی: بە قسەکانیا.. هەمان قسەن کە لە کوڕەکەم بیست.

سێوفرۆش: پێت دەڵێم ئاقڵ بە.

حەلەزونی: "هەر هاوار دەکات" ئاقلچی چی بم هەی تاوانبار. کوڕەکەم بە هۆی تۆوە. بەندە... ئاخر چۆن ئاقڵ بم؟

سێوفرۆش: "بە دەنگێکی تا ساوەوە" ئەم شێتەم لێ دوور خەنەوە.. ئازارم ئەدا.

مەعلوف: وازی لێ بێنە برام.

ئیبراهیم: پێویست بەم هەڵچوونە ناکات حەلەزونی.

حەلەزونی: هەر ئێستا خەبەری پۆلیس ئەدەم.

رەجەب: وازی لێ بێنە... ئافرەتێکی کلۆڵە.

عوسمان: باوەڕ ناکەم پێوەندی بە سیاسەتەوە هەبێ.

حەلەزونی: "هاواریان لێ دەکا" ئێوە لاچن... خەبەری پۆلیس ئەدەم.

سێوفرۆش: "پەلەقاژە دەکا" دەستت لابە بێ ناموس.

حەلەزونی: ئێستا پێت نیشان ئەدەم من کێم.. پێت نیشان ئەدەم.. "شەڕ لە نێوان حەلەزونی و سێوفرۆشەکەدا گەرم دەبێ، سێوفرۆش دەنگ هەڵ دەبڕێ، هەندێ وتەی پۆشراو دەر دەبڕێ... ئەوانی دی دێنە ناوبژییانەوە..

"... کۆمەڵە بڵاوکراوەیەك لە باخەڵی سێو فرۆشەکەوە دەکەوێ بۆ ساتێ تاسان باڵ بەسەر هەموویاندا دەکێشێ.. هەندێکیان پەلاماری بڵاوکراوەکان دەدەن"

حەلەزونی: "سەرکەوت" خۆ دیتان؟ سێوفرۆش نییە. درۆکا.

ئیبراهیم: کەواتە بڵاوکراوە، بڵاو دەکاتەوە.

رەجەب: جوانێك سیاسەت بازی دەکا.. بابەتێکی رۆژنامەگەری بەتامە.

سێوفرۆش: "بە تەحداوە" بەڵێ... من بڵاوکراوە، بڵاو دەکەمەوە.. چی تیایە؟ "بە حەلەزونی"... فەرموو پۆلیس بانگ بکە.. پێی بڵێ تۆ خاوەنی بڵاوکراوەکان دەناسیت بەڵکو خەلاتەکەت وەردەگری... سەگ و تولەی پاشا زۆرن، هەموو بە دووی خەلاتا دەگەڕێن..

خێراکە.. دەی... برۆ.. برۆ.

حەلەزونی: من لە خەلات ناگەڕێم.

سێوفرۆش: کەواتە لە چ دەگەڕێی؟ دەبڵێ: لە چ دەگەڕێی؟

عوسمان: "دەکەوێتە نێوانیانەوە" گوێ مەدەرێ خوشکە. ئەم برادەرەمان کوڕێکی هەیە، بە هۆی بڵاوکراوەیەکەوە کە پێی گیراوە. ئێستا بەندە.

حەلەزونی: "قسەکەی پێ دەبڕێ" منش تۆ تاوانبار دەکەم.

سێوفرۆش: کوڕی تۆ کێیە. چۆنە، چۆن دەتوانی جیای بکەیتەوە لە هەزاران کوڕ، کە هەزاران بڵاوکراوەیان لە من وەرگرتووە.

حەلەزونی: زۆر چاکە.. وا خۆی دانی پێدا دەنێ.

سێوفرۆش: بۆ دەتەوێ ئینکاری بکەم؟ من داوات لێ دەکەم ئەرکی خۆت بەرانبەر بە کۆشك‌و جەنابی پاشا بەجێ بێنی... برۆ لەبەر پێی دا کڕنۆش بەرە، ئەوجا کوڕەکەت بەر دەدا، بۆ ئەوەی ملی من بپەڕێنێ.. برۆ، چاوەڕوانی چ دەکەی؟

حەلەزونی: بەڵێ.. هەقی خۆمە بیکەم.

سێوفرۆش: منیش هەقی خۆمە.

رەجەب: ئاقڵ بە برا... ئەم لە پێناوی گشت کلۆڵاندا ئەمە دەکات.

حەلەزونی: فشەیە.. قسەی بۆشە، ئێوە هیچ تێ ناگەن.. ماسی سەر ئەرزن.. تکاتان لێ دەکەم خۆ لەم کارانە هەڵ مەقورتێنن.

عوسمان: ئەو چ دەڵێی حەلەزونی؟

حەلەزونی: "تورەیە" وازم لێ بێنن... پێویست نییە تێم بگەی.

رەجەب: ئەی تۆ تۆزێ لەمە پێش لۆمەت دەکردین کە خەمی کوڕەکەتمان بوو.

حەلەزونی: میسالیەت هەڵویستێکی تیژ تێپەڕە.

رەجەب: مەبەست ئەوەیە کە ئەمە جەوهەرتە؟

حەلەزونی: جەوهەری تۆشە، ئەگەر لە شوێنی من بیت "لێی نزیك دەبێتەوە" چی ئەکەی جەنابی شاعیری خەم‌و پەژارە، ئەگەر کوڕەکەت بمرێ‌و کوت‌و پڕ کوژەرەکەت چنگ بکەوێ چی دەکەی.

رەجەب: بەڵام ئەمە جیایە.

حەلەزونی: جیایە؟ جیای چی؟ ئەوا تاوانبارەکە لە بەردەممایەوە خەنجەرەکەی بە دەستەوەیە.

سێوفرۆش: باشە بۆ کوڕەکەت بە مردوو دادەنەیت.لە کاتێکا زرك‌و زیندووە؟

حەلەزونی: زرك‌و زیندووە؟ پیاوێ بچێتە زیندانی پاشاوەو بڵێی "زرك‌و زیندووە" پیاوێ بە زەبری قامچی شەوو رۆژ بکاتەوەو بڵێی "زرك‌و زیندووە"؟ ئاه... خۆزگە ئەوە بەشی تۆ بوایە خوشکە!

سێوفرۆش: ئەی خۆت.. ژیانی خۆت چییە؟

حەلەزونی: تۆ هەقت بە ژیانی منەوە نییە.

سێوفرۆش: "بە برادەرەکانی تر" ئەی ئێوە... ژیانی ئێوە؟

برادەران: وەکو باخی ئاو لێ براوە.

سێوفرۆش: باشە.. بەڵام باخ دەتوانێ ئاونگ هەڵمژێ، باخ ئەگەر بەهار دوا بکەوێ تورە دەبێ‌و شۆڕش دەکات، باشە ئێوەش وان؟

حەلەزونی: شۆڕش هەروا گۆترە نییە، پڕوپاگەندەو قسەی رووت نییە.

سێوفرۆش: کە هەست دەکەی کارێکی چەکدارە، بەلاتەوە گرنگ نییە چی دەبێ.

حەلەزونی: قسەیە.. هەر قسەیە.

سێوفرۆش: کاروانی گەلان بە قسەو بە وشە دەست پێ دەکات

حەلەزونی: قسە چەکی بێ دەسەلاٚتانە.

سێوفرۆش: تەنیا بێ دەسەلاٚت باوەڕیان بە وشە نییە.

حەلەزونی: منیش یەکێکم لەوانە: بێ دەسەلاٚتم، کلۆڵم، سواڵکەرم، گومڕام... دەمەوێ هەر چۆنێ بووە نانی خۆم بخۆم. ئاخۆ رێگام دەدەن؟

سێوفرۆش: ئەگەر دەستت بکەوێ.

حەلەزونی: "بەوپەڕی دڕندەییەوە" ئەگەر هەر دەستم نەکەوت لە دەمی ئەم و ئەوی دەدزم.

سێوفرۆش: لەوانەیە دەمە برسیەکان دەستت ببڕنەوە.

حەلەزونی: دەتەوێ بڵێی چی؟ ئەگەر پاشات بە دڵ نییە..

سێوفرۆش: "قسەکەی پێ دەبڕێ" نا.. نا، نەك تەنها هەر پاشا.

حەلەزونی: ئەی..؟

سێوفرۆش: مەسەلەکە بەراورد کردنی ئەم پاشا یا ئەو پاشا نییە.

رەجەب: چەند حەز دەکەم گفتوگۆیەك دروست بکەین کە خۆمانی تێدا بدۆزینەوە.

حەلەزونی: وا منیش چاوەڕوانی وەلاٚم دەکەم.

سێوفرۆش: ئەو زەمانە رۆیی. باوی حیزبە کۆنە پەرستە بلٚ بووەکان نەما، ئەم گەجەرو گوجەرانە ناتوانن گوازرشت لە ئامانجەکانمان بکەن... ئەمە وەلاٚمەکەیە بێ کەم‌و زیاد.

برادەران: زۆر راستە...

حەلەزونی: هەر یەکێکمان لە پەنجەرەی تایبەتی خۆیەوە دەڕوانێتە ئەم قۆناغە.

سێوفرۆش: ئەی ئەوەی پەنجەرەی نەبێ؟

حەلەزونی: هەر یەکێکمان لە ناخیا مەسەلەیەکی هەڵ گرتووە، ئەوەش پەنجەرەی تایبەتیمانە.

سێوفرۆش: کەواتە... پەنجەرەکەتم پێ نیشان بدە.

حەلەزونی: کوڕەکەم پەنجەرەی تایبەتی منە.

سێوفرۆش: چاکە... ئەی پەنجەرەی برادەرەکانت.

برادەران: بە هیچ جۆرێ... پەنجەرەمان نییە.

حەلەزونی: کەس بێ پەنجەرە نییە. تۆ... بۆ وێنە بازرگانییەکەت پەنجەرەتەو لەبەر روناکی ئەو شتەکان هەڵ دەسەنگێنی.

سێوفرۆش: بازرگانیەکەم...؟ مەبەستت لەم عارەبانەیەیە؟

حەلەزونی: بەڵێ.. ئەم عارەبانەیە، کە نرخی بازاڕت بەدڵ نەبێ رژێمیشت بە دڵ نابێ.

سێوفرۆش: شتێکی سەیرە.

حەلەزونی: ئەگەر پرسیارێکت لێ بکەم بەڕاستی وەڵام دەدەیەوە؟

سێوفرۆش: دڵنیابە.

حەلەزونی: ئەم سێوە دەچێتە هەموو ماڵێکەوە؟ هەموو دەستێ دەیگاتێ تا بەشی خۆی بەرێ؟

سێوفرۆش: ئەگەر مەسەلە حەز بێ ئەوا هیچ بیانوویەکمان نابێ بۆ شۆڕش..؟

حەلەزونی: کەواتە ئێوە گەل برسی دەکەن بۆ وەی رژێم بگۆڕن.؟

سێوفرۆش: بۆ ئەوەی ئەم سێوە بگاتە هەموو ماڵێك پێویستە رژێمێکی رامیاریو کۆمەڵایەتی وەها دروست بکرێ کە ئەمە دابین بکات.. ئێمە پێویستە ئەم حیزبە گەندەڵانە لەناو بەرینو جێگری راستەقینەو شەرعی بدۆزینەوە.

حەلەزونی: "کوتو پڕ، پەشێوی دەیگرێتەوە" نامەوێ گوێم لەم قسانە بێ... نا.. لەم قسانە پاشەرۆژی کوڕەکەمیان فەوتاند.

رەجەب: "لە هاوڕێکەی پەست بوو" کوڕ، کوڕەکەت بە جەهەنم حا.

حەلەزونی: "رادەپەڕێ، دەمت داخە هەی سەگی پیس.

مەعلوف: بۆ کوڕەکەی تۆ لە خەڵکەکەی تر زیاترە؟

حەلەزونی: بەلانی کەمەوە لە تۆ زیاترە.

عوسمان: وامان لێ دەکەی رێزی هەڵوێستی کوڕەکەشت نەگرین.

حەلەزونی: "هەست بە روخان دەکات"... ئەم ئافرەتە وای لێ کردن دژم بوەستن؟

سێوفرۆش: ئەوان جێگای خۆیان دەگرن.

حەلەزونی: "پڕی دەداتێ" تۆش.. تۆش جێی خۆت دەگری...

"قۆڵی دەگرێ" وەرە ئێرە.. بە دەستی خۆم دەت بەم بۆ بەندیخانە.

عوسمان: واز لە ئافرەتەکە بێنە.

مەعلوف: لە تۆسەربەرزترە.

رەجەب: راستە.

ئیبراهیم: تەماشەکەن" گڵو زێڕ.

حەلەزونی: ئێستا بە دڵتانە...؟

رەجەب: راستیمان لەوا ناسی.

حەلەزونی: راستی من لە کوڕەکەمدایە.. و هیچ راستییەکی تر ناناسم.

عوسمان: "لێی نزیك دەبێتەوە" باشە.. ئێستا وازی لێ بێنە.

حەلەزونی: وازی لێ ناهێنم... دەیبەم بۆ بەندیخانە، ئەم بڵاوکراوانەشیان نیشان دەدەم ئەمجار دەبێ ئێمە کۆڵی ئیشەکانی هەڵ بگرین.

مەعلوف: ئێمە رازی نابین.

حەلەزونی: رازی بوونی ئێوەم بەلاوە گرنگ نییە.

عوسمان: لەسەری دەکەینەوە.

حەلەزونی: ئێوە گەلە کۆمەم لێ دەکەن. پیلانم بۆ دەنێنەوە.
سێوفرۆش: تۆش پیلان بۆ کوڕەکەت دەنەیتەوە.
حەلەزونی: "پەلاماری دەدا" هەرا هەرا.. هەرا هەرا. "برادەران دووری دەخەنەوە". سەگینە، لەبەر خاتری ئافرەتێکی سۆزانی پشتم تێ دەکەن؟ "هەڕەشەی لێ دەکەن" مەلێ سۆزانی.. ئەگینا... "بێ دەنگی".
حەلەزونی: باشە.. باشە... بەرگریشی لێ دەکەن... خۆتان دەبیننەوە.. دەزانین دەرگای بەندیخانە لەسەر کێ داخراوە... "را دەکات بۆ بەرزاییەك و پڕ بەدەم هاوار دەکات" هۆی خەڵکینە... خەڵکی شار، پۆلیس... وەرن، ئەمە ئەو ئافرەتەیە کە بڵاوکراوە نهێنییەکان بڵاو دەکاتەوە کە بووەتە مایەی کلۆڵیتان. "هەندێ کەس کۆ دەبنەوە" ئا ئەوە ئەو بڵاوکراوانەیە کە بە هەزاران گەنجی بە فەتارەت دا، ئا ئەوە ئەو بڵاوکراوانەیە کە پاشای تووڕە کردو قەسابخانەی بۆ رۆڵەکانتان دانا.
"چۆن دێتە دەستییەوە بڵاوکراوە بەسەر خەڵکیدا بڵاودەکاتەوە"
ئەم بڵاوکراوە نەفرەتیانە بخوێننەوە.. باش تەماشای ئەم وشانە بکەن، یەك یەك پیتەکانی بژمێرن، لە ماناکەی ورد ببنەوە. "بڵاوکراوەکانی تر بە ئاسمانا هەڵ دەدات، زۆر شڵەژاوە..." بەڕێزینە. "لاسایی گەورە پیاوان دەکاتەوە" بەڕێزینە، ئەم ئافرەتە قڕنە بێ ویژدانە بێ ئابڕووە، کە ئەم کارەی کردووە.. ئەم کارەی ئاژاوەو نیگەرانی خستە شارەکەمانەوەو رێگای بۆ پۆلیس خۆش کرد کە ماڵەکان بپشکنن "دەکۆکێ" و رۆڵەکانت وەکو مەڕ بدەنە پێش.
یەکێکیان: بەڵکو وەکو گای حاویج.
حەلەزونی: بەڕێزینە... دادوەری وا پێویست دەکا ئەم ئافرەتە لەم مەیدانەدا وەکو مانگا سەر ببڕدرێ. دڵنیام ئەگەر لە خوێندنەوەی بڵاوکراوەکان ببنەوە ئێوەش هەمان رای منتان دەبێ. "هەندێکیان بڵاوکراوەکان دەخوێننەوە".
١- ئەوە دژی پاشایە.
٢- وشەکان دەڵێی خەنجەرن
٣- بڵاوکراوەی قۆڕن.
حەلەزونی: بەڵێ بەڕێزینە، وا خۆتان حوکم دەدەن "دەکۆکێ" خۆتان بە چاوی خۆتان دەیبینن. "ورتە ورت دەست پێ دەکاتەوە"
٤- ئافرەتێکی مەلعونە.
٥- سزای تاوانەکەی لە رووی یاساوە خنکاندنی یەکجارییە.
٦- بیدەنە دەست پۆلیسەوە.
حەلەزونی: بەڵێ... پێویستە بیبەن بۆ بەندیخانە.
"چەند دەنگێك پشتگیری حەلەزونی دەکەن"
مەعلوف: "بە هەڕەشەوە" رازی نابم کەس لێی نزیك بێتەوە.

برادەران: بەڵێ، لەسەری دەکەینەوە.

حەلەزونی: ئەوانە تاوانبارن... قومار بە ژیانتان دەکەن.

سێوفرۆش: سەردەکەوێتە سەر بەرزاییەکە" راوەستن... برادەرینە "هەندێ دەنگ نایانەوێ گوێ بگرن"

خەڵکینە... براینە.. لەسەر من شەڕ مەکەن، من دان بە تاوانەکەما دەنێم، بەڵام توخوا ئەمە تاوانە...؟ ئەوە دێنێ ئێوە لەسەری سزام بدەن؟

حەلەزونی: بەڵێ... بەڵێ...

چەند دەنگێك: بەڵێ.. بەڵێ..

سێوفرۆش: چاکە... وام زانی تەنیا مستەحەقی سزای پاشام... چونکە ئەم بڵاوکراوانە هەڵ رشتنی قین و تورەییمانە، هەڵگری بیروباوەڕمانە، بەڵێ بیروباوەڕی گشتمان لێرەدا نووسراوە.. لەسەر ئەم کاغەزە. "چەند دەنگێکی جیاواز"

١- لەگەڵتا نین...

٢- با بژی زیاد پاشا.

٣- خواو نیشتمان و پاشای مەزنم.

٤- "بە برادەرەکەی، چۆن وا دەڵێی؟

٥- وس بە... سیخوڕەکان لەم ناوەن.

سێوفرۆش: براینە... بەهۆی ئەم بڵاوکراوانەوە خۆم خستە مەترسی سێدارەوە.. ئەمە (٥) ساڵە من چاپیان دەکەم و بڵاویان دەکەمەوە. لە ماوەی ئەم (٥) ساڵەدا سێ پاشامان دیوە، خەڵکی وڵات لە شەڕو ئاژاوەدان، دراوسێ دراوسێ تاڵان دەکەن، کوڕ باوك دەکوژێ، دڵدار دڵخواز دەکوژێت. برادەرینە کە من ئەم کارە دەکەم لەسەر بڕیاری رێکخراوێکی پێشڕەوە کە هەموو لایەنێکی ژیانی رەچاو کردووە و بڕیاری داوە بجەنگێت دژی ئەم حیزبە بۆگەنانەی کە حوکم دەکەن نەك خزمەت.

حەلەزونی: "بەردەوام لاسایی گەورە پیاوان دەکاتەوە" من گوێ بە قسەکانی تاوانبار نادەم... پاشایان هەموویان حوکم دەکەن نەك خزمەت.

چەند دەنگێك: بەڵێ.. راستە.

سێوفرۆش: برادەرینە... من دەزانم شریخەی قامچی فێری سەرکزکردنی کردوون، بەڵام دڵنیابن لەوەی کە قامچی بە دەستە لەرزۆکەکانەوەیە، دڵنیا بن پاچ تە نیا بەر شوێنی لاواز دەکەوێ. لاوازیش تەنیا لە دەرونە نەخۆشەکاندایە، ئەو دەرونانەی کە ناتوانن مێژوو دروست بکەن، بەڵام ئێوە دەتوانن مێژوو دروست بکەن.. دەتوانن ئەم بتانە بشکێنن. "دەنگەکان هێور بوونەوە".

حەلەزونی: درۆتان لەگەڵ دەکات... ئێوە لاوازن. ئەوەی بە پێچەوانەی ئارەزووی پاشا بجوڵێتەوە سەری دەبێت بە شا باشی دەستی جەلادەکان... ئەوە راستییەکەیەتی.

سێوفرۆش: گوێتان لەم شێتە نەبێ... تەماشای پشتی کۆشکەکەی پاشا بکەن، هەق و نا هەقتان بۆ دەردەکەوێ، باش بیر بکەنەوە، بیر لە بوونی خۆتان بکەنەوە، سەربەستی و کۆیلایەتیتان بۆ دەردەکەوێ... ئەم بتانە بشکێنن، ئەم بۆکە شوشانە داگرن، ئەوجا تامی ژیان دەناسن، هەموو مرۆیەك ئەقڵی هەیە، ئەم ئەقڵەش دەتوانێ بیر بکاتەوە ئەگەر بواری بدرێ.

حەلەزونی: خەڵکینە نان پێویست تر نییە پێش ئەوەی بیر بکەنەوە؟

چەند دەنگێك: بەڵێ.. بەڵێ.

سێوفرۆش: ئەی ئەوەی نانی دەست نەکەوێ؟

چەند دەنگێ: ئەی دزن.. ئەی دزن.

سێوفرۆش: ئەی ئەوەی نەتوانێ دزی بکات؟

چەند دەنگێ: دەمرێ... دەمرێ.

سێوفرۆش: ئەی ئەوەی نەیەوێ بمرێ

چەند دەنگێ: بە دووی نانداا دەگەڕێ.

سێوفرۆش: ئەی ئەوەی دەستی نەکەوێ

چەند دەنگێ: ئەی دزێ.. ئەی دزێ.

سێوفرۆش: کەواتە.. پێویستە لەسەرتان پاشا بدزن.. نانەکەی تازەیەو ماڵەکەی پڕە.

حەلەزونی: بەڵام دەرگاکانی داخراون، سەگەکانی هارن.

سێوفرۆش: دەرگاکان بشکێنن، سەگەکان لە ترسا هەڵدێن. "لە دوورەوە دەنگی جاڕچی دێت".

دەنگی جاڕچی: بۆ هەموو خەڵکی شار... بۆ هەموو خەڵکی شار... گوێتان لەم بەیانە بێ. "دووبارەی دەکاتەوە".

"بێ دەنگی... چاوەڕوانی.. هەنگاوی شەکەت."

جاڕچی: "دێتە ژوورەوە" بۆ هەموو خەڵکی شار... گوێ لەم بەیانە بگرن: ئەوا زیاد پاشاو دارو دەستەکەی روخان. زێدان پاشا هاتە جێی و سبەی سەعات "١٠"ی بەیانی لە بەردەم کۆشکدا ئاهەنگ دەگێڕدرێ و ئەوانی تریش ئاگادار بکەنەوە. "ون دەبێ..." "بۆ ماوەیەك هەموو لە جووڵە دەکەون، لە جێی خۆیان دەوەستن.. ئەبڵەقبوون بە سیمایانەوە دەر دەکەوێ...".

سێوفرۆش: "بە هاوارێکی توند دڕ بەبێ دەنگییەکە دەدا" نا.

دەنگتان بخەنە پاڵ دەنگی من. پاشاتان نەوێ.. ئەم گاڵتەبازییەتان نەوێ.

ئەمە بەردەوام بوونێکی ناڕەوایە.. شارەکەمان وا گیان ئەدا خەڵکینە... لەگەڵ مندا بڵێن: نامانەوێ... پاشامان ناوێ... مەرگی تازەمان ناوێ... ناوێ. "بێ دەنگی بەردەوامە... نیگا ئەبڵەقە وەکو ئەوەی خەونێ بتارێنێ. سێوفرۆشەکە دادەبەزێ و بەناو خەڵکەکەدا دەگەڕێ" بجوڵێن برایینە بجوڵێن. وەخت دێر دەبێ.

پاشا مەتەرێزەکانی دادەمەزرێنێ... پێویستە زوو بڕۆین.. بجولێین.. بجولێین.. بەر لەوەی ڕەشەبای سەردەمی تازە راتان ماڵێ.

حەلەزونی: "وەکو خەون بدینێ" بەخێر بێی سەردەمی تازە.. بەخێر بێی...

ئێستا کوڕەکەم دەبینم "هاوار دەکات" خەڵکینە کوڕەکەم دەبینم، ئەمڕۆ من و کوڕەکەم لەبەر تریفەی مانگدادەنیشین... ئەمشەو من و کوڕەکەم پێکەوە پێ دەکەنین.. خەڵکینە.. بژی زێدان پاشا.. "دووبارەی دەکاتەوە تا دەنگی ون دەبێ".

سێوفرۆش: "بەهێمنی". خەونی زیاد مەبینە کابرا.. کوڕەکەت نابینی... بەڵێ نای بینی.

حەلەزونی: بەڵێ... دەی بینم، ئەمشەو دەی بینم هەی شملی شەڕ.

سێوفرۆش: پێویستمان بە خەونەکانی تۆ نییە... پاشامان ناوێ.. پێی دەڵێین: نامانەوێی.

حەلەزونی: دەڵێین: دەمانەوێی.

سێوفرۆش: نامانەوێ

حەلەزونی: ئەمانەوێ

"ئەوا هەیت و هوتی دەروێشەکان دێت و هوتاف بە ژیانی پاشا دەکێشن" دەنگەکان: سلاوی خوا لە پاشا... پایەدار بێ زێدان پاشا. "دەنگەکە نزیکتر دەبێتەوە... خەڵکی تەماشای یەك دەکەن، چاویان دەکرێتەوە، دڵیان گورجتر لێ دەدا"

حەلەزونی: سلاوی خوا لە پاشا.

ڕەجەب: "سەر دەکەوێتە سەر گردۆڵکەکە" بڕوخێ زێدان پاشا.

حەلەزونی: بژی زێدان پاشا. "دەنگەکان تێکەڵ بە یەك دەبن... شوێنەکان دەگۆڕێ، ناتوانین بە تەواوەتی دەنگەکان لە یەکدی جودا بکەینەوە، بەلام زاڵ بوونی دەنگی پشتگیری وردە وردە دەردەکەوێ... دەستەی دەروێشان بە هاوارەوە دێنە ژووری، وێنەی پاشایان هەڵگرتووە، هوتاف بە ژیانی دەدەن. دەستەی دەروێشان لەگەڵ خەڵکەکەدا تێکەڵ دەبن. یەکێك سەر دەکەوێ، ئاڕمە کۆنەکە دائەگرێ و ئاڕمی تازەی دەخاتە جێگا، هەمان ئاڕمەو هیچی لێ نەگۆڕاوە مەگەر تەنها دانانی شێرەکان و ڕەنگەکانی... هەیت و هوت گەرمتر دەبێ.. دوای چەند چرکەیەك شوێنەکە دەبێتەوە، هەموو خەڵکەکە دەڕۆن، کەس نامێنێ تەنیا سێوفرۆشەکەو چوار برادەرەکە نەبێ.

ڕەجەب: ئاه... چ ستەمە راستی بکەوێ.. چەند مەخابنە شۆڕش بە خەنجەری دۆستەکانی کەربەلا بکرێ.

مەعلوف: خەڵکی ترسنۆك بوون.

عوسمان: بەم جۆرە قۆناغی سامناك بەردەوام دەبێ.

ئیبراهیم: خەڵکی دەگەڕێنەوە سەر یارییە خۆشەویستەکەیان، یاری پاشاو وەزیر.

ڕەجەب: لەو لاشەوە، پاشاو وەزیر دەگەڕێنەوە سەر یارییە خۆشەویستەکەیان، یاری کوشتن و بڕین.

سێوفرۆش: خەم مەخۆن برادەرینە... تەنیا ئەوەیە هێشتا زرووف گۆڕان نەخەملیوە.. درێژە بە کاروانەکە دەدەین.

"زەردەخەنەیەکی کز دەکەوێتە سەر روو، برادەرەکانی لەگەڵ سێو فرۆشدا نیگای پڕ مەبەست دەدەن بە رووی یەکدا... سێوفرۆشەکە کۆمەڵە بڵاوکراوەیەك لە باخەڵیا دەردێنێ، ئەوانی تر وەکو هەڵۆ دەیقۆزنەوەو بەیەك دەنگ هاوار دەکەن.

برادەران: درێژە بە کاروانەکە دەدەین.

درێژە بە کاروانەکە دەدەین.

"لە کاتێکدا کە دەردەچن، تیشکی رووناکی زیاد دەکات".

بڕوانە گۆڤاری الاقلام ژمارە "٦" ساڵی ١٥ ئازاری ١٩٨٠، ل٢٥٩-٢٨١.

چاو بە چاو

نووسینی: غوڵام حوسێنی ساعدی

و: حەمە کەریم عارف

<u>کارەکتەرەکان:</u>

١- حاکم

٢- جەللاد

٣- پیاوێکی گەنج

٤- پیرێژن

٥- وردە فرۆش

٦- ئاسنگەر

٧- میرشکار

٨- بلوێرژەن

(١)

کەرەوێتەیەکی گەورەی پشت رازاوە، قەرەوێڵەیەك لە ئەو دیوی کەرەوێتەکە هەیە بۆ ئیسراحەت. کە پەردە لادەبرێ، شانۆ چۆڵە. دوای چەند لەحزەیەك دوو پێی گەورە لە پشتی کەرەوێتەکەوە بە دیار دەکەون.

ئەوجا دەنگی باوێشکێکی بەرزو پاشان هەیکەلی قەبەو قەڵەوی حاکم دەردەکەوێ کە بە هێمنی هەڵدەستێ و لەسەر قەرەوێڵەکە دادەنیشێ، جلی رەنگاو رەنگی لەبەرە. هەموو شتێکی بە قەد خۆیدا کردووە، مەتاڵ، شمشێر، کەوان و دەمانچەیەکی قەدیمی. دیسان باوێشك دەدا، چاوە هەڵماساوەکانی هەڵدەگلۆفێ و چەند مستێك بە سینگی خۆیدا دەدا، بە سستی و خاوییەوە دادەگەڕێ و خۆی بە کۆڵی کەرەوێتەکەدا دەدا، چاوێ بەو شتانەدا دەگێڕێ کە بە قەد خۆیەوە کردوون. تەواو دڵنیا دەبێ. لە پڕ وەك ئەوەی شتێکی بیر کەوێتەوە بە گومانەوە دەڕوانێتە دەوروبەری خۆی، لە فکران را دەچێ، چەند ساتێك بەو جۆرە دەگوزەرێ، حاکم دادەنەوێتەوەو سەیری لای راست دەکاو فیکە دەکێشێ، چ هەواڵێك نییە، دادەنەوێتەوەو سەیری لای چەپ دەکاو فیکەیەك دەکێشێ هەمدیس کەس دیار نییەو چ هەواڵێك نییە. هەڵدەستێ و بە دەنگی بەرزتر گاز دەکا: "هێی هێی". شتێك لە بن

کەرەوێتەکەوە دەجوڵێ، حاکم دەکەوێتە سەر چۆکان و پەردەکە لادەباو هاوار دەکا: ئەهۆی ورچە، کەرپیاو، نەگریسی بۆگەن!.

"دەنگی باوێشك لەبن کەرەوێتەکەوە دێ"

ئەهای گاجووتی مل ئەستووری بێ هونەر دە وەرە دەرێ!

"تۆخماخێك دەسرەوێنێتە بن کەرەوێتەکە. پاش چەند ساتێ کابرای جەللاد بە چوار چنگۆڵە لە ژێر قەرەوێڵەکەوە دێتە دەرێ، سیمای تێر خەوو خۆراکە عەینی جلە رەنگاو رەنگەکانی حاکمی لەبەرە، بەڵام هەندێ شەپرێوترەو چەك و ئەسلەحەشی پترە، کێردو چەقۆو مەتارەو چەکۆش و کۆمەڵێ شڕەو پڕەی دیکەی بە خۆیدا کردووە. هەر کە لە بن کەرەوێتەکە دێتە دەرێ، چەند مستێك بە سینگی خۆیدا دەماڵێ و بە دەنگی بەرز باوێشك دەدا.

خان هاوار دەکا.

وەرە! بۆرە پیاوی هیچ و پوچ! دەڕابە دەی!

جەللادەکە دەستێك بە خۆیدا دێنێ. خۆی رێکو پێك دەکاتەوەو بزەیەك دەکا.

جەللاد: بەیانی حەزرەتی حاکم بەخێر، قوربان.

حاکم: عەسری حەزرەتی حاکم بەخێر بۆرە زەلام، نەك بەیانی!

"جەللاد بە سەرسامی".

حاکم: ئەرێ، گوێرەکەی خرف، ئەحمەقی بێ شعوور!

جەللاد: یەعنی ئێمە لە عەسرە خەوی خۆدا بووین؟

حاکم: ئەرێ حەیوان! ئەرێ!

جەللاد: خۆ حەزرەتی حاکم تا شەوێ لە عەسرە خەودا نە دەبوو؟

حاکم: دروستە بۆرە زەلام، منیش دەمویست ئەمەت لێ بپرسم.

جەللاد: چی بپرسی قوربان؟

حاکم: دەمویست بزانم ئاخۆ تۆ بێدارت کردمەوە؟

جەللاد: من؟

حاکم: بەڵێ تۆ حەیوان!

جەللاد: نەخێر قوربان، ئێوە منتان بێدار کردەوە.

حاکم: ئەدی کێ منی بێدار کردەوە؟

جەللاد: بێ خەبەرم قوربان، بەندە لە غورابی خەودا بووم.

حاکم: ئەوە چەند رۆژێکە عەسران لە خۆڕا خەوم دەزڕێ. باشە دەبێ هۆی چی بێ؟ بۆ دەبێ عەسرە خەوم لێ تێك بچێ؟

جەللاد: مەعلومە قوربان، بێ خەوی لە کەللەتان دەدا.

حاکم: بۆ لە کەللەم دەدا؟

جەللاد: رەنگە هی زیادە خۆری بێ قوربان.

حاكم: من زیادە خۆری دەکەم بۆرە زەلامی گاجووت یا تۆ؟

"بە هەڕەشەوە بۆ لای جەللاد دەچیٚ"

جەللاد: مەعلومە قوربان، دیارە کە بەندە.

حاكم: ئەدی بۆچی خەوم دەزریٚ؟

جەللاد: مومکینە زۆر هۆی هەبیٚ قوربان.

حاكم: وەکو؟

جەللاد: وەکو... وەکو ئەوەی مومکینە ویژدانتان ناڕەحەت بیٚ.

حاكم: چی؟ ویژدانی من ناڕەحەت بیٚ؟ چۆن مومکینە حەیوان؟

جەللاد: مومکین نییە قوربان. تەنیا ئیحتیمالە.

حاكم: ئیحتیمالی چی گویٚرەکە؟

جەللاد: ناڕەحەتی ویژدان!

حاكم: لەبەرچی بۆرە زەلام؟

جەللاد: لەوەیە هۆی زۆر بیٚ قوربان، بەلاّم ئەم نۆکەرەت، ئەم غولاّمی بەردەرکەیەت وای بۆ دەچیٚ کە ماوەیەکە کاروبارمان کە سادەو (٣-٤) رۆژە تاقە یەك عەدالەت ئەنجام نەدراوە.

حاكم: تۆ ئەمە لە کویٚ دەزانی هەی چەپەڵی خویٚڕی؟

جەللاد: لە کویٚ؟ ئەدی بەندە ئەنجامدەری عەدالەت نیم؟ حیسابەکەم لەکنە قوربان.

حاكم: بە هەڵەدا نەچووی؟

جەللاد: نەخیٚر، نەخیٚر قوربان، با عەرزتان بکەم، دوا چاویٚك کە دەرمان هیٚنا کەی بوو؟ ها، پیٚریٚ بوو.

حاكم: کەواتە بۆیە خەوم زڕاوە؟

جەللاد: لەسەدا سەد وایە قوربان، ناڕەحەتی ویژدان هەندیٚ جار بەیانیان دەست پیٚ دەکا، بەلاّم زۆربەی کات پاش نیوەڕۆیان توشت دەبیٚ. هەندیٚ جار بە ژانە سەرەوەیە هەندیٚ جار بە قرقیٚنەیەکی گەورەو دوورو دریٚژەوەیە، هەندیٚ جار بە لە خەو راپەڕینو هەندیٚ جار بە خۆ توڕدانە ئاوەوەیە. هەندیٚ جار بە پژمینەوەیە هەندیٚ جار بە نزگرەوەیە. هەندیٚ جار بەر لە ماندووبوونەو هەندیٚ جار پاش ماندوو بوونە.

کە دەستی پیٚ کرد، ئیدی دەستی پیٚ کردووە. پاش ئەوەی پشت یەشەو کۆڵنجو دڵ یەشەو سەفراو بەڵغەمی زۆر، ئەبڵەق بوونو پرتە پرتی چاوو موو رەپبوون دەست پیٚ دەکاو لە ئاکامدا تووشی حەواس پەرتی تەواو دەبی، بەلاّم دەرمان و چارەی هەر هەموو ئەمانە، دەرهیٚنانی چاویٚکە قوربان، تاقە چاویٚ!

حاكم: تاقە چاویٚك.

جەللاد: بەڵیٚ قوربان.

حاكم: بۆ چاو؟

جەللاد: بۆ ئەوەی عەدالەت ئەنجام بدریٚ.

حاکم: باشە نووکە چاو لە کویٚ بیٚنین؟

جەللاد: چی زۆرە چاو زۆرە.

حاکم: بەلیٚ زۆرە، بەڵام چەندی چاوەڕوان بکەین تا یەکیٚك بیٚ بۆ مەحکەمەو ئیٚمەش کاری خۆمان رایی بکەین. خۆ ناکریٚ هەروا بچی ملی یەکیٚك بگریو بۆ ئیٚرەی بیٚنی.

جەللاد: بۆ نابیٚ قوربان؟ لە نیٚوان ئەم هەموو ولآخەی کە رژاونەتە دەریٚ یەکیٚك پەیدا نابیٚ کە موستەحەقی ئەم کارە بیٚ؟

حاکم: بیٚگومان پەیدا دەبیٚ، بەڵام چۆن بناسریٚ؟

جەللاد: پەیدا کردنو ناسینو هیٚنانی لەسەر بەندە. تا حەزرەتی حاکم چاوی دەتروکیٚنیٚ، من هەموو شتیٚکم سازداوە.

حاکم: ئەدی چاوەڕیٚی چی حەیوان؟ لەبری چەنەبازی هەڕوو دەست پیٚ بکە.

جەللاد: (سەمعەن وە تاعەتەن).

"دەیەویٚ بەپەلە شانۆکە بەجیٚ بیٚلیٚ کە تووشی پیاویٚکی گەنج دەبیٚ. کابرای گەنج بە دەنگی بەرز دەنالیٚنیٚو بە هەردوو دەست دەموچاوی داپۆشیوە.

"جەللاد هاوار دەکا"

"قاقا پیٚ دەکەنیٚو یەخەی گەنجەکە دەگریٚ"

"جەللاد راکیٚش راکیٚش کابرای گەنج دیٚنیٚ بۆ ناوەندی شانۆکە. کابرای گەنج بە دەنگی بەرز دەنالیٚنیٚو دەست لەسەر دەمو چاوی لادەبا. چاویٚکی دەرهاتووە، پەلە خویٚنی درشت دەمو چاوی داپۆشیوە. گەنجەکە خۆی لە دەستی جەللادەکە دەرباز دەکاو خۆی داویٚتە سەر پیٚی حاکم"

کابرای گەنج: حەزرەتی حاکم دەستم داميٚنت دەخیلت بم! بەد بەخت بووم! نەجاتم بدە! نەجاتم بدە!

حاکم: هەستە سەر پیٚ بزانم چیت دەویٚ؟

کابرای گەنج: تۆڵە، تۆڵە، هاتوومو زوڵمم لیٚ کراوە، تۆڵە، تۆڵە!

حاکم: ئاخر چی بووە؟ قسە بکە بزانم.

"کابرای گەنج داویٚنی حاکم دەگریٚو کەمیٚك پشت راست دەکاتەوەو چاوە کویٚرەکەی نیشان دەدا"

کابرای گەنج: چاو، چاوم!

"بەدەنگی بەرز دەنالیٚنیٚ"

حاکم: چاوت! چاوت چی لیٚ هاتووە؟

کابرای گەنج: دەرهاتووە قوربان! دەرهاتووە تۆڵەم بستیٚنن. تۆڵەم بکەنەوە.

حاکم: دەرهاتووە؟

"بە نائومیٚدی روو دەکاتە جەللادەکە".

خۆ هی ئەمیش دەرهاتووە؟

جەللاد: قەیدی نییە حەزرەتی حاکم. هەر کە مەعلوم ببێ کە کێ ئەم کارەی کردووە تۆڵەی بۆ دەکەینەوەو کارەکەی بۆ جێبەجێ دەکەین.

"چاو دادەگرێ"

حاکم: باشە.

"روو دەکاتە کابرای گەنج"

هێی گەنجۆ! بڵێ بزانم کێ ئەم کارەی کردووە؟ کێ چاوی دەرهێناوی.

"کابرای گەنج بە دەم ناڵینەوە شیشێکی باریك دەردێنێ‌و نیشانی دەدا"

کابرای گەنج: ئەمە قوربان، کاری ئەمەیە!

"جەللادو حاکم دێنە دەرەوەو سەیری شیشەکە دەکەن. جەللادەکە شیشەکە لە دەستی کابرای گەنج وەردەگرێ"

جەللاد: ئەمە وای لێکردووی؟

کابرای گەنج: بەڵێ قوربان، بەڵێ، بەڵێ ئەم مەزەب سزە کۆڵەواری کردووم، گردەنشینی کردووم، بەدبەختو نەخۆشو چارە... رەشی کردووم.

"حاکم شیشەکە وەردەگرێ، جەللادو حاکم هەردووکیان بە سەرسامی دەڕواننە شیشەکە"

حاکم: باشە ئێستاکێ ئێمە چی لەمە بکەین؟

کابرای گەنج: تۆڵەم بکەن! حەقم بستێنن! تازە کۆڵەوار بووم. پەکم کەوت، ژیانم لە دەست چوو.

حاکم: من چۆن حەقی تۆ لەمە بستێنم؟ ها؟

"روو دەکاتە جەللادەکە".

چۆن تۆڵە لەم شیشە دەکرێتەوە؟

جەللاد: لەم شیشە بێ گیانە ناسێنرێ قوربان.

بەڵام....

حاکم: بەڵام چی؟

جەللاد: لە خاوەنەکەی.

حاکم: خاوەنەکەی؟

جەللاد: بەڵێ قوربان، هەقیش ئەوەیە کە خاوەنی ئەم ئامێرە کوشندەیە بە سزای کارە چەپەڵەکانی خۆی بگات.

"حاکم شادو رووگەش دەبێ"

حاکم: هەی بارەکەللا... بارەکەڵڵا! وا دیارە هێشتا کەللە پوچەکەت لە کار نەکەوتووە ها!

جەللاد: لوتفی خۆتانە قوربان. لوتفتان هەیە، کەللەی بەندە لە ئاستی کەللەی موبارەکی حەزرەتی حاکمدا چ نییە.

"حاکم لە فکران رادەچێ و زۆر بە جدی روو دەکاتە کابرای جەللاد"

حاکم: باشە بۆرە زەلام، ئەگەر کابرا خۆی خاوەنی شیشەکە بێ چی؟

"ئامازە بۆ لای کابرای گەنج دەکا"

جەللاد: خۆی بێ؟

"بیر دەکاتەوە"

حاکم: ئەرێ، ئەوسا تەگبیری چییە؟

"جەللادەکە بە خۆشحاڵییەوە".

جەللاد: چاکتر! زۆر چاکتر! ئەگەر وابێ ئەوا کارەکەمان یەکجار رەحەتە.

حاکم: چۆن رەحەتە؟

جەللاد: چاوەکەی دیکەی بە دەقی خۆیەوە ماوە قوربان. مولاحەزەی دەفەرموون؟

"بەغار دەچێتە پێشێو چاوە ساغەکەی کابرای گەنجی نیشان دەدا؟

حاکم: کەوایە ماتەڵی چیت حەیوان! خێراکەو کاری ببینە.

"جەللادەکە خەنجەر لەبەر پشتێن هەڵدەکێشێو قژی کابرای گەنج دەگرێ، کابرای گەنج دەچێتە بەرێو باوەش بە پێی حاکمدا دەکا.

کابرای گەنج: قوربان! قوربان! من خاوەنی نیم. من نیم.

حاکم: تۆ نیت؟ ئەدی کێیە؟ قسە بکە بزانم.

کابرای گەنج: پیرێژنێکە قوربان! دەڵە دێوێکی پیرە.

حاکم: باشە، باشە، ئێستا ئەم دەڵە دێوە لە کوێیە؟ ها؟

کابرای گەنج: لە کاولەکەی خۆیەتی قوربان.

حاکم: چۆن چاوی دەرهێنایت؟

کابرای گەنج: دوێ شەو هات بەسەرما کە سەرێ بکێشمە کوختەکەی ئەم پیرێژنە مردەلۆخە، ئێ بەڵکو شتێکم دەست بکەوێ. وێڕای ئەوەی کە ناشیی نیم قوربان، خۆم بە کادێنەکەدا کردبوو. ئیدی بە تاریکی دەستم بە دیوارەکاندا دەهێنا. نەك هەر هیچم دەست نەکەوت، بەڵکو چاوێکیشم نایە سەری.

حاکم: داوەشێی، کەواتە ئەم قەدو قەڵافاتە بێ هونەرەت هەر بۆوە باشە بکرێ بە دینگە. چۆن بەم ملە ئەستوورەوە دەرەقەتی پیرێژنێك نەهاتی؟

کابرای گەنج: پیرێژنەکە لە غورابی خەودا بوو قوربان! ئەم شیشە قۆڕەی بە دیوارەکەوە داکوتابوو، کاتێکم بە خۆ زانی چوو بە چاوما. ئیدی بە هاوارو ناڵەناڵەوە غارمدایە دەرێ، چ دکتۆرو حەکیمێك چاریان نەکردم.

"هانکە هانگی پێ دەکەوێو بە سۆزەوە".

بەڵام خەمی گەورەی من شتێکی دییە قوربان، بەو ئاواتەوە بووم، ئەم چاوە ناچیزەم لە پێناوی حەزرەتی حاکمدا لە دەست بدەم، بەڵام دەڵە دێوێکی گەدا لەو شانازییەی مەحروم کردم. "دەگری".

ئێستاش هاتوومەتە شکایەت. حەزرەتی حاکم دەبێ هەقم بستێنن. تۆڵەم بکەنەوە. لە بری ئەو چاوەی کە قەرار بوو لەبەر پێی موبارەکی حاکمدا فیدا بکرێ، چاوی دەربێنن، عەدالەت جێبەجێ بکەن، عەدالەت! عەدالەت! عەدالەت!.

"حاکم دەستان بەیەکدیدا دەداو بە دەنگی بەرز".

حاکم: پیرێژن بێنن! پیرێژن بێنن.

(٢)

"جەللادەکە دێتە پێشەوەی شانۆو دەوری راوی دەگێڕێ".

جەللاد: نێردراوی حەزرەتی حاکم هێدی هێدی و بەدەم خوتەو بۆڵەوە دەکەوێتە رێ‌و بەرەو ماڵی پیرێژن دەچێ، چارەی بەیەکدا داوە، چونکە دەزانێ پیرێژنێکی کلۆڵ‌و بەدبەخت کە میلی خەرەکەکەشی بە تالآن چووە هیچی لێ نابێتەوە. پیرێژنیش لە بەیانی زووەوە نیگەران‌و پەشێوحاڵ بە چوار دەوری کوخەکەیدا دەسووڕێتەوەو دەسووڕێتەوەو میلی خەڕەکە ون بووەکەی بۆ نادۆزرێتەوە، ئەگەر میلی خەڕەکەکەی نەدۆزێتەوە ئەوا ئەو داوماوە هێندەی دی چارە رەش دەبێ‌و ئەو پارووە نانەی کە بە خەڕەك رێسی پەیدای دەکرد، ئیدی ئەوەش دەبڕێ. لە دەرگا دەدرێ‌و کێ بێ باشە؟

نێردراوی حەزرەتی حاکمە.

"جەلادەکە بە دەنگی نێردراوەکە"

جەللاد: هێی پیرێژن! حاکم بە شوێنیا ناردووی.

"جەللاد بە دەنگی پیرێژن".

جەللاد: حەزرەتی حاکم؟ حەزرەتی حاکم بە شوێنی منیا ناردووە؟

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: ئەرێ پیرێژن، خێراکە!

"جەللادەکە بە دەنگی پیرێژن"

جەلاد: لێت تێك نەچووە؟

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: نە ء، دێوە، خێراکە نانت کەوتۆتە رۆنەوە. پیرێژن دەپەشۆکێ.

حەزرەتی حاکم بە شوێنیا ناردووەو نانی کەوتۆتە رۆنەوە نابێ وەخت بە فیڕۆ بدا، چارشێوەکەی لە ناو قەدی توند دەکا، بە پێ خاوسی‌و بە هانکە هانك دووی نێردراوەکە دەکەوێ. راکە، راکە، راکە، تا دەگاتە بارەگای حەزرەتی.

"پیرێژن بە شپرزەییەوە وەژوور دەکەوێ‌و بەر لەوەی لێو لەبەر یەك هەڵهێنێ هاواری حاکم بەرز دەبێتەوە. حاکم بە جەللاد دەڵێ"

حاکم: چاو، چاوی دەربێنە!

"کابرای جەللاد پڕ دەداتە پیرێژن".

پیرێژن: چاو؟ چاوی من دربێنی؟

حاکم: بەڵێ دەڵە دێوی مەلعون، چاوی تۆ.

پیرێژن: دەستم بە دامێنت حەزرەتی حاکم، خۆ منچ خەتایەکم نەکردووە.

"حاکم بە جەللاد دەڵێ"

حاکم: فرسەتی مەدە چاوی دەربێنە

"جەللادەکە سەری پیرێژن دەگرێو بەرزی دەکاتەوەو خەنجەری لێ هەڵدەکێشێ.

پیرێژن: حەزرەتی حاکم! حەزرەتی حاکم! "خۆی لە دەست جەللادەکە دەرباز دەکاو چنگ لە داوێنی حاکم گیر دەکا". من، من چیم کردووە؟ ئەگەر کارێکی نابەجێم کردووە بفەرموون با خۆشم تێبگەم.

حاکم: چ کارێکت کردووە؟ تۆ چاوی ئەم گەنجە بەستەزمانەت دەرهێناوەو دارت بە ڕۆحیا داوە.

"پیرێژن کەمێك پشت ڕاست دەکاتەوەو بەسەرسامی دەڕوانێتە کابرا گەنجەکە".

پیرێژن: من، بەزاتی خوا نایناسم هەر نازانم کێیە. ئەمە یەکەم جارە کە دەیبینم.

حاکم: زۆر چاکە ئەدی ئەمە چییە؟

"شیشەکە لەبەردەم پیرێژنەکە رادەگرێ"

ئەدی ئەم شیشە چییە؟ دەیناسییەوە یان نا؟

پیرێژن: بەڵێ قوربان، ئەمە هی خەرەکەکەی منە. لە بەیانی زووەوە بە دوایا دەگەڕێمو هەر بۆم نەدۆزرایەوە.

"حاکم بە تووڕەییەکی زۆرەوە"

حاکم: چاو، چاوی دەربێنە خێراکە.

"جەللادەکە دەیەوێ دەست پێ بکا. پیرێژنەکە دەکەوێتە پاڕانەوە"

پیرێژن: حەزرەتی حاکم، حەزرەتی حاکم ئاخر ئەم دووە.

"شیشەکەو پیاوە گەنجەکەی نیشان دەدا"

چی یەکی خستن؟ ئاخر بۆ دەبێ چاوی من دەربهێنرێ؟

حاکم: لەبەر ئەوەی ئەگەر تۆ ئەم شتە خەتەرەت لە دیواری وێرانەکەتدا دانەکوتابایە کاتێ کە ئەو گەنجە لە نیوە شەوا هاتبووە سەرماڵەکەت، چاوێکی لە دەست نەدەدا.

پیرێژن: باشە ئەم گەنجە بەو نیوەشەوە لە ماڵی مندا چی دەکرد؟

"حاکم تووڕەیە"

حاکم: ئەم سەرو ئەو سەرم پێ مەکە پیرێژنی خرف! تۆ خاوەنی ئەم شیشەیت و هەر تۆش چاو دەرهێنەری، بۆیە دەبێ چاوت دەربهێنرێ.

"بە جەللادەکە دەڵێ"

چاو! چاو! چاو!

پیرێژن: لە دەوری سەرت گەڕێم، ئەگەر لەبەر یەك شیش چاوێکی من دەربهێنرێ ئەوا وردە فرۆشەکەی گەڕەکی ئێمە چەندین توورەگەی لەم وردە شیشانە هەیەو بەو پێیە دەبێ ئەگەر سەد چاوی هەبێ شتاقیان نەبوێری، خۆ ئەم شیشەش هەر ئەو سەگبابە بە منی فرۆشتووە.
حاکم: های های! تاوانباری راستی دۆزرایەوە وردەفرۆش! وردە فرۆش! ئەو وردە فرۆشە بێنن.

(٣)

"جەلladەکە دێتە پێشەوەی شانۆو دەوری راوی دەگێڕێ"

جەللاد: وردە فرۆش، لە دوکانچەکەیدا دانیشتووە، پاش نیوەڕۆیەو خەوە کوتکێیەتی... وەکو هەمیشە نان و پیازێکی زۆری خواردووە، هەر کە قرقێنەیەك دەدا، دەم و چاوی سوور هەڵدەگەرێ و ئارەقەیەکی زۆر دەنیشیتە سەر کەپوی. نێردراوی حاکم لەبەر دوکانچەکەدا قووت دەبێتەوە.

کابرای وردە فرۆش دەڵێی خەون دەبینێ. چما دەشێت کەسێك بەم نیوەڕۆیە بێتە دوکانچەکەی؟ چاوەکانی. هەڵدەگلۆفێ. نەخێر. راستە، مشتەرییەك راوەستاوە، جا چ مشتەرییەکی پۆشتەو پەرداخ و رازاوە، بەرانبەری وەستاوە.

"جەللادەکە بە دەنگی وردە فرۆشەکە"

جەللاد: سڵاو قوربان!

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: نیوەڕۆ خەوت دەکرد پیرەمێرد؟

"جەللادەکە بە دەنگی وردە فرۆش".

جەللاد: نە، لە دەورت گەڕێم، نا دەردت لە گیانم، لە خزمەتام.

"جەللادەکە خۆی"

ئەوجا قرقێنەیەکی ئەوها لێ دەدا کە نێردراوی حاکم چەند هەنگاوێك دەکشێتەوە.

"جەللادەکە بە دەنگی وردە فرۆش"

جەللاد: چی تەقدیمی حەزرەتی عالیتان بکەم؟
سێ پا، تەڵەی مشك، زنجیر، کەوگیر، مەرگەمووش، چاوەزار، پەڕی سیاوش، دەرمانی چاو؟

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: هەر هەمووی بۆ خۆت هەڵگرە پیرەمێرد حەزرەتی حاکم بە شوێنیا ناردوویت و کارێکی یەکجار گرنگی پێتە.

"جەللاد بە دەنگی خۆی"

"کابرای وردە فرۆش بە شپرزەیی بە دەوری خۆیدا دەسوڕێتەوە"

"جەللادەکە بە دەنگی وردە فرۆشەکە"

جەللاد: بە من؟ حەزرەتی حاکم کاری بە منە؟ تۆ سەری منداڵەکانت راست دەکەی، خۆ ناشێ بەم پیرەمێردە رابوێری؟

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو".

جەللاد: خێراکە بکەوە خۆ، لێت داوە بۆ خۆت.

"جەللادەکە خۆی"

کابرای وردە فرۆش بە هەڵەداوان وەدەردەکەوێ، خۆی شپرزە کردووە، خۆی بە دوکانچەیەکی عەتاریدا دەکاو دیاری ناوازە بۆ حەزرەتی حاکم هەڵدەبژێرێ، دەستێک بە سەرو ردێنی خۆیدا دێنێ، بە دەم قرقێنە لێدانەوە خۆی بە بارەگای موبارەکدا دەکا.

"کابرای وردە فرۆش، پریاسکە بە دەست، دەڵەك دەدرێتە ناو بارەگا، پاش چەند ئیکلامێکی دوورو درێژ"

وردە فرۆش: پایە بەرز، ئەمەی کە بەختی بابایەکی وردە فرۆشی هەژارو کلۆڵ هێندە دیار بێ کە رۆژێ لە رۆژان رێی بکەوێتە بارەگایەکی وا پیرۆزو قەشەنگو جوانی بێ میسالی حەزرەتی حاکم لە نزیکی چەند هەنگاوێکەوە زیارەت بکا، بە خەیاڵی کەسدا نەهاتووەو نایەت. نازانم لە خۆشیانا بەسەر هاتووم یا بەپێ، بە هەر حاڵ بە غاردان هاتووم، نووکە هێند دڵخۆش و ئاسوودەو بارسووکم، دەڵێی لە ساتێکدا چەند مشتەرییەك هاتوونەتە بەر دوکانەکەم. ئیجازە بدە تا ئەو دیارییە ناچیزانەی لەگەڵ خۆدا هێناومن تەقدیمی حەزرەتی موبارەکتانی بکەم.

"حاکم بە بزەوە"

حاکم: زۆر چاکە، زۆر چاکە، چیت هێناوە؟

وردە فرۆش: کیسەیەکی خەنەی زۆر چاكو زۆر بۆندارو زۆر پڕ رەنگ بۆ ریشی موبارەکتان!

"کیسە خەنەکە دەخاتە بەر پێی حاکم"

حاکم: چیدی؟

وردەفرۆش: هەروا کیسەیەك شیلانەی درشت، بۆ فێنك کردنەوەی دڵو دەروونی جەنابی موقەدەستان.

"کیسەی دووەم دەخاتە بەر پێی حاکم"

حاکم: چیدی؟

وردە فرۆش: هەروا کیسەیەك نەباتی خاڵیسە بۆ ئەو رۆژانەی کە دووچاری سەرما بوون دەبن.

حاکم: زۆر چاکە، چیدی؟

وردە فرۆش: چیدی؟ چیدی؟

"دەڕوانێتە دەوروبەری خۆیو نازانێ چ بکا لە پڕ دێتەوە سەرخۆی"

ئیدی گیانی ناچیزم هێناوە کە لە بەرپێی موبارەکتاندا فیدای بکەمو مەعنای گیان بازی بە هەموو دنیا نیشان بدەم.

"دەچێتە پێشی تا خۆی بخاتە سەرپێی حاکم، بەڵام جەللادەکە لە پشتەوە سەری دەگریٚ".

حاکم: پێویستمان بە گیانی ناچیزت نییە پیرەمێرد.

"کابرای وردە فرۆش پەشۆکاوە"

وردەفرۆش: پێویستتان نییە؟ کەواتە... کەواتە

حاکم: ئێستە یەك چاوتمان پێویستە

"وردە فرۆشەکە سەرسامە"

وردە فرۆش: چاو، چاو بۆچی؟

حاکم: بەڵێ یەك چاوی بچکۆلە، بە ئەندازەی چاوی بیٚ کەڵکی تۆ.

"وردە فرۆشەکە پتر سەرسام دەبیٚ"

وردە فرۆش: بۆچی؟

حاکم: بۆ ئەوەی عەدالەت جێبەجێ بکریٚ پیرەمێرد!

"بە جەللادەکە دەڵیٚ"

ماتەڵی چیت بۆرە زەلامی نەگریس؟

جەللاد: ماتەڵی فەرمانی موبارەکتان.

حاکم: ئەوا فەرمانم دا!

"جەللادەکە کابرای وردە فرۆش رادەکێشیٚ"

"وردەفرۆشەکە پەشۆکاوە"

وردەفرۆش: قوربان، قوربان، قوربان ئاخر عەدالەت و چاوی من کوجا مەرحەبا؟ یا عەدالەتو خودی من؟ یا عەدالەت لە کویٚو کارو پیشەکەی من لە کویٚ؟ خوا خۆی شاهیدە کە من بە هیچ جۆریٚ پێوەندیم بە شتی زۆر چاكو زۆر عالی وەك نەجابەتو شوجاعەتو سەداقەتو زیافەت و عەدالەتەوە نییە. من لە کونجێکا دانیشتوومو خەریکی فرۆشتنی تەڵەی مشكو چاوەزارو دەرمانی چاوو ناڵی وڵاخو نیری گاجووتو شادانەو ئاگر گەردانو باوەشێنو دەرمانی ئەسپێم قوربان! من زیانم بۆ عەبدەل بەشەر نەبووە قوربان!

حاکم: باشە تۆ جگە لەو شتانەی ژماردنت جار جارەش لەم شتانە دەفرۆشی یان نا؟

"وردە فرۆشەکە لە دەستی جەللادەکە دەرباز دەبیٚو دەچێتە بەرەوەو چاو دەبڕێتە دەستی حاکم"

وردە فرۆش: ئەمە چییە؟

حاکم: شیشی خەڕەکە، لەمانەش دەفرۆشی؟

"کابرای وردە فرۆش بە خۆشییەوە"

وردە فرۆش: بەڵیٚ قوربان، بەڵیٚ، هەڵبەتە لەمانەش دەفرۆشم.

"پێدەکەنیٚ"

حاکم بە تووڕەیی

حاکم: چاوی دەربێنە!

"کابرای جەللاد رادەپەڕیو دوای وردە فرۆشەکە دەکەوێ"

جەللاد: تازە تاوانەکەت ساغ بۆوەو کارت تەواوە ئەگەر تۆ ئەو شیشە لەعنەتییەت بەم پیرێژنە نەگبەتە نەفرۆشتبایە، قەت چاوی ئەو لاوە پاکو خێر لە خۆ نەدیوە کوێر نەدەبوو.

"بە خەنجەری رووتەوە کابرای وردە فرۆش بە چوار دەوری شانۆکەدا راودەنێ. کابرای وردە فرۆش لە کاتێکا کە بە دەوری شانۆکەو حاکمو ئەوانی دیدا غار دەدا، بە پاڕانەوەوە هاوار دەکا"

وردە فرۆش: قوربان، قوربان لە دەورت گەڕێم. مەیەڵە بمگرێ. رەحمم پێ بکە، مەیەڵە بمگرێ، مەیەڵە بمگرێ.

"لە پشتەوە باوەش بە لاقی حاکمدا دەکا"

لێی دەترسم لێی دەترسم.

دەلەرزێ

حاکم: ئەدی سەگبابی هیچو پوچ، بێ شەرەف بۆ کاتێ کە ئەم ئامێرە کوشندەیەت دەفرۆشت لە هیچ نەدەترسای؟

وردەفرۆش: قوربان من بۆ خوری رێسیم فرۆشتبوو، نەك بۆ چاو دەرهێنان.

حاکم: ئەم بیانوانە دادت نادات، تێدەگەی؟

وردەفرۆش: بۆ بە سەدەقەت بم؟ من تا ئێستا بە دەواو دەرمان هەزاران چاوی سەقەتم چاك کردۆتەوەو هیچ کەسێك چاوێکی نەداومەتێ لە پاداشتی ئەو چاکەیەمدا، ئێستاکە ئەم وەزعو حاڵە هاتۆتە پێشێ دەتانەوێ چاوی من دەربێنن؟ خۆ تاوانباری ئەسڵی من نیم قوربان. تاوانباری ئەسڵی ئەو ئاسنگەرە مەلعونەیە کە شەوو رۆژ لەم شتانە دروست دەکا.

حاکم: ئاسنگەر؟

وردەفرۆش: بەڵێ قوربان، ئاسنگەر! هەموو ئەم کارانە، هەموو ئەم تاوانانە لە ژێر سەری ئەودایە.

حاکم: زۆر چاکە، زۆر چاکە.

"روو دەکاتە جەللادەکە"

بۆ ئێمە چ فەرقێ دەکا، وردە فرۆش بێ یا ئاسنگەر، بڵێ؟

جەللاد: ئەسڵەن فەرق ناکا قوربان.

"حاکم پشت بە کەرەوێتەکەوە دەدا"

حاکم: ئاسنگەرەکە بێنن!

(٤)

جەللاد دێتە پێشی شانۆو دەوری راوی دەگێڕێ، سەلانە سەلانە رێ دەکا.

جەللاد: نێردراوی حاکم دەگاتە بەر دوکانی ئاسنگەرەکە. هێند هاتووچۆی کردووە، بێزار بووە چارەی داوە بە یەکا. ئاسنگەرەکە لە پشت کوورەکەیەوە وەستاوەو خەریکی شیش دروست کردنە، بەڵێ لە بابەتی هەمان شیش دروست دەکا.

"جەللاد بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: هێی پیرەمێرد! خێرا دەست لە کار هەڵگرەو پێشم کەوە!

"جەللادەکە بە دەنگی خۆی"

ئاسنگەرەکە ئاوڕ دەداتەوەو نێردراوی حاکم دەبینێ، چەکوش و گیرەکەی دادەنێ و بەرهەڵبێنە چەرمەکەی دەکاتەوەو هەڵیدەداتە لایەکەوەو بە زەردەخەنەوە دێتە پێشێ.

"جەللادەکە بە دەنگی ئاسنگەر"

جەللاد: پێشت کەوم؟ بۆ کوێ پێشت کەوم؟

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: حەزرەتی حاکم ئاشێکی بۆ لێناوی کە یەك بست رۆنی بەسەرەوەیە.

"جەللادەکە بە دەنگی ئاسنگەر".

جەللاد: بەڕاستتە؟ بەندە شایەنی ئەم هەموو لوتف و چاکەیە نیم.

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: خۆت کەر مەکە بۆرە پیاوی خرف. خێراکە حەزرەتی حاکم چاوەڕوانە.

"جەللادەکە بە دەنگی ئاسنگەر"

جەللاد: بەسەرچاو قوربان، بەڵام دەکرێ بزانم چ کارێکی بە من هەیە.

"جەللادەکە بەدەنگی نێردراو"

جەللاد: دەیەوێ چاوت دەربێنێ نەگبەت، خێراکە خۆت ماتەڵ مەکە.

"جەللادەکە بە دەنگی ئاسنگەر"

جەللاد: چاوی من، بۆ؟

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: لەبەر ئەو شتانەی کە خەریکی دروستیان دەکەی.

"جەللادەکە پاش پێکەنینێکی بەرز بە دەنگی ئاسنگەر"

جەللاد: تەحا لەم شانازییە؟ نزیکەی عەمرێکی تەواوە بە عەزرەتی ئەم رۆژەوە بووم، بە یارمەتیت با ئەم جووتە چاوە ناچیزەی کە قەرارە فیدای حەزرەتی حاکم بکرێن هەندێ بڕێژم و ئەوجا بکەوینە رێ.

"جەللادەکە بە دەم پیاسەکردنەوە"

جەللاد: بێگومان دەزانیت کە تەنیا چاوی گاو مەڕی قوربانی دەڕێژن.

"ئاسنگەرەکە وەژوور دەکەوێ و کڕنۆش دەباو روو دەکاتە حاکم؟

ئاسنگەر: تاوانبار ئامادەی سزایە، حەزرەتی حاکم!

"خۆی دەخاتە سەر عاردیو بە چوار چنگۆڵە خۆی دەگەیەنێتە حاکمو پێی ماچ دەکاو دەمو چاوی لە عاردی دەخشێنێ، بە هەمان شێوە دەگەڕێتەوەو خۆی دەگەیەنێتە جەللادەکە. هەموو ئامادەبووان بەسەرسامی سەیری دەکەن. ئاسنگەڕەکە هەر کە دەگاتە بەر پێی جەللادەکە، سەری هەڵدەبڕێو بە هاوارەوە"

دەری بێنە! دەری بێنە! دەری بێنە!

جەللاد: دەری بێنم؟ چی دەربێنم؟

ئاسنگەر: هەردووکیان، هەردوو چاوم!

"حاکم دێتە پێشەوە"

حاکم: ئەم شێتە کێیە؟

ئاسنگەر: ئەو ئاسنگەرە تاوانبارەیە کە دەبێ بە سزای تاوانەکانی خۆی بگات تا عەدالەتی راستەقینە جێبەجێ ببێ.

حاکم: کەواتە تۆ کابرای ئاسنگەری؟

ئاسنگەر: بەڵێ قوربان، بەڵێ، من روو رەشم.

حاکم: دڵنیای کە بە راستی تاوانباریت؟

ئاسنگەر: بەڵێ قوربان، تەواو دڵنیام.

حاکم: باشە ئەم دڵنیاییەت لە کوێوە پەیدا کردووە؟

ئاسنگەر: لە ئیرادەی حەزرەتی حاکمەوە!

حاکم: ئیرادەی من؟

ئاسنگەر: حەزرەتی حاکم ئیرادەی فەرمووە کە من تاوانبارم. کەواتە بێگومان تاوانبارمو بڕایەوە.

حاکم: باوەڕت بەم قسەیە هەیە یا نا؟

ئاسنگەر: باوەڕی تەواوم هەیە. زیرەکیو زەین رۆشنی حەزرەتی حاکم هەرگیز بە هەڵەدا ناچێ.

حاکم: کەواتە بەم حیسابە چ گومانێك لە تاوانباری تۆ نییە؟

ئاسنگەر: دروستە قوربان!

"بە پاڕانەوەوە روو لە جەللادەکە دەکا"

کەواتە دەری بێنە، دەری بێنە! تکات لێ دەکەم. ماتەڵی چیت؟ دەست پێ بکە!

جەللاد: ئیجازە دەدەن قوربان؟

"حاکم دێتە پێشیو جەللادەکە دەکشێتە دواوە"

حاکم: هیچت دەربارەی لوتفو کەرەمی ئێمە بیستووە یان؟

ئاسنگەر وەك تیشکی رۆژ بۆ هەمووان ئاشکرایە.

حاکم: ەدی بۆ داوای عەفو ناکەی؟

ئاسنگەر: داوای عەفوی چی؟ تاوانێکەو کردوومەو دەبێ بە سزای خۆم بگەم.

حاکم: پێت وا نییە کە پاشان پەشیمان ببیەوە؟

ئاسنگەر: قەت پەشیمان نابمەوە. تەنیا، تەنیا مومکینە داخی ئەوە بخۆم کە....

حاکم: داخی چی؟

ئاسنگەر: کە چیدی نەتوانم ناڵ بۆ رەوە ئەسپەکەی حاکم دروست بکەم، یا شمشێری سەردارەکانی زاخاو بدەمو کوتو زنجیر بۆ زیندانییە زۆرو زەبەندەکانی دروست بکەم.

حاکم: بۆ نەتوانی؟

ئاسنگەر: ئەم کارانە پێویستیان بە جووتێ چاو هەیە؟ حەزرەتی حاکم!

"حاکم: لە فکران رادەچیو پاشان بە دەنگی بەرز"

حاکم: بەم حیسابە بێ ناکرێ چاوی تۆ دەربهێنرێ؟

ئاسنگەر: بۆ نە ء قوربان. زۆر بە ئاسانیش دەکرێ.

حاکم: ئەدی ئەو کارانەی کە گوتت، کێ بیانکات؟

ئاسنگەر: ئەو کارانە؟ من کەسێکی دی شك نابەم.

حاکم: باشە ئەگەر چاوی تۆ دەرنەیەنم، مەسەلەی تۆڵە سەندنەکە چۆن دەبێ؟

ئاسنگەر: قوربان چی زۆرە چاوی بێ کەڵك زۆرن، یەکێکیان دەربێنن و هەموو شتێك دەبڕێتەوە.

حاکم: کوا؟ یەکێکم نیشان بدە.

"ئاسنگەرەکە لە فکران رادەچیو پاشان لە پڕ"

ئاسنگەر: چاوی راستی جەنابی میر شکار

حاکم: چاوی راستی میر شکار؟ میر شکارەکەی خۆم؟

ئاسنگەر: بەڵێ قوربان، چاوی راستی میر شکارەکەی ئێوە.

حاکم: باشە تۆ چوزانی کە چاوی راستی میر شکارەکەی من بێ کەڵکەو چ سوودێکی نییە؟

ئاسنگەر: هەموو دەیزانن قوربان، ئەدی نابینی، جەنابی میرشکار لە کاتی راوو شکارا چاوی راستی دەنوقێنی و بەچاوی چەپ سێرە لە نیشان دەگرێو ئەوجا دەست بە پەلە پیتکەدا دێنێ؟

"لاسایی دەنگی تفەنگ دەکاتەوە"

حاکم: ها! کەواتە ئاوها! ئاوها!

"بەدەم پیاسەکردنەوە"

تا ئێستا نەمان زانیوە کە چاوی راستی میر شکارەکەمان بێ کەڵکە.

زۆر چاکە!

"لە پڕ دەوەستێو هاوار دەکا"

میر شکار! میر شکار!

جەللادەکە دێتە پێشەوەی شانۆو لە دەوری راویدا.

جەللاد: جەنابی میر شکار نیوەڕۆ تێروپڕی لە گۆشتی سۆسکە خواردووە، تێر خەوتووە، لە خەو رابووەو حەمامێکی چاکی کردووە، چەند پەرداخێك شروبی مقەوی خواردووەو یەك سەعات لەبەردەم مندالە زۆرو زەبەندەکانیا وەستاوەو خۆشحالە، ئێستەش لەبەردەم ئاوێنە دانیشتووەو مقەسێکی گەورەی بەدەستەوەیەو سمێلی رێك دەخا، لە پڕ نێردراوی حاکم لە دەرگا دەدا.

"جەللادەکە بە دەنگی میر شکار"

جەللاد: کێیە؟

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: نێردراوی حەزرەتی حاکم.

"جەللادەکە بە دەنگی میرشکار"

جەللاد: وەرە ژووریێ، بێگومان خەبەرێکی خۆشت پێیە!

"جەللادەکە بە دەنگی خۆی"

جەللاد: نێردراو زۆر بە ئەدەبەوە وەژوور دەکەوێ.

"جەللادەکە بە دەنگی نێردراو"

جەللاد: حەزرەتی حاکم، ناردویانم بە شوێنی جەنابی خاوەن شکۆی میرشکار باشیدا.

"جەللادەکە بە دەنگی میرشکار لە قاقای پێکەنین دەدا"

جەللاد: گیان گیان، ئەوە میدالێکی دیکەش، شانازییەکی دیکەشمان بە نسیب بوو.

"جەللاد بە دەنگی خۆی"

جەللاد: ئەوجا لە چاو تروکانێکا خۆی ئامادە دەکا.

"جەللاد بە دەنگی میرشکار"

جەللاد: تا دەرنگ نەبووە با بکەوینە رێ.

میرشکار، بەجلو بەرگو تفاقی راو، بە میدالی رەنگاورەنگەوە، تفەنگ بەدەست وەژوور دەکەوێو ئیکلام دەکا.

میرشکار: میرشکار ئامادەی خزمەتە.

حاکم: سلاوت لێ بێ میرشکاری ئازیز.

"نزیك دەبێتەوە"

هیوادارم ئەمڕۆکەش وەك هەموو رۆژانی دی، بە دڵو بە گیان ئامادەی خزمەتو گیانبازی بی.

میرشکار: فەرمایشتەکەی حەزرەتی حاکمە.

"حاکم، سەراپای میر شکار دەداتە بەر نیگا"

حاکم: بەه، بەها، زۆر بە رێکو پێکی بە تفاقی راوەوە هاتوویە خزمەتمان.

میرشکار: وتم نەوەك حەزرەتی حاکم دیسان هەوەسی کەڵەبابێکی کێوی قەڵەو یا کەوێکی گەورە یا بەلای کەمەوە هەوەسی بزنە کێوییەکی ناسکی کردبێ.

حاکم: هەڵبەتە، ئێمە هەمیشە حەز لەم شتە چاك و بەلەزەتانە دەکەین، بەڵام ئەمجارەیان حەزمان لە شتێکی دیکەیە.

میرشکار: لە چی قوربان؟

حاکم: چاوێك!

میرشکار: چاوی چی، بە نۆکەرت بم؟

حاکم: چاوێکی بێ کەڵك.

میرشکار: چاوی بێ کەڵك؟ چاوی بێ کەڵك! باشە قوربان، چاوی کەڵەشێرێکی باڵ درێژ، یا چاوی شەهێنێکی تیژباڵ؟

حاکم: چاوی حەیوانێکی دوو پێ، میرشکار!

میرشکار: چاوی حەیوانێکی دوو پێ؟

"دەڕوانێتە دەوروبەری خۆی پاشان وەك ئەوەی لە مەبەستەکەی حاڵی بووبێ بە زەردەخەنەوە".

بەڵام، بەڵام ئەم کارە هەر لە جەنابی جەللاد باشی دەوەشێتەوە.

حاکم: بەڵێ، دروستە، بە ڕێکەوت هەر لەم بۆرە پیاوە خوێڕییە دەوەشێتەوە.

"میرشکار سینگی دەردەپەڕێنێ"

میرشکار: منی نۆکەر چ خزمەتێکم پێ ئەنجام دەدرێ؟

حاکم: یەك فیداکاری بچووك! تا عەدالەتی ڕاستەقینە جێبەجێ ببێ.

میرشکار: بە دڵ و گیان ئامادەم سەروەری خاوەن شکۆ.

"حاکم روو دەکاتە جەللاد"

حاکم: زۆر چاکە، قورتمی بگرە!

"جەللادەکە خەنجەر هەڵدەکێشێ و بەدەم کڕنۆش بردنەوە لە میرشکار نزیك دەبێتەوە. میرشکار پاشەوپاش دەکشێتەوە".

جەللاد: جەنابی میرشکار! ئازایانە چۆك دابدە.

میرشکار: چۆك دابدەم؟ بۆچی چۆك دابدەم؟

جەللاد: دەمەوێ ئەم پێشتەماڵە لە دەوری ملی موبارەکت بئاڵێنم.

میرشکار: بۆ؟

جەللاد: چاوی ڕاستی جەنابی عالیتانم پێویستە.

"میرشکار بە ترساوییەوە پەنا وەبەر حاکم دەبا"

میرشکار: قوربان! قوربان! چاوی ڕاستی من! بۆ چاوی ڕاستی من؟

حاکم: جەنابی میرشکار، تۆ لەگەڵ عەدالەتدا نیت؟

میرشکار: بەڵام چاوی ڕاستی من چ تاوانێکی نەکردووە.

حاکم: دروستە، دروستە، بەڵام چونکە تاقە چاوی بێ کەڵك، تەنیا چاوی راستی تۆیە، بۆیە چ چارێکمان نییە.
میرشکار: چاوی راستی من بێ کەڵکە؟ کێ دەڵێ بێ کەڵکە؟
حاکم: هەموو دەزانن میرشکار، چما بە خۆت نازانی وەختی راو چۆن چاوی راستت دەنووقێنی و بە چاوی چەپ سێرە لە نیشان دەگری؟
میرشکار: دروستە قوربان، بەڵام کاتێ چاوی راست دەنووقێنم کە نێچیرەکە دەرکەوتبێ و کەوتبێتە بەر بوردی تفەنگەکەوە، بەڵام بۆ دۆزینەوەی نێچیرەکە هەردوو چاوم پێویستە.
حاکم: یانی دەتەوێ بڵێی کە چاوی راستت بێ کەڵك نییە؟
میرشکار: بەڵێ هەروایە قوربان.
"حاکم بە تووڕەیی"
حاکم: کەواتە بەم پێوانگە بێ، ئێمە ناتوانین یەك تاقە چاو پەیدا بکەین و دەری بێنین و خەیاڵمان ئاسوودە ببێ؟
میرشکار: بۆ نە ء قوربان، چی زۆرە خەڵکانێ زۆرن، کە چاو کەم و زۆر بە کەڵکی کارەکەیان نایەت.
حاکم: شتی وا چۆن دەبێ؟
میرشکار: دەبێ و هەشە قوربان!
حاکم: وەك؟
میرشکار: وەك بلوێر ژەنی بارەگای حەزرەتی حاکم!
حاکم: بەڵگەت چییە بۆ وەی کە چاوی بلوێر ژەنی بارەگای ئێمە بێ کەڵکە و بۆ کارەکەی پێویست نییە؟
میرشکار: بەڵگەم ئەوەیە کە کاتێ بلوێر دەژەنێ و هونەری خۆی دەنووێنێ هەردوو چاوی دەنووقێنێ.
حاکم: بۆ چاوی دەنووقێنێ؟
میرشکار: چونکە بە چاو نووقاندنەوە بلوێری چاکتر دەژەنێ.
حاکم: باشە چاو نووقاندن چ پێوەندییەکی بە چاك ژەندنەوە هەیە؟
میرشکار: هۆیەکەی دیار نییە رەنگە حیکمەتێکی تێدابێ کە تا ئەمڕۆ بۆ هەموو کەسێك روون نەبۆتەوە، بەڵام خاڵێك هەیە نابێ فەرامۆش بکرێ.
"بە دەنگێکی بنج بڕانە"
چاکترین بلوێر ژەنانی دنیا، ئەوانە بوون کە هەردوو چاویان کوێر بووە.
حاکم: کەواتە بەم حیسابە بێ، ئەگەر ئێمە هەردوو چاوی دەربێنین سەرباری جێبەجێ کردنی عەدالەت، ئەوا خزمەتێکی گەورەشمان بەو کردووە.
"روو دەکاتە کابرای جەللاد"
تۆ چ دەڵێی بۆرە پیاو؟

جەللاد: فەرمایشتێکی گەلێك بەجێو ماقوولە، چونکە بەم کارە هەم عەدالەت بەرپا دەبێو هەم هونەری هونەرمەندی بارەگای حەزرەتی حاکم. پتر رەونەق پەیدا دەکاو دەگەشێتەوە.
حاکم: کەواتە چاك گوێ بگرە، هەر کە کابرای بلوێر ژەن گەیشتە خزمەتمان چ گفتوگۆو موناقەشەیەکی لەگەڵدا ناکەین. هیچ بەڵگەیەك قبوڵ ناکەین، ئەسڵەن پێویست ناکا هونەرمەندە گەمژەکەمان بکەوێتە بەڵگە تاشینی ئەوەی کە چاو بۆ پیشەکەی پێویستە.
بۆیە هەر کە گەیشتە ئێرەو دەستی بە بلوێر ژەنین کرد، بێ چەندو چوون هەردوو چاوی دەردێنی، هەم ئاستی هونەرەکەی ئەو بەرز دەکەیەوەو هەم ئێمەش ئاسوودە دەکەی.
"جەللاد دێتە پێشەوەی شانۆو دەوری راوی دەگێڕێ"
نێردراوی حەزرەتی حاکم لەم هەموو هاتوچۆیە وەڕس بووە، بۆیە فێڵێکی چاکی بۆ خۆی دۆزییەوە، ئێستا لە ماڵی بلوێر ژەن دایەو پشتی داوە بە سەرینێکی رەنگاورەنگەوە، بەدەم ناوکە قرتاندنەوە سەرگەرمی چەنەبازییەوە.
"جەللاد بە دەنگی نێردراو"
جەللاد: بەڵێ، ئەوە بوو دوێنێ شەو هەر هەموومان لە حزوری حەزرەتی حاکمدا ستایشی تۆمان دەکرد، حەزرەتی حاکمیش ئەمەی قبوولْ نەبوو و دەیان فەرموو کە تۆ لە هونەرەکەتدا کارامە نیت بۆ؟ چونکە بە دەم بلوێر ژەندنەوە وەك هونەرمەندە گەورەو وەستاکان چاو نانووقێنێ. ئێمەش عەرزمان کرد کە: قوربان بە دەم بلوێر ژەندنەوە بە جۆرێ چاوان لێك دەنێ هەر دەڵێی بە زگماك کوێر بووە. ئێستاش حەزرەتی حاکم داوای کردووی کە خۆت بنوێنی تا ئەگەر قسەکەی ئێمە دەرچوو خەڵاتێکی زۆرت پێ کەرەم بکا.
"جەللادەکە بە دەنگی خۆی"
جەللاد: بلوێر ژەنی نەگبەت چنگێ ئاڵتون لە مستی ئەو ناڕەسەنە دەنێو بە پەلە لەگەڵ نێردراوی حاکمدا وەڕێ دەکەوێ.
"بلوێرژەن وەژوور دەکەوێو ئیکلامێکی پڕ لە ریا دەکاو عاردەکە ماچ دەکا"
حاکم: زۆر چاکە، زۆر چاکە، ماوەیەکە دڵمان کەڵکەڵەی سازی تۆ دەکا، ئێستاش بە بۆنەی جێبەجێ کردنی عەدالەتەوە لە پڕ هات بەسەری موبارەکمان دا کە بە شوێنی تۆدا بنێرینو بە نەوای دڵگیری بلوێرەکەت تاسەی دڵو رۆحمان بشکێنینو شەکەتی کاروباری گەورەو زۆر لە لەشی خۆ دەرکەین، تۆ بە خۆت دەزانی کە هونەرمەندان لە پەنای ئێمەدا چ رێزو پایەیەکیان هەیە. ئەگەر گوێ رایەڵ و ملکەچ بن چۆن فریایان دەکەوینو خەڵاتیان دەکەینو قەدریان دەگرین، زۆر چاکە، وەرە پێشترەوە، وەرە پێشترەوەو لەوێدا بەرانبەر بە ئێمە دانیشە.
"بلوێرژەن دێتە پێشێو رووبەڕووی کەرەوێتەکەو پشت لە بینەران دادەنیشێ. زۆر چاکە، ئێستاکێ دڵگیرترین، شیرینترین، ئاشقانەترینو بەسۆزترین ئاهەنگمان بۆ لێ بدە!
کابرای بلوێر ژەن دادەنیشێ و دەست بە بلوێر لێدان دەکا، حاکم دێتە پێشەوە، دادەنەوێتەوەو لەدەمو چاوی بلوێر ژەنەکە رادەمێنێ، بە ئیشارەت جەللادەکە گاز دەکا،

هەردووکیان دادەنەونەوەو تەماشای دەکەنو سەر دەلەقێنن، حاکم بە ئیشارەت هەمووان گاز دەکا، هەموو دادەنەونەوەو سەیری بلوێرژەنەکە دەکەنو سەر دەلەقێنن. جەللادەکە بەدەم کێرد تیژکردنەوە چەند جارێك بە دەوری بلوێرژەنەکەدا دەسووڕێتەوەو لە پشت سەرییەوە رادەوەستێ، حاکم پەنجەکانی لەبەر چاوی بلوێرژەنەکەدا دەجوولێنێو بزە دەیگرێ، جەللادەکە لە پڕ سەری بلوێر ژەنەکە دەخاتە نێوان هەردوو ئەژنۆی خۆیو دەنگی بلوێرەکە دەبڕێ. لە ماوەیەکی زۆر کورتدا دەنگی سووکە هاوارێك دێ. هەردوو چاوی بلوێرژەنەکە دەرهاتوونو خۆیشی دەمەو روو کەوتۆتە سەر زەوی.

حاکم: زۆر چاکە دەستت خۆش!

"هەموو هاوار دەکەن"

هەموو: پایەدار بێ حکومەتی حاکمی عادیل!

"کابرای گەنج هاوار دەکا"

کابرای گەنج: سێبەری حاکمی دادپەروەر لەسەر مەزڵومان کەم نەبێ.

حاکم: ئاخ... خۆ ئیسراحەتمان کرد!

"باوێشك دەداو بە مست دەکێشێ بە سینگی خۆیدا"

زۆر چاکە، زۆر چاکە، ئێستا کە لە باری قورسی کاروبارمان رزگار بووین، وا چاکە چاوێ گەرم بکەینو سووکە ئیسراحەتێ بکەین تا بێینەوە سەرخۆ.

"بە تەمەڵییەوە بەرەو قەرەوێڵەکە دەچێو دەگەڕێتەوەو روو لەوانی دی دەکا"

ئێستا بڕۆن و بە دەنگی بەرز هەموو خەڵکانی شار ئاگادار بکەنەوە کە عەدالەت جێبەجێ کراو هەقدارێك بە هەقی خۆی گەیی.

"بەسەر کەرەوێتەکەدا دەڕواو پاشان هێدی هێدی لە نێو قەرەوێڵەکەی پشت کەرەوێتەکەوە ون دەبێو پێیە زلەکانی بەسەر قەراخی کەرەوێتەکەوە دەمێنن. جەللادەکەش بە هێمنی دادەگەڕێو دەچێتە بن قەرەوێڵەکەوە. ئەوانی دی پێکەوە دێنە پێشێو بەرامبەر بە بینەران دەوەستن و بە دەنگی بەرز"

هەموو: عەدالەت جێبەجێ کرا! عەدالەت جێبەجێ کرا! عەدالەتی حاکمی عادیل جێبەجێ کرا.

"بێدەنگ دەبنو بە دوو دڵییەوە دەڕواننە دەوروبەری خۆیان، دەگەڕێنەوە دواوە، پێیەکانی حاکم وردە وردە ون دەبنو دەنگی پرخە پرخی بەرز دەبێتەوە. هەموویان پێکەوە دێنە پێشترەوەو بە ترس و دوو دڵییەوە دادەنەونەوەو لە بینەران دەپرسن".

ئەرێ بەڕاستی عەدالەت جێبەجێ بوو؟ عەدالەت ئەنجام درا؟ کام عەدالەت جێبەجێ بوو؟ کام عەدالەت جێبەجێ بوو؟

فنسنت ڤان کۆخ

باول ئایزلر

پەردەی یەکەم

دیمەنی یەکەم

شوێن گەڕەکێکی باکووری فەڕەنسایە، پشتەوە کێڵگەیەکی بەرفراوانە، ئاسمانی شین، کاژە هەوری تەنك‌و سپی، ڕەنگ‌و ڕوناکی نیگارو دیمەنەکانی ڤان کۆخ، ڤان کۆخ لەلای چەپەوە دێتە ژوورەوە، ستاندێك‌و تابلۆیەکی بە دەستەوەیە، جلێکی دەڵبی لەبەرە، شەپقەیەکی لەسەرە (وەك وێنەی) هونەرمەند بۆ کار دەچێت، هێدی هێدی دەڕوات‌و بە قووڵی بیر دەکاتەوە، لە هەمان کاتدا لەلای ڕاستەوە ژنێکی لادێیی لەگەڵ کچۆڵەیەکی (١٢) ساڵاندا دێتە ژوورەوە، هەردووکیان جلی ڕازاوەی یەکشەمەیان لەبەرە، لە ناوەندی شانۆدا تووشی فنسنت دەبن.

ژن: بەیانیت باش جەنابی ڤان کۆخ.

کچۆڵە: بەیانیت باش قوربان.

فنسنت: (بە ناسکی) بەیانیت باش خانمەکەم. (بە کچۆڵەکە) تۆ چۆنی مادلین؟

کچۆڵە: (بە شادییەوە) دەچم بۆ شار قوربان، دایکم شەپقەیەکی سپی گوڵ سوورم بۆ دەکڕێ. (زۆر بە گەرمی) ئەمە یەکەم شەپقەم دەبێ، چونکە لەوەو پێش شەپقەم نەبووە.

ژن: بڕۆ چەنەباز، گەر باسی شەپقەکەت بۆ هەموو کەس بکەیت زۆر دوا دەکەوین، ببوورە ئیشی بازاڕم زۆرە.

فنسنت: بێگومان فەرموو، مادلین (شەپقەکەی هەڵدەبڕێ) کە گەڕایتەوە دەبێ شەپقەکەت ببینم، (بەردەوام دەبێ لەسەر ڕۆیشتن).

کچۆڵە: (سەیری دەکات‌و ئەو دوور دەکەوێتەوە) بە دوعا، جەنابی ڤان کۆخ... کە گەڕامەوە بە شەپقەکەوە ڕەسمێکم دەکێشێت؟ (فنسنت تێپەڕیوە)

ژن: دەستی کچۆڵەکە دەگرێ و تۆزێ دەڕوات. (بەناسکی) وەرە ئەی چەقاوەسوو. (لەپڕ دەوەستێ، ئاوڕ بەلای ڕاستدا دەداتەوە کە فنسنت لێوەی دەرچوو. بەداخەوە سەری دەلەقینێ، ئەوجا بە دەنگێکی خەمناکی لەبەر خۆوە) گوناح خۆت ڤان کۆخ، گوناح خۆت.

کچۆڵە: لە قەراخ شانۆکە، جارێکی دی ئاوڕ دەداتەوەو بە گەرمی: بەڵام شتی جوان وێنە دەکێشێت.

دەنگ

دوای تۆزێ بێدەنگی –دیمەنەکە بە تیشکی بە تینی هەتاو روون دەبێتەوە. مۆسیقای کوارتیتی بیتهۆڤن ١٣٥، روناکییەکە خەمو کڵۆڵی بەپرسیارو وەڵامەکان دەبەخشێت. ئایا پێویستە ئەم بێ؟ وەڵام بنج برەو بێ خەمە پێویستە ئەم بێ... لە پڕ مۆسیقاکە دەبڕێ.. ئەمجا ماوەیەکی بێ دەنگی سەختو دژوار، ناڵەی تەقەیەك دڕی پێ دەداتو گێژەنگێکی شێتی مۆسیقای لیونولای (٣)ی بیتهۆڤن لەگەڵیا.

شاشە

لەسەر شاشەکە (بە جوانیو ئاشکرا) ڤان کۆخ دیارەو لەسەر سەوزە گیاکە راکشاوە، غەدارەیەکی بە دەستەوەیەو تابلۆیەك لەسەر ستاندەکەیە (کێڵگەی شینو قەلەڕەشەکان) زوومی کامیرا لەسەر دەموچاوی فنسنتە، وردە وردە نزیك دەبێتەوە، تا تەنیا چاوی دیار دەبێ... عەدەسەی کامیراکە لە عەدەسەی چاوی نزیك دەبێتەوە، تێکەڵی دەبێ، هیچ شتێ دیار نابێ تەنیا تارماییەکی گەورە نەبێ، چاوی فنسنتو شیرینی عومری رابردووی.

دەنگ

لە ماوەی مۆسیقایەکی کزا (جووڵەی یەکەمی کوارتیتی بیتۆڤن واتە ماینەر ئوبی ١٣٢) دەنگی ژنە لادێیەکە دەبیسترێ... لەبەر خۆیەوە.

(ئینسانێکی کڵۆڵە... زۆر کڵۆڵە.. کڵۆڵ هەروەها لە دوورەوە دەنگی پڕ لە سۆزی کچۆڵەکە (وەلێ شتی جوان وێنە دەکێشێت)و دەنگی ژنەکە نووساوو گڕو خەمبارو گلەیی دار (فنسنت. فنسنت) هەروەها دەنگی کارەسات ئامێزی ڤان کۆخ، ژیانم خۆشویست ژیانم خۆشویست.. ژیا.. ن.. م.. خۆش..ویس... ت.. دەنگانی دی تێکەڵ بە گێژەنگی مۆسیقاو دەنگەکان دەبێ.

چپەیەکی نزم لە کۆمەڵگایەکی کلێساییەوە، خوڕەی ئاو، گالیسکەکەی کانەکە بەسەر سکەکەوە خل دەبێتەوە، زەنگی ناقووس و هی دڵی ئەو دەنگو هەراو هوریایانەن کە لەگەڵ ژیانی فنسنتدا هاتوون کەچی مۆسیقا بەسەر هەموو ئەوانەدا زاڵ دەبێو بە کۆمەڵێك کۆرس دوایی دێ.. لە دواییدا دەنگی ژنە لادێیەکە (زۆر کڵۆڵە) کچۆڵەکەش دەڵێ (بەڵام شتی جوان وێنە دەکێشێت) ئەمە چەند جارێ دووبارە دەبێتەوە، لەگەڵ دەنگی فنسنتدا، ژیانم خۆشویست، لەگەڵ بانگ کردنی ژنەکەدا بە نێوی فنسنت.

شاشە

لەگەڵ بەرزبوونەوەی مۆسیقای دەنگەکان لە بڵندگۆوە، شاشەکە چەند دیمەنێك دەربارەی ژیانو کارو وێنەی ئاشناکانی فنسنت دەنوێنێ. کێڵگەیەکی گەنم، کرێکارێك خەریکی کوڵ کارییە (حفر) دیمەنێك پڕە لە درەختی سەروو راوچی تۆڕەکانیان هەڵدەخەن کە کزر ببێتەوە، ژوورێکی تاریك کرێکار شتی تێدا دەچنن، زەردەخەنەی منداڵێك، کۆمەڵە پیاوێك

لە دەوری مێزێك قسان دەكەن و ئیشارەت دەكەن، ژن و پیاوێك یەكدییان لە ئامێز گرتووە، كۆمەڵە لادێییەك گوێ بۆ ئامۆژگاریی ئامۆژگارێك (واعظ) دەگرن، لەقتەیەكی نزیكی كەشیش بەدەم وەعزدادانەوە... بەشێوەیە لە چوار چێوەی ئەم گوێزانەوە خێرایانەدا هەندێ لەقتەی وەستاو هەیە تابلۆیەك، كورسییەك وێنەی پێشانگایەك، چەند پارچەی فیلمێك كە لە سەرەتادا روون نییە، لە كۆتاییدا روون دەبێتەوە. فنسنت دەردەكەوێ و بابەتەكەشی ئەوەیە، هەژاری و كلۆلی خەباتی ڤان كۆخ لە پێناو خوادا، ڤان كۆخ لە كلیسادا كڕنۆشی بردووەو بە یارمەتی كەشیش ئینجیل دیراسە دەكات.

ڤان كۆخ لە گەڕەكێكی هەژاردا پیاسە دەكات و دەست بە قژی بژی كچێكی منداڵدا دێنێ، بۆ خۆی دەدوێ، هەندێ سۆزانیان سڵاوی لێ دەكەن. هەژارییەكی گورچكبڕ تێی ئاڵا بوو، ورتە ورتێ لە چوار چێوەی ئامێرەكانەوە دەبیسترێ.:

دەنگ

خۆزیا رووناكیم دەبینی، ئاە ئەگەر لەم تاریكییەدا دەمتوانی روناكی ببینم.

دیمەنی دووەم

ژوورێكی رووت و قووت پڕە لە پیاوو ژنی كرێكار، كرێكارانی كانگەی بوریناج پتر لە بیست كەسن، فنسنت بە پێوە رووبەڕوویان دەوەستێ، زۆر نزیكە لە گوێگرەكان، چونكە ژوورەكە زۆر بچكۆلەیە بۆ ئەوە كۆبوونەتەوە كە گوێ لە ئامۆژگارییەكەی (وعظ) بگرن. جلوبەرگی شڕۆڵەو دڕاویان لەبەردایە، رەنگی زەرد هەڵگەڕاویان گوزارشت لەو هەژارییە دژوارە دەكات كە تێیدا دەژین.

فنسنت: "رەنگ زەردو پەشێوە، ماندوویێتی و نەخۆشیی پێوە دیارە، بەڵام بە گەرمی قسان دەكات". بەڵێ برادەران، ئا لێرەدا رووناكیم ناسی، روناكیم بینی، بەڵێ، لێرەدا بە تایبەتی لەم گوندەدا، كە چووم بۆ كانەكەو بینیم خەڵووز دەردێنن، روناكیم لە ناخی زەویدا، لەو زندانە تاریكەدا بینی و ناسی. رووناكیم لە زنجە شێدارەكانتاندا بینی... من لەم ژوورە رووت و قووتەدا رووناكی دەبینم. (كۆكەیەكی توند دەیگرێ، هەندێ لە ژنەكان نیگای یەكدی دەكەن).

فنسنت: (لەسەری دەڕوات) كەواتە لەبەر ئەوەی خۆشەویستیتان لە دڵدایە، ئازایەتی و بەزەیی و باوەڕ بە خۆتان لە دڵدایە. ئەوانەی لە كۆشكی بلووریندا دەژین دەموچاویان سپییە، دەستیان ناسكە، رووناكی ناگاتە دڵیان، هاتووچۆی كلیسا وەك چاكترین فەڵە دەكەن، هەموو ئەركێكی سەرشانیان وەجێ دێنن.. كەچی لێرەدا ئێوە زیندان دەكەن تا لە تاریكی ئەو ئەشكەوت و چاڵە ترسناكانەدا خوێنتان بمژن، ئارەقتان پێ بڕێژن. (كۆكە دەیگرێتەوە) مەسیحییەت لەوانەی ژیانی شادی و سەرفرازییان بۆ براكانیان ناوێ بەرییە. ئەوانە.. (كۆكەیەكی توند دەیگرێ، هەموو گیانی لەگەڵیدا دەجووڵێت).

خاتو فردیر: (ژنێکە لە تەمەنی ٥٠ ساڵیدایە، دڵپاکو ئازایە، هەڵدەستێتە سەرپێ) ئەمە جوانترین ئامۆژگارییە جەنابی فنسنت، هەر چەندە پێم ناخۆشە پێتی بڵێم، بەڵام دەزانم ئەگەر ئێستا نەچیتەوە بۆ ماڵێ تا تۆزێ بنووی، ناتوانی لە هەفتەی داهاتوودا وەعز دابدەیت، ئێمەش ئەمەمان ناوێ. (پشتگیرییەکی گەرم لەلایەن ئامادەبووانەوە).

فنسنت: ئێوە هەموو دڵپاکو مرۆڤی چاکن برادەران، بەڵام..

خاتوو فردیر: چی دی قسە مەکە قوربان... جاک (پیاوێکی کورتە باڵا هەڵدەستێ) هەر ئێستا جەنابی فنسنت بەرەوە بۆ ماڵێ، خۆمیش تۆزێ شیر دێنمو دێم.

فنسنت: (بە ناقایلییەوە پێدەکەنێ) چاکە، بەڵام دەتوانم ئاگام لە خۆبێ.

پیاوێك: قوربان ئێمە ئامۆژگاری نەخۆشمان ناوێ، رەنگت بووە بە جاوی سپی، وەرە جەنابی **فنسنت**، وەرە جاك منیش دێم لەگەڵتاندا.

فنسنت: چاکە، ئێوە زۆر چاکن، شەوتان باش برادەران، زۆر سوپاس.

هەموو: (پێکەوە) شەوێکی شاد قوربان، خوات لەگەڵ، خەوێکی خۆش جەنابی فنسنت... تاد.

پەردە

هەندێ لەوانەی کە لە کۆبوونەوەکە بوون. لەلای راستی پێشەوەی شانۆوە تێدەپەڕن، یەخەکانیان هەڵدراوەتەوەو دەستیان لە گیرفانیاندایەو بەرەو ماڵ دەگەڕێنەوە... کات زستانە.

پیاوی ١: جەنابی فنسنت ڤان کۆخ پیاوێکی چاکە.

ژنی ١: دەڵێی یەکێکە لە خۆمان.

پیاوی٢: بەڵێ، ئاخر موشیکیلەکە لێرەدایە.

ژنی ٢: (بە توندی) چی؟ پێتخۆشە، یەکێك لەوانەی کە هەفتەی جارێ دێنو بەپەلە دەڕۆنەوە وەعزمان دابداتو قێز لە سەروچاوی تۆزاویو دەستی قڵیشاومان بکاتەوە.

پیاوی ٢: من زۆرم خۆش دەوێ، کەچی هەندێك هەن حەزی لێ ناکەن. (دەوەستنو لە دەوری خڕ دەبنەوە) کە جارەکەی پێشوو چاوەڕێی خاوەن کۆمپانیاکەم دەکرد لەگەڵ وەفدەکەدا، مەبەستم ئەوەیە کە دەربارەی مانگرتنەکە چاوەڕوانمان دەکرد. گوێم لێ بوو بەڕێوەبەر لە پشت دەرگاکەوە لە ژووری دووەمدا پێی دەوت. (ئەو ڤان کۆخ ناوە) وتی: (کەشیشەکە بیری سەیرو نامۆیان دەخاتە مێشکەوە). ئەو بێ خەبەرەکەی تۆیش هاواری کرد. (قەیناکات، مارکوت، بەم زووانە لێی رزگار دەبین... بۆ منی دابنێ).

پیاوی ١: مەعلوم وای وت؟

ژنی ١: خوێنڕێژی کوڕی خوێنڕێژ.

پیاوی ٢: بەڵێ، مەبەستم ئەمە بوو کە وەختێ وتم هەندێ هەن حەزی لێناکەن.

ژنی ٢: لەگەڵ ئەمەشدا ئێمە خۆشمان دەوێ، من ناتوانم کرداری ئەو سەهەندەو نەگریسانە ببینم، وەرە مۆریس بابڕۆینەوە بۆ ماڵ. شەوتان باش.

هەموو: شەوتان باش، شەوێکی شاد.. شاد مۆریس، خەوێکی خۆش.

دیمەنی سێیەم

ژوورەکەی ڤان کۆخ، لە گەوڕێکی رووت بەولاوە نییە، هیچ ناو ماڵێکی تێدا نییە، فنسنت لەسەر جێگایەکی سەفەری راکشاوەو پەتۆیەکی پێوەیە. چەند کتێبێك بەسەر مێزێکی چکۆلەوەیە، لە سووچێکی ژوورەکەدا ستاندێك دانراوە پارچە کارتۆنێکی لەسەرە کە پشتەکەی لە ژوورەکەیە.

فنسنت: (بە دەنگێکی کزی شەکەتی نائومێدانە) ئاه خوایە دەستم بگرە.. یارمەتیم بدە ئەی کەسی بێکەسان، لێت دەپاڕێمەوە. ئەوا دەمەوێ باوەڕت پێ بێنم کەچی ناتوانم. تۆ کوێرەوەری‌و هەژاریی کوشندەت بۆ ئەو خەڵکە ناوێ، تۆ ناتەوێ خەڵکانی چاك‌و هەڵبژاردە لە کانگاکاندا بتوێنەوە. تۆ منداڵانت خۆش دەوێ‌و لەگەڵ ئەوەشدا بە جلی شڕو پێخاوسەوە هەموو رەنگ زەرد‌و برسی لەم دۆزەخەدا دەژین. بۆ رێگای ئەمەت داوە. هاتم بۆ ئێرە کە مژدەی ئینجیلیان بدەمێ، کەچی زمانم نایەتە ژێربا... کت‌و مت وەك کاتێ کە منداڵ بووم‌و دەمویست درۆ بکەم، لەپڕ نەمدەتوانی، ناتوانم لەم شوێنەدا باسی عەدالەت بکەم، خەڵکی لێرەدا نایناسن‌و نازانن چی دەڵێن، ناتوانن باسی لێبوردن بکەن – دایکان لە کەسانێ نابوورن کە منداڵەکانیان لە برساندا دەکوژن. ناتوانم باسی ئەو دنیا بکەم، چونکە دەیانەوێ لەسەر ئەم زەمینەدا بەشادی بژین. من لاوازم بینایی چاوان، ئەمە دەزانم، نابێ گومانت لێبەکەم، بەڵام ناتوانم درۆ بکەم. نابینی کە ناتوانم درۆ بکەم، دەستم بگرە گەورەم، من لەم گومڕاهستانەدا رێگای خۆم نابینم. فنسنت ئەم وێردە بەشەکەتی‌و بەدەم کۆکەیەکی پچڕ پچڕەوە دەخوێنێ، لە کۆتایی نوێژەکەدا دووجار لە دەرگا دەدرێ، کەچی ڤان کۆخ لاوازو نوقمی دەریای ئەندێشە لە سێیەم جاردا وەئاگا دێتەوە.

فنسنت: فەرموو.

خاتو فردیر: دێتە ژوورەوەو گۆزەیەکی گڵ‌و بەرچنەیەك خواردنی پێیە، بەیانیت باش جەنابی فنسنت.

فنسنت: ئاه ئەمە تۆیت خانمەکەم، کە ژنێکی چاکیت، نەدەبوو زەحمەت بکێشی، من زۆر چاکم‌و.... چ بەڵایەکم لێ نییە.

خاتو فردیر: بە گلەییەکی دەست کردەوە، ئەمە بە چاکی دەزانی؟ تۆ ژەمە خواردنێکی چاکت نەخواردووە؟ ئاگرێ نییە، کورسییەك نییە یەکێك لەسەری دانیشێ‌تۆش بەم کۆکە گرانەوە، دکتۆرێك نەهاتۆتە سەرت... بەڕاستی قوربان. "بە بەتاڵ کردنی بەرچنەکەوە مژوڵ دەبێ‌و شیرە گەرمەکە دەکاتە شتێکەوەو دەیداتە ڤان کۆخ".

فنسنت: "بە تامەزرۆییەکی ئاشکراوە دەیخواتەوەو تۆزێ دەکۆکێ، ئاه خاتوو فردیر، ئەمە زۆر باشە. هەست بە گەرمی و بووژانەوە دەکەم، بەڕاستی ئافرەتی چاکیت. (بەشێوەیەکی منداڵانە) بەڵام تکایە بەم شێوەیە لێم تووڕە مەبە.

خاتو فردیر: (لەسەر کورسییەکی شەق‌و شڕ دادەنیشێ‌و بە بایەخەوە چاودێریی فنسنت دەکات) ئێستا گوێ بگرە گەورەم، دەبێ بمبووری کە بەم بێ پەردەیییە قسەم لەگەڵ کردیت، خۆم لە کارە تایبەتییەکانت هەڵقورتاند، بەڵام حەز دەکەم یەك پرسیارت لێبەکەم، بۆ ئەم ژیانەت هەڵبژارد، تۆ پیاوێکی خوێندەوارو زانایت، وا نییە، تۆ لەمە پێش بەم شێوەیە نەژیاویت وا نییە، (تۆزێ بێ دەنگ دەبێ، سیمای کەمێ شڵەژاوی دەنوێنێ، لە ترسی ئەوەی مەبادا ڤان کۆخی رەنجاندبێ، هەڵدەستێ بۆ ئەوەی پەرداخێکی دی لە گۆزەکە تەژی بکات) بۆم نییە بەم شێوەیە قسەت لەگەڵدا بکەم، ئەوە دەزانم بمبەخشە جەنابی فنسنت، من پیرەژنێکی هیچ‌و پووچم، بێگومان هەر بەم شێوەیە قسان لەگەڵ کەشیشەکەماندا دەکەم).

فنسنت: ئەگەر لە ماڵێکی رازاوەدا ژیابام‌و جلوبەرگی چاکم پۆشیبا، بە دەگمەن دەمبینیت، تۆش ئاوا زوو بە زوو سەردانت نەدەکردم، ئەم بایەخەی ئێستات پێ نەدەدام– حاڵی هەیت؟ بۆیە لێرەدا دەژیم تا نزیك بم لە تۆوە لە جاك‌و ماری‌و ئەوانی دی. ئەگەر بە شێوەیەکی جیاوازتر لە ئێستا ژیابام، نەمدەناسین، دەتوانم بە جۆرێکی دی‌و بە ئارامی بژیم، بەڵام من خۆم ئەو ژیانەم ناوێ.

خاتو فردیر: وا بزانم لە مەبەستت تێدەگەم. لە راستیدا جارەکەی پێشوو بە جاکی مێردم دەگوت، جاك... تۆ سڵ ناکەیتەوە لە ناوبردنی وشەی نەفرەت لەبەردەم کاك فنسنتدا. وەڵامی دایەوە. هەڵبەت سڵ ناکەمەوە، راستیدا هەندێ شت لەلای ئەو دەڵێم، شەرم دەکەم لەبەردەم تۆدا بیڵێم، مێردەکەم ئەمەی وت کە تۆ پیاویت و من ژن. (پێدەکەنێ) منیش هەست بەمە دەکەم.. لەبەر ئەوە پرسیارم لێکردیت کە بۆ لێرەداو بەم شێوەیە دەژیت.. مادام قسەکەمان هاتە سەر هەمان بابەت. پێت دەڵێم کاك فنسنت ئەوەی ئێستا پێت وتم دەربارەی کۆشك‌و خانووی رازاوە راستە، بەڵام هەرگیز پێویست ناکات بەم حاڵە دژوارە بژی. چونکە ئێمەی نەدارا بەم شێوەیە ناژین.

فنسنت: دەزانم، بەڵام شتەکە بە لای منەوە بڕاوەتەوە، دەمێکە ئەم بڕیارەم داوە، ئێستاش دەمەوێ ئەمە بە کردار بسەلمێنم... من بە دوای حەقیقەتدا دەگەڕێم نەك ماڵ و سامان. بۆیە لەو ساوە هەژارم، ئەوان لەم دنیایەدا قینیان لێ دەبێتەوە ئەگەر نەبێ بە کۆیلەی زێڕو سامان... ئەوان کرێی کەمتر لەوەی کە بە ئێوەی کرێکاری کانە خەڵووزەکان دەدەن.. پێ دەدەن... بۆیە بەم شێوە دژوارە دەژین... من ئێستا کرێکارم وەك ئێوە... وەك جاك‌و مارسیل‌و ئەوانی دی شادمانیشم بەوەی رێگای خۆم لە نێو ئێوەدا دۆزییەوە (کەمێ بێدەنگی. ئەوجا بە ئارامی درێژەی پێ دەدا) بە داخەوەشم کە دەبێ ئێستا جێتان بهێڵم.

خاتو فردیر: (رادەچڵەکێ) جێمان دەهێڵی؟ تێ ناگەم. بۆچی؟ "لە دەرگا دەدرێ".

فنسنت: فەرموو ژوورێ.

ماری: "دێتە ژوورەوە"، بەیانیت باش قوربان، جەنابی فنسنت تۆزێ قاوەم بۆ هێناویت، بەستەیەکی بچکۆلە لەسەر مێزەکە دادەنێ وام زانی تۆ.. تۆ.. چاکە. خۆت دەزانی مەبەستم چییە.. ویستم بزانم ئاخۆ دەتوانی هەندێ وانە بە ئەنتوانی بچکۆلە بڵێیتەوە، نەخۆشەو

ناتوانێ بچیت بۆ قوتابخانە.. لەوەپێش ئەوەت کردووە ئایا دەتوانی ئەو پیاوەتییەمان لەگەڵدا بکەیتەوە؟

خاتوو فردیر: جەنابی ڤان کۆخ دەڕوات، ماری، خۆی پێی وتم.

ماری: خوایە، بۆ دەڕوات؟ ئەمە راستە گەورەم؟

فنسنت: بەڵێ، ناچارم، بەویستی خۆم نییە، گوێ بگرن بۆ ئەو شتەی ئەوڕۆ پێم گەیی، "هەڵدەستێ زەرفێکی گەورە لەسەر مێزە چکۆلەکە دێنێ" ئەم کاغەزەی هەمان ئیرسالییە کە بۆ لای ئێوەی ناردبووم، بۆتانی دەخوێنمەوە یان هەندێکتان بۆ دەخوێنمەوە. "دەخوێنێتەوە". جەنابی ڤان کۆخ، دەمێکە، راپۆرتی زۆرمان پێدەگاتو ئەوە دەسەلمێنێ کە ئێوە بە شێوەیەکی چاك ئەرکی خۆتان ئەنجام نەداوە. ئێمە ناردمانیت بۆ برویناج کە خەڵکی ئەوێ لە وشەی خوا نزیك بکەیتەوە، فێری خۆڕاگرتنو ئارامیان بکەیت بەرامبەر بە دژواری و سەختی ژیانو وایان لێبکەیت قەناعەت بە ئاستی ژیانی خۆیان بکەن، تۆ چیت کردووە؟

بەڵگەمان پێیە، بەڵگەی پیاوانی رەسمیو مەسئوول، بەڵگەی گومان لێنەکراو، کاك بۆنارد، خاوەنی کانی باتریو کاك روجیەی خاوەنی کانی پرتراند، تۆ بە پێچەوانەوە کارت کردووە، لە بری رێگای قەناعەت کردنو ملکەچییان فێر بکەیت، گیانی ناڕەزاییو شۆڕشت تێیاندا وروژاندووە، ئەم وشە گرانە، کەمترین شتێکە کە بخرێتە پاڵ تۆوە، تۆ هاندەری مانگرتنی کرێکاری کانەکان بوویت.. هانت داون یاخی بن، جا لە بەرامبەر ئەم تۆمەتەدا ناچارین ئەنجوومەنی لێکۆڵینەوە دابنێین بۆ تەماشاکردنی شتەکەو پێشکەشکردنی روون کردنەوە یان بەرگری لەلایەن تۆوە. ئەمەو، ئەنجوومەنی دەسگاکەمان بڕیاریدا ئەو پلەیەت لێ وەربگرێتەوە، لە ئەندامێتیی دەستەی بەڕێوەبەر دەرت بکات. ئاگادارت دەکەین کە بڕیارەکەت یەك دوو رۆژ دوای ئەم نووسراوەمان دەگاتە جێ. شتی دی و دیش. بەم شێوەیە دەبینن پێویستە بڕۆم.

خاتوو فردیر: ئەوانە هیچو پوچن... ئەگەر مەسیحییەکی راستەقینە هەبێ، تۆیت، ئاه قوربان، زۆرمان پێ ناخۆشە.

ماری: تۆ مرۆڤێکی بە رەحمو دڵپاك بوویت، دۆستو ئاشنامان بوویت، تەنانەنت منداڵانیش خۆشیان دەوێی.

خاتو فردیر: ئێستا کۆکەکەت چاك بووە، تەواو چاك بوویتەوە.

فنسنت: بەڵێ، ناخۆشە، زۆر ناخۆشە، بەلام چ قەیدییە، بەوانی دی بڵێن سبەی ئێوارە دەیانبینم تا ماڵ ئاواییان لێ بکەم.

ماری: بە دوعا جەنابی فنسنت.

خاتو فردیر: بە دوعا. "دەردەچن"

فنسنت: خواتان لەگەڵ هاوڕێکانم.

دیمەنی چوارەم

ماوەیەك بێ دەنگی. فنسنت دێ و دەچێ، لە پڕ لەبەردەم پارچە كارتۆنێكدا دەوەستێ، بەرەو جەماوەر وەری دەگێڕێ، وێنەیەك لەسەر كارتۆنەكە بە قەڵەمی خەڵووز دروست كراوە، ئافرەتێك دەنوێنێ كە دانیشتووە. فنسنت دەڕوانێتە وێنەكە، ئەوجا ستاندی وێنەكەی بەرەو رووناكییەكە وەردەگێڕێ و بیر دەكاتەوە.

فنسنت: "لەگەڵ وێنەكەدا" بۆ وا سەیرم دەكەیت خانم، شتێ رووی داوە؟ هەردوو دەستی بەرەو ئاسمان بەرز دەكاتەوە نازانم... تۆ جوانی لەبەر چاوم، بە وردی سەیری وێنەكە دەكات. یەكەم وێنەی چاكە لە ژیانما وێنەی بكێشم. من تۆزێ دواكەوتووم، ئەمە دەزانم "بە هەڵچوونەوە" بەڵێ پاشەڕۆژم لێرەدایە. لە پڕ رادەپەڕێ، تا تابلۆكە وەربگێڕێ و ستاندەكە لە سووچێكی ژوورەكە دابنێ و وا بزانم میوانێكی دیمان دێ خانمەكەم، بە داخەوەم بەڵام تۆزێ شادم. لە دەرگا دەدرێ. گاڵتە بەسە، فەرموو "بەرەو دەرگاكە دەچێ تا خۆی بیكاتەوە، نیشانەی شادیو سەرسووڕمان لە سیمای دەنیشێت، وەختێ كە باوەش دەگرێتەوە بۆ میوانەكە" تێو.. برام هەر خۆتی... ئاه چەن خۆش بوو.

تێو دەبات بۆ ژوورەوە، لە فنسنت بچووكترە وەك قەدو قەلافات رێك پۆش و چەناگە باریك وەك لە وێنەی خۆشەویستم تێودا، لەو كۆمەڵە نامەیەی ڤانكۆخدا كە زنك... ستوون بلاوی كردەوە... "تێو جانتایەكی سەفەری ئاسایی پێیە، دایدەنێ و بەدەم قسەكردنەوە پاڵتۆكەی دادەكەنێ".

تێو: بە بینینت شادم، فنسنت، دەستی دەگرێ و لێی ورد دەبێتەوە، وەرە با چاك بتبینم، هەم، كەمێ رەنگت زەردە، كوڵمەكانت تۆزێ قووپاون، نەخۆش بوویت؟

فنسنت: بەڵێ، كەمێ نەخۆش بووم، بەڵام ئێستا تەواو چاك بوومەتەوە، گوێ مەدەرێ.. تۆ هێشتا هەر وەك خۆتی مامۆستای بەڕێز... ئاه، لەگەڵ تۆدا وەك منداڵێكی شادمانم، بە دەوریدا دەگەڕێ، ئێستا لە هەموو كاتێ پتر پێویستیم پێتە، پێویستیم بەوەیە قسەت لەگەڵ دا بكەم، گوێ لە ئامۆژگارییەكانت بگرم، وەرە دانیشە، "تێو بۆ شتێ دەگەڕێ لەسەری دانیشیت بەڵام تۆزێ ناڕەحەتە پەتۆیەك لەسەر جێگاكە رادەخات" لێرەدا دانیشە.

تێو: (دوای ئەوەی چاوێك بەسەراپای ژوورەكەدا دەگێڕێ)، ئەم هەموو ماوەیە لێرەدا دەژیایت؟

فنسنت: (بەبێ سەبرییەوە) بەڵێ، وا سەیرم مەكە تێو، دەزانم شوێنێكی چاك نییە، بەڵام نامەوێ ببم بە یەكێك لەوان.

تێو: بەڵێ بەڵام فنسنت...

فنسنت: تكات لێ دەكەم تێو، واز لەم قسەیە بێنە، وەڕەس بووم لە باسكردنی ژوورەكەم، هەر كەسێ دێ بەسەرسامییەوە باسی دەكات وەك خۆم نەزانم، خۆش نییە، باشە ئەی

چییە، ئاه، بەداخەوە تێو، ئەمە یەکەم جارە دێیتە دیدەنیم‌و منیش بە رووتدا هەڵدەشاخم. بمبەخشە تێو.

تێو: گەوج مەبە فنسنت. وەك بڵێی برای خۆم نەناسم، بەڵام وەرە بزانم چۆنیت لەگەڵ کاروبارەکانتدا، (جانتاکەی دەکاتەوە تویێشەبەرەیەك خواردن دەردێنێ‌و دەیخاتە بەردەم فنسنت) بخۆ منیش برسیمە.

"فنسنت و تێو دەست بە خواردن دەکەن".

فنسنت: "بەدەم پاروو جوینەوە" من بەر لەوەی دەس پێبکەم حەز دەکەم پرسیاری حاڵ‌و ئەحواڵت بکەم، هەموو شتێ باشە؟

تێو: بەڵێ، چۆنت دیون هەروان، هیچ شتێکی تازە نییە، هەموو لایەك باشن، بیری خۆت بە من‌و ئەوانەوە مژۆڵ مەکە.

فنسنت: ئەی باوکم‌و دایکم، خوشکەکانم، بەم زووانە بینیوتن؟

تێو: بەڵێ... بەر لە دە رۆژ دیتمن، زۆر چاکن.

فنسنت: نیگەرانی من نین؟

تێو: بەڵێ.

فنسنت: خوایە... کەواتە با پێت بڵێم.

تێو: خۆت ماندوو مەکە... پێش چەند رۆژێ یەکێکی دەستگای ئیرسالییەم بینی‌و هەموو شتێکی بۆ گێرامەوە... لیستەیەکی دوورو درێژی بۆم خوێندەوە. هەر بۆیەش بەم پەلەیە هاتم بۆ لات، لەوەپێشیش هەر نیازی سەردانم هەبوو.

فنسنت: ئەی رای تۆ چییە؟ ئەوا جارێکی دیش تێ کەوتم: پیشەیەکی دیکە کە بە کەڵکی نایەم.

تێو: تۆ گێلی فنسنت. گوێت لێ بوو شتی وا بڵێم؟ وا بزانم راستگۆ بوویت لە هەموو کردارەکانتدا..، بەڵام ئەمەم بە کابرا نەوت... تەنیا سەرم بۆ لەقاندو گوێم لە قسەکانی گرت.

فنسنت: هەی زۆڵ.

تێو: بەڵێ، لەوانەیە وابم، بەڵام گوێ بگرە، شتەکە هێندەش گرنگ نییە وەك تۆ بیری لێدەکەیتەوە.

فنسنت: گرنگ نییە؟ من...

تێو: "کەمێك" بەڵام ئەوەی نیگەرانم دەکات ئەوەیە ئێستا چی؟ بیرت لەمە کردۆتەوە؟ پرۆژەکانی داهاتووت چین؟ ئەوەی نیگەرانم دەکات، بابمان چۆن هەواڵەکە وەردەگرێ.

فنسنت: بەڵێ دایك‌و باوکە هەژارەکەم بێگومان تووشی نائومێدی بوون، تێکەوتن لە دوای تێکەوتن... لێشم تێ ناگەن.

تێو: نەخێر ناتوانن لێت تێبگەن، لەگەڵ ئەوەشدا لێت ئومێدبڕ نین، رادێن و بیریان دەچێتەوە بەڵام ئەی پاشە رۆژت؟ "ماوەیەك بێدەنگی" فنسنت هەڵدەستێت دەچێت بۆ لای ستاندەکە، وێنەی ئافرەتەکە وەردەگێڕێ تا تێو بیبینێ.

فنسنت: تێو، دەمەوێ شتێکت نیشان بدەم.. چۆنی دەبینی؟
تێو: بە وردی سەیری وێنەکە دەکات هەڵدەستێت بۆ ئەوەی لە سووچێکی دییەوە سەیری بکات "چاکە.. زۆر چاکە، کەی کردت"
فنسنت: چەند ڕۆژێکە... لە مانگی رابردوودا گەلێ سکێچم کرد، لە پڕ هەستێکی سەیرم لەلا دروست بوو، کە دەبێ ڕەسم دروست بکەم... ئەمە یەکەم وێنەی تەواوە.
تێو: "جارێکی دی سەیری دەکات" بەڵێ، زۆر شتی تێدایە، بەڵام با بێینەوە سەر باسەکەی خۆمان، ئەی پاشەڕۆژت؟ فنسنت سەیری دەکات، جارێکی دی نیگای بۆ وێنەکە دەگوێزێتەوە، تێو ئاوڕ لە فنسنت دەداتەوەو نیشانەی سەرسامی و تێنەگەیشتن بە سیمایەوە دیارە... فنسنت بە ئاستەم سەر دەلەقێنێ، ئەوجا بە باوەڕەوە..."
فنسنت: "بە پەشێوی و کەمێ شەرمەوە" بەڵێ تێو پاشەڕۆژم، پاشەڕۆژم لەوێدایە.
تێو: فنسنت، بەڵام نامەوێ ئامۆژگاریت بکەم، تۆ لە من چاکتر خۆت دەناسیت، راستە وتم ئەم وێنەیە چاکە بەڵام هێشتا زۆری ماوەو ڕێگایەکی سەخت و درێژت لەبەرە.
فنسنت: "بەباوەڕەوە" دەزانم، تێو دەزانم دەتەوێ چی بڵێی، هەروەها دەشزانم من چ ڕێگایەکم گرتۆتەبەر، ڕێگایەکی سەختم لەبەرە، پێش ئەوە ببم بە نیگارکێش، بەڵام دەزانم دەمەوێ ببم، وەك دەزانی تێو، من ویستم لە ڕێگای ئینجیلەوە یارمەتیی خەڵکان بدەم، کەچی بواریان نەدام، لەوانەشە بۆی نەشیابم... ئەمە، ئەو ڕێیەیە کە باسی خوای پێدەکەم لە مەیاندا کەس ناتوانێ بەر هەڵستم بێ، بەمەش دەتوانم چیم دەوێ بیڵێم.. تەنیا ئەو شتانەی دیارو لەبەرچاون وێنەی ناکێشم، بەڵکو وێنەی ئەو شتانەش دەکێشم کە هەستیان پێ دەکەم.
تێو: من دەزانم چی دەڵێی، فنسنت، بەڵام... تۆ ئێستا گەنجێك نیت، هەروەها چ ئەزموونێکت لەمەڕ وێنەو نیگارەوە نییە.
فنسنت: هەموو ئەمانە دەزانم، دەشزانم رەنگە ئێستا گاڵتەت پێم بێ.. دەستم دایە گەلێ شتەوە. جارێ ویستم ببم بە وێنە فرۆش، جارێ بە مامۆستا، ئەوجا بە ئامۆژگار "واعظ" ئێستاش نۆرەی ئەمەیە، تکایە تێو گیان ئەم جارە متمانەت پێم هەبێ... دەزانم ڕێگا دژوارەو نرخی گران، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا هەر دەبێ بیبڕم.
تێو: چاکە وا دەزانم خۆت دەزانی چی دەکەیت... شتێکی دی هەیە دەبێ حیسابی بۆ بکەیت، ڕەسم کاتی زۆری دەوێ دەشزانی تۆ وەك وێنەکێشێکی ناشی و تازە تا ماوەیەکی زۆر ناتوانی نانی پێ پەیدا بکەی، وا نییە؟ ئەی دەربارەی ئەو ڕۆژگارو ساڵانە چ دەڵێی کە دەبێ بییان بڕیت پێش ئەوەی ئیشی لە ئیشەکانت بفرۆشرێ؟ رای بابیشمان دەربارەی دەزانیت.
فنسنت: "بە نیگەرانی" بەڵێ گیروگرفتێکی گەورەیە، ئەوە دەزانم "بە بڕیارێکی توندەوە" بەڵام ئەوە ساردم ناکاتەوە تێدەگەی، لەگەڵ ژیانی هەژاراندا راهاتووم... "تۆزێ بێدەنگ

دەبیٚ و بە دوو دڵییەوە سەیری تێو دەکات" تۆش سووکە یارمەتییەکم دەدەیت، تێو وا نییە؟

تێو: بێگومان، بەڵام خۆت دەزانی توانام کەمە... با بیریٚ بکەمەوە.. دەتوانم مانگی تەنیا سەد فرانکت بۆ بنێرم.

فنسنت: ئاه! "تێو بە شادییەوە لە ئامێزی دەگریٚ" دەڵێی وەك ئەوەی ئەم پارەیە هیچ نەبیٚ، زۆر زۆرە، هەموو شتێکە گوێت لێیە؟ دەتوانم خۆمی پیٚ بەڕێوە ببەم، ژوورێکی هەرزان و کەمی نان و قاوەو تووتن و کاغەزو قەڵەم وەك سەرەتا "بەهەڵچوونەوە" ئاه، تێو تۆ گوڵی گوڵ، تۆ نەبای چیم دەکرد برا "دەستی تێو دەگوشیٚ" بەڵێنت دەدەمیٚ ئەم جارە ژیوان نابیتەوە.

تێو: "بەبرایەتییەکی راستەقینەوە" قسەی بەلاش.. من باوەڕت پیٚ دەکەم فنسنت، لەبەر ئەوە من هەمیشە ئامادەم ئەم سووکە یارمەتییەت بدەم، من لە پشتیتم، بەڵام شەڕی راستەقینە شەڕی خۆتە.

پەردەی دووەم

دیمەنی یەکەم

ژووری دیبوی وێنەکێش ژوورێکی گەورەو پۆشتەیە، هەموو جۆرە وێنەو شتێکی رازانەوەی تێدایە، لەسەر مێزێکی چکۆلە جۆرەها شووشەو پەرداخی خواردنەوە هەڵچنراوە، هەموو شتێکی ژوورەکە هەستی هونەری و ئاسوودەیی دەبەخشێت، دیبو لوسین و ئەندریەی هاوەڵی لەبەردەم ستاندێکدا وێستاون کە تابلۆیەکی گەورەی بەسەرەوەیە، بە رەنگی ئارام و نەرم رەسم کراوە.

لوسین: "جلی کەشخەی لەبەردایە، ریشی بەرداوەتەوە، بەدەست ئیشارەی رەخنەگرانە دەکات" جوانە دیبو، جوانە... چۆن ئەمە هاتە بەر؟ پیٚم بڵیٚ، "بە شێوەیەکی زیاد لەپێویست" چۆن ئەم شاکارەت هێنایە بەر؟

ئەندریە: "گەنجێکی خوێن گەرمە" ئاه، دیبو تۆ بەڵای بەڵا ئەو لایەنانە، ئەم رەنگانە کارێکی زۆر گەورەیە، پێم وایە چاکترین ئیشتە.

دیبو: "جلەکانی رێکو پێکە، بەڵام ئیهمالی کردووە، پایپێکی درێژی بەدەمەوەیە، لەوە دەچیٚ لە خۆی و لە ژیان وەڕس بیٚ، بێزارە لەو هەموو ناوبانگەی وەدەستی هێناوە، بەبیٚ هودە بە دوای شتێکی نوێدا دەگەریٚ" پێم وایە وێنەیەکی چاکە، یان بتوانم بڵێم وێنەی تەواوە؟ بەڵام وەك دەیبینن پارچەیەکی هونەری نییە. پیشەیەکەو بەس.

ئەندریە: دیبو!

لوسین: چۆن دڵت دیٚ؟

دیبو: "بە ساردی" چونکە من دەزانم، دەبێ بزانم... بە درێژایی ئەم ساڵانە کارێکی هونەریم ئەنجام نەداوە، باوەڕم پێ بکەن، تەنیا کارێ یا دوان نەبێ "بە تەوسەوە" ئەویش لە سەردەمی ساکاریمداو لە بیستەکاندا، کە هێشتا ئەم شێوازو تەکنیکە ڕۆتینییە نەحلەتییەم نازانی.

لوسین: بەڵام، دیبو وەك گشت هونەرمەندێك بەم ئەزموونانەدا تێدەپەڕێ هەموو هەر تووشی ئەم ناکۆکییە بووین هەموو پێویستمان بە تەکنیك هەیە، بەو خۆت وتەنی ڕۆتینە نەحلەتییە هەیە، بەڕاستی تەکنیك بە کەڵکمان دێ، بەڵام هەستو ڕەسەنایەتی دەتکەن بە وێنەکێش.

دیبو: "بەداخەوە" بەڵێ، ئێستا هەستەکانم کۆتو زنجیر کراون... ئەگەر هەست هەشبێ، هەر ئەمەیە وام لێدەکا بپرسم ئایا بەراستی وێنەکێشم، مەبەستم وێنەکێشە بە گشت واتای وشە.

ئەندریە: وازی لێ بێنە لوسین، لێی گەڕێ، ئاشکرایە دیبو لە رووی تەوازوعەوە ئەمە دەڵێ کە بەمەوە گرتی ئیدی نەتۆو نەکەس دەتوانێ کاری تێ بکات.

دیبو: نەفرەت لە تەوازوع، شێتە من هەست بە شانازی دەکەم هەر ئەمەش بوو بە پاڵ پشتی هەستم، کەواتە من سەرکەوتووم لە ئیشەکەمدا، لەوە پتر چیم گەرەکە؟ ئەم تابلۆیە گەلێ دڵ ڕاکێشەرە، لەوەش زیاتر پارەیەکی چاك وەدەست دێنێ. "پێدەکەنی" ئێوەی هونەرمەندی بەم جۆرە تاساو، جا وای بۆ ئەو مێشکە بە تاڵانەی هەواداری تابلۆ کڕینن، دەنگەکە لە نێو ئەوانا گەورەتر دەبێ "دیسان پێدەکەنی"، من پێم وایە دەبێ بەشەڕو هەرایان بۆ وەدەست خستنی ئیشێ لە ئیشەکانی دیبوی بلیمەت.

لوسین: باشە دیبو ئەم جارەش پێت رابواردین، من ئامادەی مشتومڕ نیم هەر چەند خراپەت لەگەڵ کردین، ئەوڕۆ هەست بە شەکەتی دەکەم.

دیبو: "بەگاڵتەوە" ئاە، بێگومان لە دوا سەرکەوتنەکانتا... نێوی چی بوو؟ یانی وا دەماری گرتیت؟ "لوسین تاقەتی مشتومڕی نییە سەری دەلەقێنێ".

ئەندریە: گوێی مەدەرێ لوسین "بەرەو مێزی خواردنەکەوە دەچێ" وەرە با براندییەکەی دیبو بخۆینەوە... تۆڵەی خۆمانی لێ بکەینەوە.

لوسین: بیرێکی چاکە کەواتە پەرداخێکی زیادە بۆ من تێبکە چونکە دوو ئەوەندەی تۆی پێکردم.

دیبو: ئەگەر مایەوە پەرداخێکیش بۆ بەندەی خانەخوێتان تێکەن.

ئەندریە: "براندییەکە تێدەکات دوو پەرداخ بە دیبوو لوسین دەدا ئەوجا پەرداخەکەی خۆی بەرز دەکاتەوە" لە چاوی....

لوسین: لە چاوی ئەو کەسەی ئیشە ڕۆتینەکەی دیبو دەکرێ "پەرداخەکانیان چۆڕبڕ دەکەن. نیگای یەکدی دەکەنو پێدەکەنن..." تازەی بکەوە "ئەندریە پەرداخەکەی خۆی دەداتێ، هەروەها هینەکەی دیبو، ئەندریە بە فڕێك پەرداخەکەی خۆی تەواو دەکا.

دیبـو: راوەستـە، وابـزانم میـوانێکی دیمـان هـات "دەرگاکـە دەکەوێتـە سـەر گـازی پشـت بـێ ئەوەی لێ بدرێ، ماریون دێتە ژوورەوە و ترستیك بە دوایدا، ماریون ئافرەتێکی سی ساڵانە، جوانە ئارایشتێکی زیاد لە پێویستی کردووە، جلی گران بەهای پۆشیوە، لەشی پـڕو تونـد، بەڵام قەڵەو نییە، ترستیك جوان پۆش‌و نیشانەی دەوڵەمەندیی پێوە دیارەو لەسەر خۆو کەم دووە، تەمەنی لە رواڵەتیا دەرناکەوێ، لەوانەیە لە نێوان ٣٠- ٥٠ بێ"

ماریون: هەلۆ چاوەکەم تەماشا بزانە کێم لەگەڵ خۆمدا هێناوە.

دیبو: ماریون، ئاه ئەوەی تۆ "بەترستیك" شادم بە دیدارت کاك ترستیك.

ماریون: خۆشەویستم، تۆ تەنیا، ئا ئەوە تۆیت... بەم ساردییە چاتر وابوو هەر نەیڵێی.

دیبـو: داوای لێبـوردن دەکـەم مـاریون، لـە تـۆش کـاك ترسـتیك. بێگومـان شـادم بـە دیـداری هەردووکتان، بەڵام من چاوەڕێی میوانێکی دی بووم، بۆیە وتم ئا ئـەوە تۆیت مەبەسـتم شـتێ نەبوو.

لوسین: ئـای کەشـتێکی سـەیرە دیبـو رەق بـێ‌و بـێ ئـەوەی مەبەسـتی بـێ، دوو شـت هەیـە لێرەدا، یا ئەوەتا خۆشی دەوێی یان لێت دەترسێت، بۆیە جۆرە هەستێکی بەرانبەرت هەیە.

ئەندریە: توخوا ئەگەر بێدەنگ نابی؟ چۆنی ماریونی خۆشەویستم، تۆ چۆنی کاك ترستیك؟

ترستیك: دەژیم، سوپاس، هیوادارم باش بی.

ماریۆن: "دادەنیشێت، جگەرەیەك دادەگیرسێنێ"، باشم ئەندریە سوپاس هەر چەندە ئێستا لە دیبو پەست بووم بەڵام هەر باشم. "دیبو کاك ترستیك دەبا بۆ لای تابلۆکەی، ترستیك بە وردی سەیری دەکات‌و ناو بەناو سەری رەزامەندی دەلەقێنێ، لوسینش دەچێتە لایانەوە".

ماریۆن: "ئاوڕیان لێدەداتەوە" وێنەیەکی قەشەنگە، وا نییە کاك ترستیك؟ دەیکڕیت؟

ترسـتیك: بەڕاسـتی ئیشـێکی چاکە، مـن ئامـادەم هـەموو کـاتێ بیکـڕم ئەگـەر دیبـو حـەز بـە فرۆشتنی بکات.

لوسین: بەم بۆنەیەوە، دیبو تۆ وتت چاوەڕێی میوانێکی... کێیە.

دیبو: فنسنت ڤان کۆخە هاکا خۆی بە ژوورا کرد.

مـاریۆن: خوایـە، بـە ئـاواتی ئێـوارە دانیشـتنێکییەوە بـووم، تـۆ دەڵێـی چـی کـاك ترسـتیك؟ دەیناسیت وا نییە؟

ترستیك: زۆر چاکیش، لە راستیدا من هیچ حیسابێکی بۆ ناکەم بەڵام ئەمە رێی ئـەوەم لـێ ناگرێ کە بەزەییم پێیدا بێتەوە.

ئەندریە: کابرایەکی سەیرە، لەگەڵ ئەوەشا کاکم ئیشارە بۆ لای دیبو دەکات وا دیـارە حـەزی لێدەکات.

لوسین: "بـە گاڵتـەوە" خوویـەکی شیری دییـە لـە خووەکـانی دیبـو. هەنـدێ جـار هـیچ جـۆرە سۆزو هەستێکی ئینسانی لەلا نییە، هەندێ جاریش دەبێ بەکانی سۆزو خەمکەی خەمان.

ماریۆن: پێم وایە وا هات "لە دەرگا دەدرێ".

ديبو: وەرە ژووریٚ، ڤان کۆخ، "فنسنت دێتە ژوورەوە، جلێکی کۆنی لەبەردایە، ئاشکرایە هی خۆی نییە، هەندیٚ گۆڕانی تازەشی پێوەیە ریشێکی زبر، قژێکی بژو شتی دیکەش، سەرەڕای ئەم رواڵەتەی، وتە کورت و مەبەست بەخشەکانی و ئەتواری، سامێکی زۆری دەداتیٚ، نیگەرانی و نا ئاسوودەیی پێوە دیارە خەڵکەکە لە دەوری دەبینریٚ و ئەویش ئیشەکانی لە فایلێکی کارتۆندایەو خستوویەتیٚ بن هەنگڵی.."

فنسنت: ئێوارەو باش.

– ئێوارەت باش.

– هەلو ڤان کۆخ.

– ئێوارەت باش.

"دیبو بە پیرییەوە دەچیٚ و دەستی دەگوشیٚ"

فنسنت: دیبو. نەمزانی ئەوڕۆ ئاهەنگ هەیە، کە پێت وتم بێم بۆ ستۆدیۆ وامزانی دەتەویٚ ئیشەکانم ببینی و قسەیان لەسەر بکەیت.

"ماریون و لۆسین سەیری یەکدی دەکەن، وەك بڵێن: بینیت، پێم نەوتیت".

دیبو: ئەلهەقی ئەمەی دەیبینی ئاهەنگ نییە فنسنت، بەڵکو بە رێکەوت وا کۆبووینەوە، بێگومان هەموویان دەناسیت؟

فنسنت: بەڵیٚ پێم وایە، لەوە پێش بینیومن.

دیبو: لەبەر ئەوە با جاریٚ بخوێنەوە، وەرە ئەندریە ئیشەکەی خۆت بکە دوایی دەتوانین بە دوو قۆڵی چاویٚ بە تابلۆکانتا بگێڕین و واز لەمان بێنین.

ئەندریە: "هەڵدەستیٚ بەلای براندییەکەوە" براندی دیبو بۆ هەمووان حەڵاڵە، پەرداخەکان پڕ دەکات، یەکە یەکە دەیداتە دەستیان. فنسنت پەرداخەکەی خۆی وەردەگریٚ و لەسەر مێزەکە دایدەنیٚ بیٚ ئەوەی دەستی پێوە بدات لەگەڵ هاتنە ژوورەوەی فنسنتدا جەوەکە دەگۆڕیٚ. دەبن بە کۆمەڵ کۆمەڵەوەو ئەندریە لەگەڵ لوسین و ماریون لەگەڵ ترستیکدا... کەچی فنسنت لەولاوە دەوەستیٚ لە کۆمەڵە زۆرەکەوە نزیکترە... ئەم کۆمەڵ کۆمەڵە تا کۆتایی دیمەنەکە دەمێنیٚ.

ترستیك: خۆشحاڵم بە شادی بتبینم فنسنت. دەمێکە یەکمان نەدیوە.

فنسنت: بەڵیٚ دەمێکە، وا نییە کاك ترستیك؟ حەزم دەکرد جارێکی دیش بهاتبایتا سەیری ئیشەکانم، دیبو لای وایە لە پێش کەوتندام.. کیٚ دەزانیٚ لەوانەیە رۆژێك بیٚ ئیشیٚ لە ئیشەکانم بکڕیت.

ترستیك: خۆت دەزانی پێمخۆش دەبیٚ.. بەڵام خۆت دەزانی دەبیٚ بە بۆیەی ئاوی و زەیتی ئیش بکەیت پێش ئەوەی بتوانم شتێکت لێبکڕم، سکێچ بە کەڵکی فرۆشتن نایەت و باوی نییە.

فنسنت: "بە تووڕەیی" بە کەڵك نایەت، باوی نییە، وشە گەلێکن قێزیان لێدەکەمەوە. من هیچ وێنە فرۆشێکم نەبینیوە ئەم قسانە نەکات.

لوسین: بەڵام تۆ دەتەوێ ئیشەکانت بفرۆشی ڤان کۆخ، کەواتە دەبێ گوێ لەم قسە ناشیرینانەشیان بگری ئەو وێنە فرۆشانە پشتیوانی هونەرو هونەرمەندانن.

فنسنت: "بە توندی" هیچ کەسێ بەقەد بازرگانە گەورەکانی هونەر دوژمنی هونەر نین.

ئەندریە: لەسەرخۆ، لەسەرخۆ... نابێ ئەوەندە رەق بی لەگەڵ ترستیکی هاوەڵمانا.

ترستیك: "بەهەمان کەمتەرخەمیی بەخشندەوە" قەیناکات، من‌و فنسنت، یەکدی دەناسین. زۆر جار مشتومڕمان کەوتۆتە نێوان... وا نییە؟ بەڵام تۆ خۆت دەزانی فنسنت من لایەنگری تۆم‌و دڵنیام ئەگەر پتر خۆت ماندوو بکەیت سەرکەوتن وەدەست دێنی.

فنسنت: "دیسان تووڕە دەبێ"، گەر پتر خۆم ماندوو بکەم؟ مەبەستت چییە رۆژی ١٢ یان ١٤ سەعات بەس نییە؟ تۆ زیاتر ئیش دەکەیت؟

ماریۆن: رۆژی ١٢ یان ١٤ سەعات؟ چۆن ئەم هەموو وەختە بەسەر دەبەیت؟

فنسنت: "بە بێزکاڵییەوە" چی، دیارە کە رەسم دەکەم.

ئەندریە: ١٤ سەعات لە رۆژێکا، ئەم هەموو وەختە لە رەسم‌و سکێچ-دا دەکوژێ.

ترستیك: خۆت دەزانی فنسنت تاقە گلەییم ئەوەیە زۆر درەنگ دەستت پێکرد.

فنسنت: "بە گەرمییەوە" جا ئەمە چ پێوەندییەکی هەیە، من خۆم ماندوو دەکەم‌و کار دەکەم لە پێناو ئەو هونەرەدا کە بەشێوەیەکی چاك‌و بە دڵ دەیقۆزمەوە. گەر دەمبینی کە رەگی دارێ یان درەختێ رەسم دەکەم، جارێ دووان، سییان‌و پتر لە ٥ سەعاتی پێوە دەکوژم. دڵنیا دەبی کە هیچ بەهرەیەکم پێ نییە، بەڵێ دەبوا، ١٢ سکێچ وێنە بکێشم، بۆ ئەوەی ئەوە بدۆزمەوە کە ژنانی بوویچ چۆن فەردە خەڵووز هەڵدەگرن، چەند جارێکیش ئافرەتێك لەبەر دەممدا وێستا تا رەسمی بکەم بەڵام بێهودە، ئاقیبەت پیاوێ فێری چۆنێتی هەڵگرتنی فەردە خەڵووزی کردم... تۆش بە شێتم دەزانی کە ئەم هەموو وەختە لە ئیشی وا سادەدا بە فیڕۆ دەدەم.

دیبو: لەوە پێشیش پێم وتوویت ڤان کۆخ، رەسمەکانتم بە دڵە موق هاوەڵمان راستی دەکرد سکێچەکانت رەنگیان تێدایە، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا هەست دەکەم زیادی پێوە دەنێی ١٤ سەعات ئەوەشت بیر نەچێت تۆ هونەرمەندی نەك کرێکار.

فنسنت: "هاوار دەکات" وتت، هونەرمەند نەك کرێکار هەڵەکەت تا لێرەدایە، نهێنی نابینایی هەمووتان ئا لێرەدایە...

هونەرمەند دەبێ کرێکار بێ، بەڕاستی من ماندووم دەبم، پێویستە لەسەرم ماندوو ببم.... دەبێ بەسەر گەلێ کۆسپدا زاڵ ببم، بۆ ئەوەی دەستم دەق بگرێ... بەڵام ئەمەش هەموو شتێ نییە... من کە ئەو هەموو سەعاتە یەك لە دوای یەکانە بە ئیشکردنەوە دەکوژم، دەمەوێ ببم بە یەکێك لەو راوچی‌و چنین کارو کرێکارانەی کە رەسمیان دەکەم، تێ دەگەی؟ من بەم ئیشەم دەگەمە ئەو شوێنەی لە دەم‌وچاوی خەمبارو تۆزاوییان، لە پشتی چەماوو ماندوویان، لە هەستی دەستی زبرو بازووی توندیان تێ بگەم، چۆن دەتوانی بەبێ ئەمە ببی بە هونەرمەند؟ چۆن دەتوانی وێنەی ئەو پیاوە بکێشیت کە هەستی پێ ناکەیت؟ شتێکی

دیش هەیە ئەگەر بووم بە یەکێك لەوانەی لە دەوروبەرمن، گەر وەك ئەوان خۆم ماندوو کرد. ئەگەر گەییمە ئەو نانە رەقەی کە دەیخۆن ئەوسا کە ئەوانیش لێم تێدەگەن، باشە وەك بزانی بۆچی کەسانێکی زۆر کەم لە هونەرو دنیای هونەر تێدەگەن؟ نەزانیییە؟ رەنگە هەندێ جار ئەوە هۆیەك بێ.... بەڵام هۆی راستەقینە نەبوونی متمانەیە... ئەمە هەستێکی زگماکییە، دیبو تۆ لە ژیانێکی خۆشا دەژیت و رۆژی چەند سەعاتێ لەبەردەم تابلۆیەکتدا دەکوژی جا ئەو چەوساوانەی بە درێژایی رۆژ خەریکی زەوی کێڵانن، رێزی ئیشێکی وا ناگرن، سوپاس بۆ تۆ دیبو کە ئەم راستییەت بەم ئاسانییە بۆ روونکردمەوە، ئەگەر هونەرمەندان بوون بە کرێکار، دیارە کرێکارانیش دەبن بە هونەرمەند.

لوسین: جوانە، جوانە، فنسنت کە وتارێکی جوان بوو... تۆمەز وتاربێژیشی.

دیبو: دەمت داخە لوسین، ئەوەی فنسنت وتی حەقیقەتی زۆر تێدا بوو، سەرەڕای ئەوەی باوەڕم وایە کە تەنیا قسەو تیۆرییە.

ئەندریە: کەواتە: با بزانین کارەکانی لەگەڵ وتەکانیدا جووتن.

فنسنت: بە کورتی نا، حەز ناکەم ئەوشۆ بیبینین، کات درەنگە بە هەر حاڵ "دەیەوێ فایلەکەی هەڵگرێ" وا چاترە بگەڕێمەوە بۆ ماڵێ.

ماریۆن: "بە سووکە تەوسێکەوە" ئاه، نا، کاك ڤان کۆخ نابێ پەژیوان ببیتەوە. بە قسە سەرنجت راکێشاین و دەتەوێ بڕۆی، وەرە بە لای کەمەوە هەندێ لە سکێچەکانتمان نیشان بدە.

لوسین: راست دەکا، منیش حەز بە بینینیان دەکەم، قسەکانت وای دەردەخەن کە شتی نا ئاسایی لە کارەکانتدا هەبن.

فنسنت: نا، نا... دادتان نادا.

ترستیك: ئەوەندە سەرسەخت مەبە.

دیبو: دەی کەر مەبە، با سەیرێکی ئیشەکانت بکەین. "دەچێ بۆ لای فنسنت فایلەکەی لێوەردەگرێ، لەسەر مێزەکە دای دەنێ دەست بەکردنەوەی دەکات. فنسنت مل دادەخات و دادەنیشێت. هەموو دێنە شوێنەکەی دیبو تا سەیری سکێچەکان بکەن".

شاشە

هەندێ لە وێنەو سکێچەکانی سەرەتای ڤان کۆخ لەسەر شاشەکە بۆ بینەران دەردەکەوێ تا ئەوەی، ئەوانەی سەر شانۆ دەیبینن، بینەران لەسەر شاشەکەوە بیبینن، کامیرا لە دەموچاوێکەوە بۆ دەموچاوێکی دی دەچێ... لەگەڵ هەندێ لەقتەی نزیك خستنەوە، گومان و راڕایی و تێنەگەیشتنیان لەو ئیشانەی دەیبینن، دەنوێنێ.

ئەندریە: "سەیری سکێچی- کرێکار، دەکات" کە پێوانەکانت سەیرە. با بە ئاشکرا قسەت لەگەڵ بکەم، هیچ جۆرە پێوانەیەکی تێدا نییە. دیبو تۆ سەیری تل و دەستی پیاوەکە بکە. زۆر کرچ و کاڵە، خۆزی لە قسەکانم زویر نابیت ڤان کۆخ.

دیبو: بەڵێ، پێویستە پێت بڵێم ڤان کۆخ، سکێچەکانت پڕن لە هەڵە ئەی نابینی؟

فنسنت: "رادەپەڕیو هەڵدەستێتە سەر پێ" نەخێر بێگومان هێشتا زۆرم ماوە، بەڵام ئەوەی ئێوە بە هەڵەی ناو دەبەن، بە ئانقەستە، دەمەوێ بەوە گوزراشتی راستەقینە لەو شتە بکەم، کە دەیبینم نەك دەقاو دەق شتەکە، بەڵکە زۆر لەوە زیاترە، ئەوەی هەوڵ دەدەم رەسمی بکەم دەستەکە نییە، بەڵکو جووڵەکەیە. نەك دەستەکە وەك چۆن هەیە بەڵام گوزارشت کردنە لە دەستەکە...

بۆ وێنە کرێکارەکە کاتێ کە سەر هەڵدەبڕێ بۆ ئەوەی هەوای پاك هەڵمژێ، یان کاتێ کە قسە دەکات... گوزارشت لە خودی ژیان خۆی دەکات.

ترستیك: قسەی رووتەو هیچت لێ چاوەڕوان ناکرێ. فنسنت من وەك دۆستێ پێت دەڵێم. بچۆ بە دوای ئیشێکی دیدا بگەڕێ، من لە شتێ دڵنیام کە تۆ هونەرمەندیت فنسنت.

فنسنت: بیبڕەوە ئاگات لە قسەی خۆت بێ... بۆت نییە بەم شێوەیە قسە بکەیت. بێگومانم لەوەی کە هەڵە زۆر لە ئیشەکانمدا هەیە هەڵەی گەورە. هەروەها گومانم لە دروستی ئەوە نییە کە دەیکەم. بۆ ئەوەی ببی بە هونەرمەندو... دەبێ لە گەڕانی بەردەوامدا بی، بێ ئەوەی پێی بگەی. من دەگەڕێم دوای دەکەوم، بەدڵو بە گیان هەوڵ دەدەم، بەڵام تۆ وا بزانم دەڵێی دەزانم، دۆزیومەتەوە لەگەڵ ئەوەشدا، هەوڵ بدە هەفتەیەك وەك من بژی. هەر لە هەوەڵەوە واز لە هونەر دێنی هیلاكو ماندوو، نانی وشك، هەژاری ئەمجاش ناگەڕێمەوە گوێت لێیە؟ من هونەرمەندم کاك ترستیك.

دیبو: ترستیك گومانی لێت نییە ڤان کۆخ، نابێ بیر لەمە بکەیتەوە، قسەیەك بوو هات بە سەر زاریدا.

لوسین: بێگومان هەستو نەستی هونەرمەندت هەیە- مژدەی تەقینەوەیەکی سەیرت پێیە.

ماریۆن: من شتێ دەبینم کاك ڤان کۆخ، ئەویش ئەوەیە تۆ تەنیا بابەتی ناشیرینو هەژارت وەرگرتووە..؟ سەیرکە کرێکار، راوچی، پیرێژن، کرێکاری کان... هیچ شتێك نییە جگە لە رەمەکی مەردم نەبێ. خەریکە بۆنی ئەو شوێنانە دەکەم کە تیایدا دەژین.

فنسنت: زۆر وایە... لە راستیدا، دەبێ هونەرمەند تا رەسم بکات لە ناشیرینترینو پیسترین شوێندا بژی، نەك لە نێو ئاهەنگی چا خواردنەوەو ژنانی جواندا. مەگەر ویستی ژنانی جوان رەسم بکات، من ئەوەم ناوێ، ئەوانە بە لای منەوە ئەو جوانی و شەخسیەتەیان نییە کە لە رەمەکی مەردمە ناشیرینەکەدا هەیە.

ماریۆن: بە ساردییەکی بریندار کەرەوە، بۆیە لەگەڵ خراترین کچانی سەر جادەکاندا دەتبینن.. ئەوانە بەلای تۆوە جوانن.

فنسنت: "لە تووڕەییدا لالا مووەدەکات" نەخێر، جوان نین، بەڵام هەر چۆنێ بێ لە تۆ ناشیرینتر نینو زۆر لە تۆ راستگۆترن...

ماریۆن: "بەقیژەوە" دیبو.

دیبو: بڕۆدەرێ هەی... چ بیانوویەك بۆ قسەکەی دیبو نامێنێ، چونکە فنسنت بە خۆی رایکردە دەرێو دەرگاکەی بە یەکادا.

ماریۆن: "هستریا گرتوویەتی" دیبو پێم وتیت... ئەم هاوەڵەت ئەی ئێستا، بە خۆت بینیت.. دەست بە گریان دەکات‌و فرمێسکەکانی دەڕژێن.

ترستیك: لە راستیدا دەمزانی کابرایەکی سەیرە، بەڵام نەك بەم شێوەیەش... شەڕانیشە.

دیبو: "بە ئارامی" با پێت بڵێم ماریۆن، هەقی خۆت وەرگرت، تۆ بە خۆڕایی هارت کرد. "گریانی ماریۆن‌و هەنسك هەڵدانی زیاتر دەبێ"

لوسین: ئەم هاوەڵە بلیمەتەت، شێوازێکی دەگمەنی هەیە بۆ گوزارشتکردن لە خۆی، ئەمە هەموو رەسەنایەتییەکەیەتی.

ئەندریە: منیش لە گەڵتام، بۆ بایەخ بە ئینسانێ بدرێ یەك زەڕە بەهرەو چەمکی پێ نەبێ.

دیبو: ئەی بەستەزمانینە "بەهێمنی و بە ئەسپایی" لەوانەیە وێنەکێشێکی مام ناوەندی بەو هەست‌و راستگۆییم پێویست بێ، بەڵام دوو چاوم هەیەو دەبینن، راستە ڤان کۆخ توندە تەبیحەتە. دان بە مەدا دەنێم، بەڵام دەبێ بە هونەرمەندێکی گەورە.

ترستیك: بەڵام تۆ، دیبو...

دیبو: ئێوە، هەموو کەوتوونەتە ستایشی ئەو پارچەیە "ئیشارە بۆ لای تابلۆکەی دەکات" هونەرمەندی راستەقینە نابینن، ئێوە بە هونەرمەندم دەژمێرن. بەڵکو بە بلیمەتم لە قەڵەم دەدەن زۆر چاکە کەواتە حەقیقەتتان پێ دەڵێم... ئەگەر رۆژێ لە رۆژان نێو برام، بۆیە نێو دەبرێم چونکە گەورەترین هونەرمەندی سەردەمەکەمانم ناسیوە "هەموو بەسەرسامی سەیری دەکەن... گەرمی‌و راستگۆییەکی نائاسایی لە قسەکانیا بەدی دەکەن...".

بەڵێ، بەڕاستمە، بۆ یەکەمین جاریشە... مەبەستم ئەوەیە کە ڤان کۆخ "بێدەنگییەکی خەست" کڵۆڵ خۆم خوایە... پێکێکم بۆ بکە ئەندریە بۆ خۆت‌و ئەوانیش.

پەردە

دیمەنی دووەم

شانۆ بە تیشکی کزی گڵۆپی شەقامەکە رووناکە، وێنەیەکی پەرپووتی شەقامێکی چۆڵ‌و سامناك لە یەکێك لە گەڕەکە هەژارەکانی هاکدا لەسەر شاشە دیارە. دوو سۆزانیی شەکەت‌و ماندوو قونکە جگەرەکانیان دەکێشن.

مارتا: "بە دەنگێکی کز" کاتی گەڕانەوەمان هاتووە... من ماندووشم‌و برسیش.

سین: چ شەوێك بوو تاقە پوولێکمان دەست نەکەوت، سەرباری ئەمەش دەبوو لە چایخانەکەدا پێکێ شەراب بکڕم.

مارتا: یەك مشتەری، ئەویش پیسکەو پوولەکی. بڕوا بکە مامەڵەی لەگەڵ کردووم. تۆ خۆت من دەناسیت کە چۆنم لەگەڵ ئەوانەدا دەبوو داوای پارەی زیادەی لێ بکەم، من رقم لەمەیە.

سین: دەزانی مارتا، هەندێ جار بەزەییم بەو کەسانەدا دێتەوە... خەوتنیان لەگەڵ ئێمەدا تینووتییان ناشکێنێ؟

مارتا: لەوانەیە وابێ– بەڵام لە هیچ باشترە بۆیان.

سین: کلۆڵە بەستەزمانەکان. بێگومان هەموو کاری تەنیاییە.. من هەست بەوە دەکەم، چونکە خۆم تەنیام.

مارتا: من تەنیا نیم، بیتەرم هەیە... دەڵێم، دۆستت نییە؟ ئەی کێ پاڵت پێوە دەنێ بۆ ئیش کردن؟

سین: کەس... منداڵەکان، ئەرکیان گرانە... یەکێ کەش وا بەڕێوەیە.

مارتا: سین زۆر بەداخەوە خۆزی پیاوێکت هەبا، داڵدەی دابای‌و تۆزێ ئەرکی سووک کردبای... من دەڕۆم تۆ دێی؟

سین: نەخێر تۆزێکی دی دەمێنم. بەڵکو؟ شەوباش مارتا.

مارتا: کەواتە بە دوعا تا سبەی "سین، دەردەچێ" "سین لە نێوان شانۆدا بە ورتە ورت دەڕوات‌و لەلای راستەوە دەردەچێ".

شاشە

فنسنت لەسەر شاشە دەردەکەوێ، لە یەکێ لە شەقامەکاندا خۆی داوەتە دەم هەنگاوەوە– لە دوورەوە، دەنگی مۆسیقایەکی کز دەبیسترێ یەکەم سمفۆنیای چوارەمی برافرا، لە نێو شەپۆلی مۆسیقاکەدا دەنگی فنسنت دەبیسترێ.. پیاو نابێ تەنیا بێ ناشێت تەنیا بێ. لەپڕ وێنەکە دەگۆڕێ، فنسنت دەردەکەوێ، گەنجەو جلوبەرگێکی چاکی پۆشیوەو شان بەشان لەگەڵ کیژێکی شۆخ‌و شەنگدا دەڕوات. هەردووکیان بە بێدەنگی بەسەر سەوزە گیاکەدا هەنگاو دەنێن... فنسنت دەوەستێ، کچەکە تەماشایەکی پرسیار ئامێزی دەکات.

فنسنت: "بەدوو دڵی" دەمەوێ پرسیارێکت لێ بکەم ئوزولا. "تۆزێ بێدەنگی" من.... بە پەلە. ئوزولا، من خۆشم دەوێی، شووم پێدەکەی؟ باوەشی "پیدا دەکات، دەیەوێ ماچی بکات بەڵام ئەو بەرهەڵستی دەبێ‌و هەڵدێ".

ئوزولا: "هاوار دەکات" لێم گەڕێ نامەوێ.

بڕگەکانی سەرەتای دوا بزووتنەوەی سمفۆنیای نۆیەم دەبیسترێ. لەولاشەوە دەنگی تووڕەیی کیژەکە "نامەوێ" دەبیسترێ. دوا بە دوای ئەو لەقتەی جۆراوجۆری وێنە دێتە سەر شاشە، فنسنت لە کێڵگەدا راکشاوە، لە شەقامێکی قەڵەباڵغدایە، بە تەنیا لە ژوورەکەیدا... وێنەکان وەك خەون دێن‌و دەڕۆن... ژنانی شۆخ، کچانی بە کەیف و ژن‌و مێردی ئاسوودە ئەوجا لەقتەیەك لە نزیکەوە دەموچاوی فنسنتی تاکو تەنیا پیشان دەدات.

فنسنت لە دۆڵێکدا دەوەستێ‌و دەڕوانێتە باڵندەیەك بە حەواوە. زوومەکە لە نێوان باڵندەکەو دەموچاوییا دێ‌و دەچێ. فنسنت ئاوڕ لە کیژێك دەداتەوە کە لە تەنیشتییەوە وێستاو جلی جوانی هۆڵەندی لەبەردایە.

فنسنت: کێ "دەستی دەگرێ" دەمەوێ شتێکت پێ بێژم من خۆشم دەوێی کی، دەمەوێ شووم پێ بکەی. "زوومەکە دەچێتە سەر دەمو چاوی پەشۆکاوی" کی "کی دەستی رادەپسکێنێ‌و هەڵدێ" کی کی... کی...

"زوومەکە شوێن ئافرەتە هەڵاتووەکە دەکەوێ، ئەوجا دێتەوە سەر باڵندەکە، دەچێتەوە سەر ئافرەتەکە. لە دوورەوە دەنگی دەبیسترێ"

کی: نا، هەرگیز، هەرگیز.

دەنگ

لەگەڵ ئەم وێنەو دیمەنانەدا، مۆسیقایەکی پەشێوو خەمناك هەستی پیاوێ دەنوێنێ کە بە بێهودە تامەزرۆی خۆشەویستییە، دەشێ چەند بڕگە لە بزووتنەوەی یەکەمی ئوروپکا یان یەکەم بڕگەی سمفۆنیای متزارت، بزووتنەوەی یەکەمو دووەمی سمفۆنیای نۆیەمی بیتهۆڤن دانرێ.

شاشە

جارێکی دی فنسنت دەردەکەوێ، بە تەنیا لە گەڕەکێکی هەژاری چۆڵدا دەڕوات... وێنەکە وردە وردە بەرەو ون بوون دەچێ، تا لەگەڵ دەرکەوتنی فنسنت لەسەر شانۆ لەلای راستەوە، بە یەکجاری ون دەبێ، فنسنت هێدی هێدی هەنگاو دەنێو ئاگای لە دەوروبەری خۆی نییە، سین دەچێتە سەر شانۆ، فنسنت دەبینێ، دەوەستێ تا دەگاتە لای خەریك دەبێ لێی تێپەڕێ، رێی پێ دەگرێ... بە شێوەیەکی پڕ لە نازو.... شانی دەگرێ.

سین: "لە قسەکردنیدا لاسایی پۆلیس دەکاتەوە" هێی تۆ... خێرە بەم شەوە ئۆغر بێ؟

فنسنت: "رادەچڵەکێ، ئەوجا دێتەوە سەرخۆ" فیو ترساندمت کاکی پۆلیس.

سین: ئاه، ترساندمیت؟ بێگومان ویژدانت..

فنسنت: لەوانەیە، بەڵام ئەمە تاوانێك نییە، وا نییە؟

سین: وا بزانم، بە هەر حاڵ، نێوت چییە؟

فنسنت: فنسنت... ئەی تۆ؟

سین: کرستین، بەڵام لەم ناوچەیە بە سین بانگم دەکەن، ئێستا گوێ بگرە فنسنت، حەز دەکەی بێی لەگەڵمدا؟ شوێنەکەم دوور نییە.

فنسنت: بەڵێ، حەز دەکەم، بەڵام نازانم.

سین: چی نازانی؟

فنسنت: راستیت دەوێ، هێندەم پێ نییە بەش بکات.

سین: "بەکەم سەبرییەوە" منیش لەگەڵ ئەمەشدا خۆ هەندێ پارەت پێیە، وانییە؟

فنسنت: بەڵێ، بەڵام زۆر کەمە، دەست بە گیرفانیا دەکاو هێندێ پارەی وردە دەردێنێ ئەمە هەموو پارەکەمە.

سین: "بەگومانە سەیری پارەکە دەکا" دڵنیایت ئەمە هەموو پارەکەتە؟

فنسنت: بەڵێ.

سین: "بەداخەوە پێدەکەنێ" کەواتە من پارەی پارچە نانێ ناکەم.

فنسنت: بەداخەوەم، نەمەویست ئازارت بدەم، بەڵام ئەوە دۆغرییەکەیەتی "دەسووڕێتەوە بۆ ئەوەی بڕوات" شەوباش هیوادارم تووڕە نەبی.

سین: قسەی بەلاش، بۆچی تووڕە دەبم؟ وا دیارە تۆ ئینسانی چاکیت مەڕۆ، دەتوانی بێی لەگەڵمدا.

فنسنت: بەڵام... "ئیشارە بۆ نێو لەپی دەکات".

سین: نیگەران مەبە... بە هەر حاڵ درەنگە "باسکی فنسنت کە دوو دڵی پێوە دیارە، دەگرێ... بە مەیلەو سۆزێکەوە رای دەکێشێ" واز لە سەرسامی بێنە... وەرە نوکتەیە، قسەیەکی خۆشم بۆ بڵێ.

فنسنت: "دەوەستێ" تۆ دڵنیای لەوەی دەیکەیت؟

سین: "پێدەکەنێ" غەریب خۆت. دەتەوێ لێت بپارێمەوە تا بێی؟ "لەپڕ گومانی لا دروست دەبێ، لە نزیکەوە دەڕوانێتە دەموچاوی، پێم بڵێ تۆ سەرخۆش نیت؟

فنسنت: نەخێر، سەرخۆش نیم. "لەگەڵیا دەڕوات" شتەکە ئەوەیە... من دەمێکە لە سۆزو نازی ئافرەت بێبەشم.

تاریکی.

دیمەنی سێیەم

بەشێك لە شانۆ، بە تیشکی چرایەکی نەوتی کە لەسەر مێزێ دانراوە رووناکە. فنسنت لە پشتەوەی دانیشتووەو دەنووسێت، لە ماوەی نووسینەکەدا وێنەی تێو لەسەر شاشەکە، لە بەشە تاریکەکەی شانۆ دەردەکەوێ کە نامەکەی دەخوێنێتەوە، لە بڵندگۆوە دەنگی تێو دەبیسترێ.

دەنگ

تێو:.... باشە بەڕێزان، پێتان دەڵێم، ئەی ئەوانەی رووناکبیریو ئەتواری لەبارو بەپێز بنیات دەنێنو هەڵی دەسەنگێنن، ئێوە لەسەر هەقن، ئێوە راست دەکەن، ئەگەر هەڵسەنگاندنو نرخاندنەکەتان چاکو لەبار بێ، کام ئەتوارو کردەوە، کەمێ پیاوەتیو ئینسان دۆستی تێدایە، بەڕەڵاکردنی ئافرەتێ یان پشت گرتنی ئافرەتێ کە کۆمەڵ پشتی تێکردووە؟ ئەم زستانە تووشی ئافرەتێ بووم ئەو پیاوەی کە سکی پڕ کردووە جێی هێشتووە. ژنێکی سك پڕ بەو زستانە ساردە شەقامەکانی تەی دەکرد، بۆ ئەوەی پاروە نانێ بە دەست بێنێ بەو رێگایەی کە خۆتان دەیزانن. ئەو ئافرەتەم برد وەك مۆدێل رەسمی بکەم، بە درێژایی زستانەکە ئیشم لەگەڵی کرد، پارەم نەبوو کرێی مۆدێلەکەی بە تەواوی بدەمێ، بەڵام ئەمە نەبووە بەرهەڵستی ئەوەی لە رای خوادا کرێی ژوورەکەی بۆ بدەم، بەوە توانیم خۆی و کوڕەکەی لە سەرماو لە برسێتی بپارێزم. رزگاریان بکەم، نانەکەی خۆم لەگەڵا کرد بە دوو بەشەوە. تێو گیان دایەنە پیرەکەی خۆمانت لە بیرە، لین فرمان؟ سین-ش لەوە بابەتەیە رەنگە لە خەڵکانی دی زیاتر لێی تێبگەم هەندێ ئەتوار سەیرە، لەوانەیە خەڵکانی دی لێی بێزار بن، بۆ نموونە قسەی ناشیرین و دەنگی گڕە، زۆر جار قسەی وا دەکاتو لیمینی

خوشکمان که له دەوروبەرێکی دیدا گەورە بووە، پێی شەرمە گوێی لێ بگرێ، بەڵام من حەز دەکەم ئەو قسانە بکاو هەست بە دڵنیایی بکات، نەك قسەی شیرین بێو دڵی نەبێ ئەمە شتەکەیە دڵپاکە، تێو، من وام نیازە ئەم ژنە بخوازم، چونکە هەردووکمان هۆگری یەکدی بووین، من دڵنیام لە چینەکەی خۆم دەشۆرێمەوە، ئەو شتە لە مێژە روویداوە من بەم هەنگاوە کە ئاستی خۆم کەم دەکەمەوە، وەك خەڵکی دەڵێن، بەڵام ئەمە نە گوناحەو نە تاوان، با خەڵکی هەر بۆ خۆیان بڵێن، من وا بە کرێکاری دەژیم، لەبەر ئەوەی یەکێکم لەوان، وا هەست دەکەم لە ماڵی خۆمدام، لە نێو کرێکاراندا هەست بە ئاسوودەیی دەکەم، دەمویست هەر زوو ئەمە بکەم، بەڵام تا ئێستا نەموێرا.

فنسنت: .... لە ژیانیشدا وەك لە رەسمدا دەبێ مرۆڤ هەندێ جار بە دەستو برد بێ، بەوپەڕی تواناوە پەلاماری گیرو گرفتەکان بدات. بە خێرایی پیاو کارەکانی ئەنجام دەدات، بە مەرجێ بەر لەوە کۆسپەکان تەخت بکاتو هەموو کەلێنەکان بگرێ، "دەنگی تێو دێتەوە کەس گوێی پێ نەداو هیچ مرۆڤێ بەزەیی پێدا نەهاتەوە" قۆزتمەوە و هەموو خۆشەویستیو سۆزو بایەخێ کە هەم بوو، پێم بەخشی. ئەویش هەستی بەوە کردو ژیایەوە... ئەو هەژاریی دەناسی، هەروەها منیش.. دیارە هەژاری خراپەو چاکەی هەیە هەوڵ دەدەین بە دوو قۆڵی بەسەر خراپەکانا زاڵ ببین، راوچییانی ماسی، ترسی دەریاو هیلاکی گەرداو دەناسن کەچی هەر لە کەنارا دەمێننەوە، بگرە شەڕیشی پێ دەفرۆشن فەلسەفەیان بۆ ئارەزوومەندانی فەلسەفە جێ هێشتووە.

"ئەم رستەیە بە دەنگی فنسنت دەوترێ"

تێو، ئایا ئەم کارانە شتێك دەگۆڕن، ئاخۆ دەبن بە کۆسپ لە نێوان منو تۆدا؟ گەر لە یەکدیمان نەکاتو بتوانین بەردەوام بین لە پشتگرتنی یەکدیدا، گوێ بە قسەی عالەم نەدەین، گەر لە یارمەتی و دەستگرتن بێبەشم نەکەیت ئەمە بۆ من ئاسوودەیی تەواوە. ئەوە هاندەرو بزوێنەری ئیش کردنە، هیوای شادیمە، تەنانەت من ئێستا بە دەستێکی پتەوەوە کاغەزەکەم دەنووسم، تا لاوازیم دەرنەخەم.

"رووناکییەکە تەواو کز دەبێ، تاریکی شانۆ دەپێچێتەوە، کەچی فیلمەکە هەر بەردەوام دەبێ"

شاشە

دوای ئەوەی تێو لە خوێندنەوەی نامەکە دەبێتەوە، هەڵ دەستێتە پێوەو مەستی هەستو سۆزە... بە ژوورەکەدا دەڕوات بۆ ئەو شوێنەی وێنەیەکی شەخسی فنسنتی لێ هەڵواسراوە، لە ئیشەکانی سەرەتایەتی، زوومەکە لە وێنەکەی فنسنتەوە دەچێتە سەر دەموچاوی تێو، ئەوجا زوومەکە تۆزێ دوور دەکەوێتەوە، وێنەی فنسنتو دەموچاوی تێو کە وێنەکە دەدوێنێ، لەسەر شاشە دەردەکەوێ.

دەنگ

تێو: ئاه، فنسنت، برای شیرینم، لەم ژیانەدا هەر بەشت شەکەتی و ئازار بوو، هەر ژان‌و کلۆڵی لەگەڵ ئەوەشدا تۆ چیا ئاسا لە رووی ترس‌و مەینەتیدا دەوەستی، تۆ هونەرمەندێکی هێژاو مەزنی ئەم جوانی‌و پاکی‌و خۆشەویستییەت بۆ سروشت‌و مرۆڤایەتی... خۆی لە خۆیدا هێزێکی گەورەیە، وات لێ دەکا ببی بە جەنگاوەرێ کە دەیەوێ عالەم بگرێ، هەر چییەك بکەیت، پشتت تێ ناکەم برای خۆشەویستم، پشت گرتنت دڵسۆزییە بەرانبەر بە خودی خۆم.

"تیشکێکی کز فنسنتی لێوە دەردەکەوێ کە لە پشت مێزەکەوە دانیشتووە، ئەو جا تاریکی هەموو شتێ دەپێچێتەوە"

پەردەی سێیەم

دیمەنی یەکەم

کۆگاکەی بیتر تانخی، لە پایینی کۆگاکەوە چەند رەفێك هەیە شووشەی گەورەی لەسەر ریز کراوە، ئەو رەنگ‌و بۆیانەیان تێدایە کە تانخی ئامادەیان دەکات‌و دەیانفرۆشێت دیوارەکان یەك پارچە وێنەو تابلۆی هونەرین، زۆربەیان بێ چوار چێوەن، ئیشی ئەنتریسونزمە لاوەکان، سورا، سیکناك، گۆگان، ڤان کۆخ، هیدیکەش، لەبەردەم مێزە درێژەکەی ئیش کردن‌و حیسابدا هێندێ کورسی‌و مێزێ دانراون‌و سیمایەکی هونەری بە کۆگاکە دەبەخشێت، تانخی پیاوێکی بچکۆڵەیە، لە تەمەنی ٥٠ساڵیدایە، گورج‌و گۆڵ‌و بە دەست بردە، جگە لەوەی گەلێ رەوشت‌و خووی پاریسییانەی هەیە، خەسڵەتی بورژوای بچووکیشی هەیە، وەك وێنە شەخسییەکەی خۆی کە ڤان کۆخ کردوویەتی.

مشتەرییەکی رواڵەت سادە لەگەڵ تانخی دایە.

تانخی: تابلۆیەکی گۆگان بە دەستەوە دەگرێ، ئاه، بێگومان گاڵتە دەکەی قوربان... ئیشی هونەرمەندێکی مەزن بە ٥٠ فرانك گەر بڵێی ٢٠٠ فرانکیش بە سوپاسەوە دەتدەمێ. بڕوا بکە. "بە هەڵچوونەوە" تابلۆی گۆگان سەیری ئەم رەنگانە "بەبێزارییەوە" من بە ٥٠ فرانك پێت دەفرۆشم با راستییەکەت پێ بڵێم کاکە...

ئەم وێنانە، هەر یەکێك لەم وێنانەی "ئیشارە بۆ تابلۆکانی دەوری دەکات" کە تۆ دەیبینی گەنجینەیەکە بۆ خۆی، هەر یەکێکیان لە پاشەڕۆژا سەدان فرانك دەکات... بەڵکو هەزاران فرانك دەکات.

مشتەری رەنگە وابێ، بەڵام سبەینێ ئەمڕۆ نییە، ٢٠٠ فرانك زۆرە... لەگەڵ ئەوەشا من حەزی لێدەکەم و بە ٢٠٠ فرانکەکە دەیکڕم.

تانخی: بەپەلە وێنەکە رادەکێشێتەوە، "کە سەیری کرد کابرای کڕیار نەرمە، پەشیمان بووەوە"، ئاه، نا بەو نرخەی نافرۆشم، ئەمە ئیشی هونەرمەندێکی مەزنە نا، نا، بەداخەوە قوربان.

مشتەری: کە فرۆشیارێکی نەگبەتی، خۆ ئێستا خۆت گوتت بە ٢٠٠ فرانکی دەفرۆشم... کەچی...

تانخی: ئاه، قوربان تۆش وتت سبەینێ ئەمڕۆ نییە، منیش دەڵێم دوێنێ ئەمڕۆ نییە، جاری وایە مرۆڤ لە پڕ چاوی بە عالەمێ دەکەوێ کە لەوە پێش نەیبینیوە. "بە نهێنی" من هەمیشە وام بەسەر دێ – دەست بە قسان دەکەم.. لە خۆمەوە هەست بە هەڵچوون دەکەم... لە پڕ چاوم دەکرێتەوەو شت دەبینم.

مشتەری: "سەر دەلەقێنێ" دوو شت هەیە لێرەدا یا ئەوەتا کابرایەکی چەپەڵو پیسکەی یان شێتی... لەوانەیە هەردووکیانیش بی، بەڵام با رێك بکەوین باشە ئێستا بایی چەندە؟

تانخی: "بە دوو دڵی".. ٢٠٠٠ فرانك قوربان "هەناسە هەڵدەکێشێت" وا بزانە بە دیاری پێم داویت. "مشتەرییەکە تووڕە دەنوێنێ" "خاتوو تانخی گوێی لە قسەکانی دواییان گرتووە. ژنێکی قەڵەوی بێ حەیایە، ناوەکەی خۆی حەڵاڵ کردووە سانتیبە بە تووڕەیی دێتە ژوورەوە".

خاتوو تانخی: "تووڕەیە تانخی بە مشتەرییەکە" بەیانیت باش قوربان تکایە مێردەکەم ببەخشە.. ئەوە هەروا گاڵتەچییە "بە توندی بەرەو لای تانخی دەچێو تابلۆکەی لە دەست دەسەنێ".

تانخی: "بە ترسەوە نارەزایی دەردەبڕێ" بەڵام... من بەڕاستم بوو.

خاتوو تانخی: گوێ مەدەرێ کاکە، لە پێشا چەندی داوا لێ کردیت؟

مشتەری: "سەرسامە وەك بڵێی باوەڕ بە چاوو گوێی خۆی ناکات". ٢٠٠ فرانك.

خاتوو تانخی: "تابلۆکەی دەداتێ" هی تۆیە گەر دەتەوێ، دەست دەبا پارەکەی لێ وەرگرێ ٢٠٠ فرانك بێ زەحمەت. "کابرای مشتەری تابلۆکە لەلایەکەوە دادەنێ، تا پارەکە لە گیرفانی دەربێنێ." بە پەلە پارەکە دەدا بە خاتوو تانخی".

تانخی: "لە مشتەرییەکە دەچێتە پێشێ بە نیازی وەرگرتنەوەی تابلۆکە" نا، نا، نا.... ئەمە کۆگای منە.

خاتوو تانخی: "بە تووڕەیی پەلامار دەدا، کە ئازاترین ئازا لەبەری دەلەرزێ نەخوازەلا تانخی، وێنەکەی لە دەست رادەپسکێنێو دەیدا بە کڕیارەکە" حەدت چییە کۆگای تۆیە "بە مشتەرییەکە" گەر جارێکی دی هاتیت، پرسیاری خاتوو تانخی بکە، سەری خۆت بەم گەوجەوە مەیەشێنە، بە دوعا کاکە.

مشتەری: "هێشتا سەرسامە" بە دوعا خانم، بە دوعا "بەپەلە دەڕوا".

تانخی: "ئازا دەبێتەوە" ئا، هەی شەیتانی بەدفەڕ.. خوایە ئەمە ژنە یان ژان... تابلۆ جوانەکەی گۆگان.. ئەوا بە ٢٠٠ فرانك چووە زێرابی ژیانەوە "ئەم بیرانە کار لە تانخی بەستەزمان دەکات، خۆی دەدات بە کۆڵی کورسییەکدا، سەری بە دەستەکانی دەسپێرێ، وشە دادی نادات و دەست بە ناڵە ناڵ دەکات بە شێوەیەك بەندی دڵ دەپچڕێ" ئاه... ئاه... ئا.

خاتوو تانخی: بەردەوام بە لەسەر ... هەی شێتە، نەخەڵەتابی جارێکی دی وا بکەی، ئەگینا سەرت هەڵدەکەنم.. گشت ئەم تابلۆیانە دەفرۆشم، گوێت لێیەن؟ ئەگەر یەکیٚ ٢٠٠ فرانك نەکەن بە ١٠٠، بەڵکو بە ٥٠ فرانکی دەفرۆشم. تا بۆیاخەکانت لە بری تابلۆ بدەی بەم دەستەیە دەبیٚ ئەم تابلۆیانە ببنەوە بە پارە. کەی ئەو هونەرمەندە شێتانە پارەی کاشیان بۆ هێنایت، ئەوساکە دەتوانی ئەم تابلۆیانە هەڵگری، خوای دەکرد یەکیت بە دە هەزار فرانك دەفرۆشت.

"ڤان کۆخ لە کاتی قسەکردنیانا دێتە ژوورەوە بیٚ ئەوەی ئاگایان لیٚ بیٚ".

تانخی: "لە پڕ تووڕە دەبیٚ" بچورەوە بۆ موبەقەکەت.. بچۆ بۆنە بۆگەنەکەت تێکەڵ بە بۆنی چێشتەکەت بکە نەخەڵەتابی جارێکی دی بێیتە نێو ئەم کۆگایە. پانکۆڵە بەراز.. ئاه بۆ تابلۆ جوانەکەی گۆگان، دەستی شکاوم بۆ تابلۆ نازدارەکەم.

خاتوو تانخی: "بەتەوسەوە" وای بۆ وێنەکەی گۆگان، داخ بۆ تابلۆ جوانەکەم.

تانخی: "بە هەڕەشەوە" دەمت داخە ئەگینا. "فنسنتدەبینیٚو بێدەنگ دەبیٚ" بەیانت باش قوربان... شادم بە دیدارت.. هەر چەند پەستم..

فنسنت: "بەدڵدانەوەوە" ئەوە چییە؟ ئەم هەرا هەرایە چییە بیتر تانخی خۆشەویست، ئەوە لەگەڵ خاتوو تانخی دا شەڕتە، نابیٚ وابی لەگەڵیدا.

تانخی: ئاه، قوربان... گویٚ بگرە بزانە ئەو پانکۆڵە بەرازە چیی کردووە. تابلۆ تازەکەی گۆگان، بینی بووت وا نییە؟ بە بەر چاوی خۆمەوە بە ٢٠٠ فرانك فرۆشتی.

فنسنت: بەڵام پارەیەکی چاکە، لەسەر ئەمە لێی تووڕە مەبە، لە راستیدا خۆشحاڵم، خانمەکەم گەر یەکێك لە تابلۆکانی من بفرۆشێت بە ٢٠٠ فرانکیش بیٚ قەیناکات، هەر باشە.

خاتوو تانخی: "بە دژایەتییەوە" چەند حەز دەکەم یەکێکیان بفرۆشم بەڵام فرۆشتنی هیچ تابلۆیەکیان دادی تۆ نادات، بەلای کەمەوە هەقی دە تابلۆ قەرزاری، هەقی ئەو بۆیاغانەی لێت کڕیوین...

هەر چەندیان لیٚ بفرۆشێت دەکەوێتە بڕی ئەو قەرزەی لەسەرتە، هەر بەم بۆنەیەوە پێت رادەگەیەنم لەمڕۆوە تاقە یەك رەنگ لەم کۆگایە ناچێتە دەرەوە... تا ئێستا نەمان توانیوە، تاقە ئیشێکت بفرۆشین.

فنسنت: "بە گاڵتەوە" حەیفت نەکرد سانتیبەی خۆشەویست، چۆن دەتوانی هێندە دڵڕەق بی لەگەڵ یەکێکدا کە رێزو خۆشەویستی بۆتان هەیە، باشە گەر داوای تۆزیٚ رەنگی سوورو سەوزم کرد بە راستی نامدەیتیٚ؟

خاتو تانخی: دڵنیابە لەوە، گویٚ بگرە، ئەوە سان... سان...ی چیتە؟

فنسنت: ئاه، گیانە، سانتیبە نێوی ژنەکەی سوکراتی فەیلەسووفە، سوکراتی فەیلوسوفی گەورە، کە تۆ دەبینم هەمیشە ئەوم بیر دەکەوێتەوە بەڕاستی هەر تۆ هاوتای ئەویت.

خاتو تانخی: "به کەمێ ڕەزامەندییەوە" لەوانەیە من وەکو ئەو بم، بەڵام ئەمە "ئیشارە بۆ لای تانخی دەکات" هەرگیز سوکرات نییە، بەڵام ئەم قسانە بە دەرد ناخۆن.. من بابایەکی رەقم، بە پارەی حازر نەبێ بۆیاخت نادرێتێ.

تانخی: ئەوە بۆ ناڕۆیت و شەرمان لێ لا نادەیت؟ ڤان کوخ هاتووە قسان لەگەڵ مندا بکات نەك مشتومڕ لەگەڵ تۆدا بکات... بڕۆ بۆ دۆزەخی موبەقەکەتو وازمان لێ بێنە.

خاتو تانخی: زۆر چاکە، تەنیا لەبەر چاوی هاوەڵە دزەکانت ئازا دەبی، دوای دەتبینمەوە "دەرگای پشتەوە دەکاتەوەو زۆر بە نەزاکەتەوە دەڵێ بە دوعا جەنابی ڤان کۆخ" لە دوای خۆیەوە دەرگاکە دەدا بە یەکداو دەچێتە دەرێ.

تانخی: "هەناسەی ئاسوودەیی هەڵدەکێشێتو بە پەلە دەچێ بۆ لای دەرگاکە تا دڵنیا بێ لە جووت بوونی، ئەوجا دەگەڕێتەوە لای مێزی کۆگاکە، دوو پەرداخ و قاپێ شەراب دەردێنێ، لەسەر مێزەکەی بەردەمەوە دای دەنێ" وەرە، بەڵێ قوربان با پێکێ شەراب وەخۆین، من پێویستم بە پێکێکە تا بۆنی ئەم ئافرەتە لە لووتم دەرچێ "هەردوو پەرداخەکە تەژی دەکات".

فنسنت: گوناح خۆت بیتر تانخی... ئەوە چۆن دەژیت؟

"تانخی هەردوو قۆڵی بە بزووتنەوەیەکی کلۆڵانە هەڵدەبڕێ".

فنسنت: ئەم شەرابە چاکە.. دەزانی لەوەتەی هاتوومەتە پاریس زەوقم چووەتە سەری. بڕوا بکە لەوە پێش تامی شەرابم نەچەشتووە... لە راستیدا شتی دیم تام نەکردووە "هەڵدەستێ" پاریس شوێنێکی خۆشو جوانە بیتر. هەست دەکەم بەر لەوەی بێم بۆ پاریس نەژیاوم، هەر کێیەك دەبینی لە شاد دەچێ. خەڵکی لێرە قسان دەکەن دەزانی بەر لەوەی بێم بۆ پاریس من کەڕو لاڵ بووم، هەر کەڕولاڵ بگرە کوێریش بووم؟ بە درێژایی ئەو هەموو ساڵانە بە بێ بۆیاخ رەسمم کردووە، بە فیڕۆ چوو ئەوەی چوو، چوو، ئێستا دەزانم رەنگ چی دەگەیەنێ. "سەیری ئەو تابلۆیانەی دەوروبەری دەکاتو سەر دەلەقێنێ" فێری ئەوەیان کردم تانخی، هەست دەکەم ئێستا لەسەر رێگای راستم.

تانخی: "بەدلێرییەوە" بەڵێ، ئەنتریسونزمەکان دەزانن سەوزو سوور چی دەگەیەنێ، بۆیە ئێمە لە ئەنجاما قازانج دەکەین، خەڵکی رەنگیان خۆش دەوێ، گوزارشت لە هیواو شادیو گەشبینی دەکات، خەڵکی رووناکییان دەوێ، تیشکی زێڕینی هەتاویان دەوێ نەك رەنگی قاوەییو تاریك.

فنسنت: گوێ بگرە، بیتر، دەمەوێ هەواڵێکی گرنگت پێ رابگەیەنم سورا هات بۆ لات یان، هێشتا نەهاتووە؟

تانخی: نە، ئەوڕۆ نەهاتووە.

فنسنت: زۆر چاکە، وام زانی پێشمکەوتووە بۆ ئەوەی هەواڵەکەت پێ بڵێ.

تانخی: هەواڵی چی؟

فنسنت: دەربارەی بڕیارە تازەکەمان، بیرمان لەوە کردۆتەوە کە ئۆردوگایەك بۆ هونەرمەندان بە کریێ بگرین.

تانخی: "بە هەڵچوونەوە" ئۆردوگای هونەرمەندان؟ ئاه.... قوربان کە بیرۆکەیەکی چاکە، دەتوانم بێمە ریزتانەوە، بۆیاخی سوورو سەوزو زەردو شینی هەموو دنیاتان بۆ فەراهەم دەکەمو زیاتریش.

فنسنت: بێگومان دێیتە ریزەوە، هەر بۆیەش شتەکەم لەلا باس کردیت. زۆرین، لوتریكو گۆگان، سوراو سکناك، بونـاردو منو هی تریش زۆرن، ئێمە هاوسەنگەری خەباتین... زۆربەی کات برسین، بۆیە دەبێ یەك بگرینو ماڵێك لە گونددا بۆ خۆمان بدۆزینەوەو ئەستێڵی مەلەو هەموو شتێکی تێدابێ، ئەوجا دەست بە ئیش کردن بکەین رەنگە رەسم بۆ جەماوەرێکی تازە بکەین بۆ کرێکارو لادێیی، ئەوجا تابلۆ بۆ ماڵەکانیانو شوێنی خەوتنو خواردنەوەیان دەکێشین، ئامانجێکی دیارو ئاشکرا دەکەوێتە بەردەم ئیشەکانمان، نرخی هەرزان لەسەر ئیشەکانمان دادەنێین، بەشی ئەوە بکات پێی بژینو کەرەستەی رەسمی پێ بکڕینو دەشتوانین بە هەموو شێوەیەك یارمەتیی یەکدی بدەین تۆ دەڵێی چی؟

تانخی: زۆر جوانە، بەڵام قوربان من بە گومانم، هونەرمەندان بە سروشت خۆپەرستن، من دەزانم تۆو سورا وانین، ئێوە شۆڕشگێڕن. لەم رووەوە مەزەنەم بە خەسار ناچێ. رەنگە کە بەم حاڵەوە لەگەڵ ژنەکەم دەمبینی باوەڕم پێ نەکەیت، من لە ساڵی ٧١ دا لە سەنگەری شۆڕشدا بووم.

فنسنت: سڵ مەکەوە بیتر تانخی، ئێمە بەردەوام دەبین... لەوانەیە ئێمەی هونەرمەند یەك یەك بمان گری مامەڵەمان سەخت بێ، بەڵام کە یەکمان گرت، دەبین بە هێزێکی گەورەو خۆپەرستی گومانو ترسو دوو دڵی لە ئارادا نامێنێ، دەبین بە مرۆڤی راستەقینە. پەردە لە نێوان خۆمانو رەمەکی مەردم هەڵدەگرینو بە هەمان سادەیی ئەوان دەژین. بەڵێ تانخی، دروشمێکی گەورە هەڵ دەواسینو بەم بۆیە زەیتییانە، ئێمەی ئەنتریسونزم لەسەری دەنووسین هونەری گەل بۆ گەل.

خاتو تانخی: "لە کونی دەرگاکەوە سەری دەردێنێ" ئەوە چییە، شێت بوون؟ گەر بێدەنگ نەبن هەر ئێستا پۆلیس هەڵ دەکوتێتە سەر کۆگاکە. سەردەمی کۆمۆنەی پاریس بەسەر چووە، بە نێوی گەلەوە چەنەبازی مەکەن.

فنسنت: نا دایکە تانخی، سانتیبەی خۆشەویست. سەردەمی کۆمۆن ئێستا دەستی پێکردووە. باوەڕ بکە ئەم سەردەمە لە ژیانەوەو راپەڕیندایە.

خاتوو تانخی: ئاه، تۆ شێتو زۆڵی، وەك هەموو هاوەڵەکانی دیی تانخی، چەقە چەق بەسە گەر چەنەبازیش دەکەی لێرە مەیکە. دەتوانی بچیتە نێو شەقامەکان هاوار بکەیت نەك لە ماڵی مندا "بە توندی دەرگاکە بە یەکا دەدا".

فنسنت: "بە پێکەنینەوە" کە دوڕێکی دەگمەنە سەری ئاسنەو زمانی گڕ.

تانخی: تۆ دەتوانی پێبکەنی، بەڵام من چی بکەم؟ بەڕاستی ئێستاکە بیرۆکەیەکم بە مێشکدا هات. بیرۆکەیەکی ترسناك.

فنسنت: چییە؟

تانخی: گەر پرۆژەکەتان سەری گرت و ئۆردوگای هونەرمەندانتان دامەزراندو منتان بە ئەندام وەرگرت... چی لەگەڵ ئەم ژنەدا بکەم؟

فنسنت: "دیسان پێدەکەنی" ئەمە موشکیلە نییە تانخی، بیخەرە سینەوە... جارێکی دی ببەوە بە پیاوێکی ئازاد.

تانخی: "بە هەموو راستییەکەوە" نا قوربان. هەر چەند حەز بەوە دەکەم، بەڵام دەترسم نەتوانم، نا، نا، ئەوە هەر نابێ، بیرۆکەیەکی جوانە، بیرۆکەی ئۆردوگای هونەرمەندانی ئازاد بەڵام من پیاوێکی ئازاد نیم، منیش وەکو خەڵکانی دی لەم ژیانەدا پابەندم.

پەردە

دیمەنی دووەم

مۆسیقایەکی بیزی

شاشە

دیمەنێکی باشووری فەڕەنسا لەسەر شاشە دەردەکەوێ. دار سەروو گوڵ و کێڵگە لە سنووری ریزە گردۆڵکەیەکی ئارامەوە دەگرێتەوە. زوومەکە بزاوتنی درەخت و گیایەکان وەردەگرێ. فنسنت دەردەکەوێ، تابلۆیەکی لەبەردەمدایە بەپەلە کاری لێ دەکات. لە ماوەی هاتوچۆی زوومەکەدا لە نێوان تابلۆکەو دیمەنەکەدا دەنگی فنسنت لە مایکرۆفۆنەکەوە دەبیسترێ.

فنسنت: تێو دەبێ سەر لە نوێ دەست پێبکەمەوە. کاتێکی زۆر کەم بە دەستەوەیە، لەگەڵ ئەوەشا دەبێ جارێکی دی تێهەڵبچمەوە. من تامەزرۆی هەتاوو شنەی باو ئاسمانی پان و بەرین بووم، کە لە پاریسدا بە چنگم نەکەوتن. تامەزرۆی ژیانی سادەو خەڵکانی سادەی دڵپاك بووم بۆیە دەبوایە پاریس جێبێڵم. لێرەدا لە باشوور هەموو شتێ فێنك و شادو مەست و تێر رەنگە. ئاه، تێو، ئەم رەنگانەی ئێرە چەند جوانن، پرتەقاڵی، زەرد، شین، قاوەیی، سەوز، من لە گەرمەی ئیش کردنام، من دڵنیام سروشت لێرە، رەنگ بە هەموو ئەو کەسانە دەبەخشێت کە پێویستیان پێیەتی. بەردەوام دەبم لەسەر ئیش کردن، ئەم رەنگانە توانایەکی بێ پایانم پێدەبەخشن. هەست بە ماندوو بوون ناکەم، سروشتی جوان بەردەوامییەکی وام پێدەبەخشێت، تەنانەت خۆم لە بیر دەچێتەوە، رەسمم بەشێوەیەك بۆ دێ وەك بڵێی لە خەوندایە...

"فیلمەکە دەپچڕێ، فنسنت لە ناوەندی شانۆدا دەردەکەوێ، بە پێوە لەبەردەم ستاندێك لە نزیك مێزێ وێستاوە کە ئینجانەیەکی لەسەرەو گوڵی گوڵە بەڕۆژەی تێدایە، وەك لە وێنەی ئینجانە و گوڵە بەڕۆژەدا"

فنسنت: " بە وردی و بە شادی لە ئیشەکەی رادەمێنێ، هەناسەیەکی ئاسوودەیی هەڵدەکێشێت"، ئۆخەی ئەم تابلۆیە هەموو ئیشەکانم رەت دەکات. پارچە گوڵێك و بەس... "بە هەڵچوونەوە" بەڵێ ئاقیبەت ئەنجامم دا، ئاخری ئەوەی دەمویست کردم ئاه، چەند خۆشە مرۆڤ شاد بێ، شادیی راستەقینە... "دوای ئەم هەموو ساڵە جارێکی دی سەیری تابلۆکەی و گوڵەکان دەکاتەوە. کەمێ بێدەنگی. بێدەنگییەکە بە سەرەتا توندو تیژەکەی "ماهلر" سروودێ لە ئەرزەوە دەرەوێتەوەو تێك دەشکێ. تاریکی، مۆسیقاکە بەردەوام دەبێ و ئەوجا نامێنێ".

دەنگ: ئایا تۆ بە راستی شادیت؟ شادیت؟ یان درۆ لەگەڵ خۆتدا دەکەیت؟

"چەپکە تیشکێ دەکەوێتە سەر فنسنت کە رەق راوەستاوە".

فنسنت: بۆ درۆ دەکەم؟ هەمیشە حەقیقەتم نەوتووەو بە دوویدا نەگەڕاوم و رەسمم نەکردووە؟ برسێتی و ماندوویەتی و تەنیاییم لە پێناوی حەقیقەتدا نەچەشتووە... بۆ ئەوەی ببم بە هونەرمەندێکی هاوتای حەقیقەت؟

دەنگ: ئایە شتەکە وایە فنسنت؟ ئایە هونەر خودی ژیانە یان سێبەرێکی لاوازی واقیعە؟

فنسنت: نەخێر هونەر ژیانە بگرە زیاتریشە بۆ نێوی دەنەی سێبەر ئایە تابلۆکانمان رووناکی و رەنگیان تێدا نییە؟ ئایا مۆسیقای وەها نییە شیرینترو ناسکتر بێ لەوەی لە دڵی خەڵکیدایە؟

دەنگ: کەواتە جیاوازی هەیە، هونەر لە ژیان گەورەترە؟ رەنگە ئەمە بە رێژەی ئەوانەوە کە بە ڕاستی نەژیاون وابێ.

فنسنت: ئایا ئەوەم نەکردووە؟ ماندوو بووم، رەنجم دا، خەباتم کرد، خۆشەویستیم کرد... ئایا ئەمە ژیان نییە؟ هەمیشە بە شوێنی کەسانی راستەقینەدا لە کرێکار، لە چنین کار، لە راوچییان گەڕاوم.

دەنگ: بەڵێ، بەڵام نەتتوانی ببی بە یەکێك لەوان، هەمیشە دووراو دوور دابڕاو بوویت لێیان... شەپۆلی دەریات لە داکشان و هاتنە خوارەوەیدا سەیر کردووە.

فنسنت: درۆیە... من لە شەپۆل ناترسم بۆ درۆ دەکەی؟ بۆ دەتەوێ شادییەکەم لێ تێك بدەی؟ تۆ کێی؟

دەنگ: تۆ خۆت دەزانی من درۆ ناکەم، بۆیە دەنگم دەبیستی. دەبا غیرەتی بینینت هەبێ، ئەوسا دەزانی من کێم.

فنسنت: من لە هیچ ناترسم، من تەماشا دەکەم.

شاشە

دەموچاوی فنسنت بە شێوەیەکی کز لەسەر شاشە دەردەکەوێ، دەموچاوەکە وردە وردە روونترو ئاشکراتر دەبێو نزیك دەبێتەوە.

دەنگ: بەڵێ، ئێستا دەتوانی بمبینی، سەرت سوور دەمێنیّ؟ من لە تۆ دەچم، بەڵام ئەمە راست نییە، تۆ لە من دەچیت، من فنسنتی راستەقینەم، تۆ تەنیا تاپۆیت، هونەرمەند نیت.

فنسنت: "بە تووڕەیی" باشە بە چییا تۆ منی راستەقینە بیتو منیش تاپۆو سێبەری تۆ؟

دەنگ: من لە و حەقیقەتە ناترسم کە تۆ لێی ڕادەکەی، ژیانی هونەرمەند، ئەو ژیانەی دەیزانین ژیانی ڕاستەقینە نییە، ئاوێتەی خوێن و گۆشت نییە، بەڵکو ئاوێتەی بۆیاخ وقوماشە، وێنە دروستکردنێ ناگاتە منداڵ دروستکردن.

فنسنت: باشە لەم حاڵەتەدا چاکترین شت دوور کەوتنەوەیە لە هونەرو هونەرمەندان؟

دەنگ: لەوانەیە.

فنسنت: "بە گەرمی" تۆ هەڵەی بێگومان هەڵەیت، هونەر هەمیشە لە ژیانەوە هەڵ دەهێنجرێ.. لە یەکدی جیانابنەوە.. خەڵکیش رەگوڕیشەو سەرچاوەی هەموو شتێکە... من هەمیشە ئەمەم دەزانی.. هەوڵم دەدا هونەر و ژیان بکەم بە یەك قەوارە....

دەنگ: لەوانەیە هەوڵت دابێ، بەڵام سەرنەکەوتیت.

فنسنت: سەر نەکەوتن بەزین نییە، من هێشتا خەبات دەکەم، گەر خۆشم سەرنەکەوتم، ئەوا ڕێگام بۆ ئەوانەی دوای خۆم خۆش کردووە. گرەو دەبەنەوە....و سەرکەوتنی من بەوانەوە دەبێ هەر سەردەکەوم. گوێت لێمە؟ سەردەکەوم.... من سەردەکەوم، نەك تۆ، فنسنتی راستەقینە.

دەنگ

گەلێ دەنگی تەوس ئامێز، لە مایکرۆفۆنەکەوە بەرز دەبێتەوە، من فنسنتی راستەقینەم. من فنسنتی راستەقینەم، ئێمە هەموو فنسنتین، ئێمە...

شاشە

گەلێ دەموچاوی فنسنت لەسەر شاشە دەردەکەوێ کە بە شێوەیەکی بازنەیی دەوریان داوە، ئەویش لە چەقی بازنەکەدا وێستاوەو تیشکە کزەکە بەسەر سەرییەوەیە.

فنسنت: "بە تووڕەییەکی ترس ئامێزەوە" کەواتە داوای یارمەتیت کرد؟ بە تەنیا پێم ناوەستیت؟ کۆمەڵێك دژ بە یەکێك، ئاوها؟ شەڕ دەکەیت؟ باشە کەواتە من ئامادەم. هەر یەکێ لە ئێوە دەڵێ فنسنتم، وا نییە؟ بە باوەڕێکی تەواو پێدەکەنیّ" یەکەم ئاە ئەوە تۆیت، تۆی باوەڕ بە خۆ، تۆی هەمیشە راست لەوەی دەیکەیت، ئەگەر دنیا دژت بن یان نا، هەمیشە تۆ قووڵترو راستگۆتری لە هەر کەسێك. چونکە تۆ هونەرمەندی مەزن ڤان کۆخیت.

فنسنت :هەرگیز وام بیر نەکردۆتەوە بە پێچەوانەوە، گومانم لە خۆم کردووەو هەمیشە داوای راوێژی خەڵکانی دیم کردووە ئایا شەوانی دوورو درێژم بە خوێندنەوە بەسەر نەبردووە ئایا داوای ئامۆژگاریم لە سادەترین جووتیار نەکردووە؟ داوای یارمەتیم لە رامبرانت نەکردووە، لە دیلاکڕوام نەکردووە؟

دووەم: باسی ئینجیل دەکەیت... ئەی لێت لانەداوە؟ ڕۆژێ لە ڕۆژان کەشیش بوویتو ئەوەتا ئێستا هونەرمەندێکی بێ ئایینو بێ باوەڕیت.

فنسنت: بە کافرم دەزانی هەر لەبەر ئەوەی کۆتو زنجیری هەقە قاڵب گرتوو ساردو سڕەکانم لە گەردنی خۆم نەکردووە من هەرگیز لەو گومانە پەشیمان نابمەوە کە دوای ڕێگای حەقیقەتە. گەرچی باوەڕم بە ڕۆژی حەشرو ئەو دنیا نییە، بەڵام باوەڕم بە شتێکی هاوتای ئەوە هەیە ئەویش بەردەوامی ژیانو گەشەکردنی مرۆڤایەتییە. ئاینی من باوەڕ بوونە بە ئادەمیزاد، بە خەڵکی.

سێیەم: لەگەڵ ئەوەشدا خەڵکیت ئازار داوە... بیر لەو ئازارە بکەوە کە داکو بابت تێوە گلاندووە، بیر لە ئەتوارە ناشیرینەکانت بکەوە بەرامبەر بە خەڵکی، خۆپەرستیت، تاقە ئینسانێ کە چاکەی لەگەڵ کردوویت. وەرەست کردووە، تێوی برات..

فنسنت: گەر خراپەم لەگەڵ کەسێکیشدا کردبێ بە ئانقەست نەبووە، دۆستایەتیم لەگەڵ تێودا لە کێو راوەستاوترە، گەر راست دەکەی سەری خۆتی پێدا بدە، راستە من دۆستایەتی زۆرم بەدەست نەهێناوە، بەڵام هێندێکم وەدەست هێناوە.

چوارەم: هەندێکی زۆر کەم، بەڵام تۆ زۆربەی ڕێگا هەر تەنیا بوویت.

فنسنت: بەڵێ تەنیا بووم، من تەنیام، بەڵام ئەمە نابێ بە شایەت دژم؟ ئەمەی هەڵەی من نییە؟

پێنجەم: هەڵەی هەڵەشەییو بێ ڕەوشتییە؟ کێ بەرەوماڵی تیاترۆو باوەشی سۆزانیان بکێشی کردیت؟

فنسنت: بە خۆم چووم، شتێکی نا دروستم نەکردووە؟ ئایە خۆشەویستی کردن هەڵەیە... هەڵە نەکردن بێ خۆشەویستی هەڵەیە؟

شەشەم: بۆ هەموو پرسیارێ وەڵامی پێیە، ئەمە کارەساتی گەورەیە لەگەڵ تۆدا، فنسنت لە هەڵە بەدەرە. ڕەوشتی ئەم عالەمە خراپە؟ عالەمێکی دی دروست بکە. خەڵکی لەگەڵ فنسنتدا ڕێك ناکەون؟ بەبێ ئەوان بڕۆ. سەیرە تەنانەت لە هونەرەکەتدا، لە تابلۆکانتا، تۆ هەمیشە ناوەڕۆکی وێنەکانت سروشت نین وەك هەیە، بەڵکو سروشتن وەك تۆ هەستی پێ دەکەیت. فنسنت، فنسنت، فنسنت، لە هەموو شوێنێکدا عالەم بە دڵی تۆ نییە؟ سەری خۆت هەڵگرە، بڕۆ.

فنسنت: تۆ درۆ دەکەی درۆ دەکەی، من هەوڵی هەڵاتنم نەداوە، ئەم ژیانەم خۆشویست، بەڵام من کوێر نیم، کوێرەوەری و برسێتیو کاولی هەیە، بیری نەزۆکو لە قاڵب دراو هەیە، ترسو لەرز لە وتنی حەقیقەت هەیە. مرۆڤایەتی لە ناخەوە بۆ شادی و ئازادی دەکولێ، بەڵام ئەم حەقیقەتە خۆشەویستی لە دڵمدا نەسڕیوەتەوە، بەڵکو تامەزرۆی گۆڕینی عالەمی کردووم. هانی داوم عالەم جوانتر بکەم.

دەنگی جیاواز: "غەڵبەغەڵبێکی وەحشیانە ها ها ها".... فنسنتی خالق عالەم دەگۆڕێ... جوانتری دەکات... ها ها ها.

شاشه

"کەسەکان سست دەبن و دەپەشۆکێن لە پێکەنینا"

فنسنت: پێم ناوەستن، دەی پێبکەنن، من فنسنت ڤان کۆخم ئەی تارماییە بێ فەڕەکان.

شاشه

"کەسەکان زیاتر پێدەکەنن"

دەنگەکان: ئەو فنسنت ڤان کۆخی راستەقینەیە، ها ها ها ئێمەش تەنیا سێبەرین و بەس. دە تەماشاکە.

شاشه

کەسەکان زۆر دەبن.. توندتر پێدەکەنن تا دەبن بە حەشاماتێکی زۆر..

فنسنت: خوای دەکرد دەبوون بە ملیۆنێ... من خۆم فنسنت ڤان کۆخم... من پیاوە راستەقینەکەم. دوور کەونەوە، نامەوێ بتانبینم. لێم دوور بکەونەوە.

"بێدەنگییەکی کوت و پڕ، وێنەکە نامێنێ. فنسنت بەبێ جوولە دەمێنێتەوە. ئەوجا دەنگەکان بە توندی دەتەقنەوە بێ ئەوەی وێنەکە دەربکەوێ. پێکەنینەکە بە شێوەیەکی شێتانە زیاد دەکات"

دەنگ: ناتوانی بمان وەستێنی و هەر ئێمە سەرکەوتووین، ئێمە تەنیا تاپۆو سێبەرین، لەگەڵ ئەوەشا گوێت لێمانە، گوێچکەت کەڕ دەبێ، دەبێ گوێمان بۆ بگری.

فنسنت: گوێتان لێناگرم، بێدەنگ بن "دەنگەکان تێکەڵ دەبن بە پێکەنینێکی شێتانە"

دەنگ: گوێ ناگری، فنسنتی راستەقینە گوێ ناگرێ.

فنسنت: "شێتانە هاوار دەکات" بێ دەنگ بن، ناچارتان دەکەم کە بێ دەنگ بن.

تاریکی

لە پڕ دەنگەکان کپ دەبن. ئافرەتێ لە دەرەوەی شانۆ، هاوار دەکا.

ژن: "بەهیستریاوە" ئەقڵی لە دەست دا، ڤان کۆخ شێت بوو، گوێی خۆی بڕی "روناکی هەڵدەبێ، ژنەکە را دەکات بۆ سەر شانۆ، لەولاوە ژن و پیاو دەوری دەدەن".

ژن: گوێچکەی بە گوێزان بڕی، لە بنا بڕی.

پیاوی یەکەم: زانیم، دەمزانی شتێکی وا دەکات، ئەو وێنانەی دەیان کات چاوەکانی.

ژنی دووەم: دەبێ هەر ئێستا بیگرن. نابێ ئەم شێتە لە نێو ئێمەدا بمێنێ.

پیاوی دووەم: راست دەکات، پێویستە پۆلیس ئاگادار بکەنەوە تا ببیەن.

ژنی یەکەم: پێویست ناکات، ئێستا دێن دەیبەن، خاتوو تشوزم نارد بە دوایاندا... هەر بەوەوە نەوەستا گوێی بڕێ، بەڵکو بە دیاری ناردوویەتی بۆ کچێکی ماڵ ئافنون بۆ کچۆڵە قژ زەردەکە... بەستەزمانە هەرکە گوێچکە خوێناوییەکەی بینی بوورایەوە.

پیاوی سێیەم: ئای کە کارێکی ناشیرینە، پیاو تەنیا دوو گوێی هەیە نازانم چۆن یەکێکیان پێشکەش بە سۆزانییەك دەکات، "هەموو پێدەکەنن، ژن و پیاوەکان بڵاوەی لێدەکەن، سەری سەرسامی دەلەقێنن، تەنیا پیاوێکی بە ساڵاچوو لەسەر شانۆ دەمێنی".

پیاوە پیرەکە: وەك دیارە ئیشێکی نابەجێیە... بەڵام پیاو بە خۆڕایی گوێی خۆی نابڕێ. بەستەزمان خۆت کاك ڤان کۆخ، هەموو بەشێتت دەزانن، بەڵام پیاو بەبێ هۆ گوێی خۆی نابڕێ.... پێم وایە هۆیەك هەبێ، هەموو کارێك هۆی هەیە، بەڵام ئێمە بە زۆری هەست بەو هۆیانە ناکەین.

پەردە

دیمەنی سێیەم

ژووری، لە شێتخانەکەی کەشیش ریمیدا، بە شێوەیەکی ئاسایی راخراوە، لەو سەری ژوورەکەوە پەنجەرەیەکی گەورە هەیە، رۆلان پیاوێکی کامڵە، جلی پۆستەچی لە بەردایە، وەك لەو وێنەیەدا کە ڤان کۆخ کێشاویەتی. ڤان کۆخ، سەری لە ئاستی گوێچکە بڕاوەکەیەوە بە سارغییەك پێچراوە، پایپ دەکێشێت وەك لە وێنە مەنشوورەکەیدا.

فنسنت: چاکت کرد سەرت لێدام، رۆلان... زۆرم بیر دەکردیت.

رۆلان: دڵ ئاگای لە دڵە، خۆم و ژنەکەم زۆرت بۆ پەرۆش بووین، زۆر جار باست دەکەین و یادی ئەو شەوە خۆشانە دەکەینەوە کە پێکەوە گوزەراندمان.

فنسنت: بەڵێ، رۆلان، کات گەلێکی خۆش بوون وا نییە، لە راستیدا من لەگەڵ هیچ کەسێکدا وا رانەهاتووم. دەترسم چی دی نەیبینینەوە، هیچ شتێ نەماوە بایەخی پێبدەم. هیچ شتێ نەماوە سەیری بکەم، تەنیا کێڵگەی گەنم و درەختی سەروو نەبێ، ئەویش لە پەنجەرەکەوە.

رۆلان: قسەی وا مەکە قوربان، بەم زووانە چاك دەبیتەوە، وا دەزانم ئێستا بەرەو چاکبوونەوە دەچیت.

فنسنت: ئەلهەقی خۆشم وا هەست دەکەم، رۆلان....

رۆلان: خۆت نیگەران مەکە، شتەکە گەرمای هاوینە.... وا لەم ناوچە جوانە دەکات کە خەتەر بێ، زستانی ئەم ساڵ لە پار خەتەر تربێ، بە ڕادەیەك کاری کردبووە سەر زۆر کەس.

فنسنت: بەڵێ، زۆر جار هەستم دەکرد، خەڵکەکە دەمارێکی شێتیان لەلا دروست بووە... وێڕای ئەوەش من هیچ ناخۆشییەکم نییەو هیچ شتێ لە شادیم کەم ناکاتەوە، ئەلهەقی ئێستا لە جاران هێمنترو ئاسوودەترم، هێشتا هەر تینووی رەسم کردنم، ئەم ئارەزووە تاقە پێوەندی منە بە ژیانەوە.

رۆلان: کەواتە تۆ هێشتا هەر رەسم دەکەیت جەنابی ڤان کۆخ، زۆر چاکە.

فنسنت: بە داخەوەم ئێستا ناتوانم، لە سەرەتاوە دەستم پێکردو لە راستیدا گەلێ کاری چاکم ئەنجامدا. لەم باخچەیەدا باخچەیەکی چۆڵ و پشت گوێخراو- وەك مێشکی میوانەکانی هەیە... وێڕای ئەمەش رازاوەیە بە رەنگی جوان....

بواری ڕەسم کردنی تێدایە. ئەم کێڵگە گەنمەی بەردەمیش هەیە. وێنەی سەری پاسەوانی شێتخانەکەم کردووە، دەموچاوی زۆر سەیرو سەرنج ڕاکێشە. لەمەش زیاتر بواریان داوم بچمە دەرێ، بەڵام ئەم کارەساتەی دوایی لە کاری خستووم، لە ئەنجامی ئەوەدا ڕەسم کردنیان بە یەکجاری لێ قەدەغە کردم، ڕۆلان ئەوان، ئەوان نازانن، ڕەسم کردن بۆ من هۆیەکی گرنگی چاك بوونەوەیە. چ شتێ لەو بیرو هەستانە کە ڕێگای دەربڕین و ئیشکردنیان نییە، دەبێ بە مایەی شێتی، پێویستە مۆڵەتی ڕەسم کردنم بدەنێ، ڕۆلان دەبێ ڕێگام بدەن. تۆش لەگەڵمدا نیت؟

ڕۆلان: بەڵێ، پێم وایە ڕێگات بدەن، بە هەر حاڵ ئەم شوێنە بە کەڵکی تۆ نایەت. قوربان براکەت ڕاست دەکات پێشنیازی کردووە ئێرە جێ بێڵی و بچی لەگەڵ ئەودا بژیت.

فنسنت: زۆر حەز دەکەم ڕۆلان، بەڵام نابێ ئەوە بکەم، تێو ژنی هێناوەو بەم نزیکانە منداڵیان دەبێ. هونەرمەندێکی شێت لە نێو خێزانێکی بەختەوەردا جێی نابێتەوە، تێو بە درێژایی ئەم ماوەیە چاترین یارمەتی داوم و نامەوێ لەوەی پتر ئەرکی قورس بکەم.

ڕۆلان: بەڵام بە هەر شێوەیەك بووە نابێ لێرەدا وەمێنی، من دڵنیام ئێرە بە کەڵکی تۆ نایەت.

فنسنت: نا، وێڕای ئەوەش من قەرزار باری ئێرەم، دەزانی تێکەڵبوونی ڕاستەوخۆم لەگەڵ شێتی و شێتاندا ترسی شێت بوونەمی لەلا نەهێشتووم؟

ڕۆلان: ئەمە شتێکم بیر دەخاتەوە کە لە مێژە مێشکی داگرتووم وەك لەوە پێشیش پێم وتیت، ئەرکی پۆستەچێتی وام لێدەکات زۆر بیر بکەمەوە، تۆ لە بزووتنەوەو جووڵانێکی بەردەوامدای، ئەمە وات لێ دەکات بیر بکەیتەوە، من کاتێ کە دەڕۆم بیری زۆرم بۆ دێ، زۆرتر لەو کاتانەی کە دانشتووم.... چاکە، ئێمە زۆر جار لە سەر ئەوە ڕێك کەوتووین کە هەر یەکەمان بەندی خودی خۆیەتی، بە شێوەیەك لە شێوەکان پابەندی سروشت و کۆمەڵە، بەڵام من ئێستا گەییمە سەرەنجامێ کە هەر یەکەمان کلیلی زندانەکەی بەخۆیەتی، ئەو بیرەی وامان لێدەکات سروستی کوت و زنجیرەکەمان بناسین، هەر ئەو لەو کوت و زنجیرو پابەندییە ئازادمان دەکات.

فنسنت: ئاه، ڕۆلانی پیاو چاك، ئەمە بیرێکی جوانە، تۆ هەمیشە دەتوانی کارەکان بە ڕوونی یەکلایی بکەیتەوە، بێگومان تۆ ڕاست دەکەیت، من کە سروشتی نەخۆشییەکەم زانی، دەتوانم لێی ڕزگاربیم، ڕۆلان، تۆ دەبوایە فەیلەسووف بای نەك پۆستەچی.

ڕۆلان: نا قوربان، پێم وتیت پۆستەچێتی وام لێدەکات بیر بکەمەوە، من گەر گەڕان و هاتوو چۆی ئێرەو ئەوێ نەبایە بیرم ناکردەوە. "لە دەرگا دەدرێ، دکتۆر بیرون دێتە ژوورەوە، بەو شێوەیەی کە ڤان کۆخ ڕەسمی کردووە".

د. بیرون: بەیانیت باش کاك ڤان کۆخ، ئەوڕۆ چۆنی؟ بزانم بە تەنیا نیت، تۆ چۆنی کاك ڕۆلان؟

ڕۆلان: سوپاس، دکتۆر بیرون، من شادم بەوەی کاك ڤان کۆخ بە چاکی دەبینم.

د. بیرون: بەڵێ، وا بزانم زۆر زوو بەرەو چاك بوونەوە چوو.

فنسنت: تۆ دڵنیایت دکتۆر بیرون: یان لەبەر من وا دەڵێی؟

د. بیرون: نەخێر، من دڵنیام کە تۆ لەسەر چاك بوونەوەی.

فنسنت: گەر لات وایە دکتۆر، ئەی بۆ رێم نادەی جارێکی دی بچمەوە سەر رەسم کردن؟

د. بیرون: قوربان چەند جارێ باسی ئەوەمان کرد... من وا هەست دەکەم، ئێستا ناتوانی بگەڕێیتەوە سەر رەسم کردن، چونکە هەست دەبزوێنیٚ و من لام وایە تۆ تەنیا بە دەست رەسم ناکەیت، بەڵکو هەموو سێلێکی لەش و مێشکت بەشداری تێدا دەکات.

فنسنت: بێگومان راست دەکەیت، بەڵام دەبیٚ ئەوە چاك بزانی ریٚ لیٚ گرتنم زۆر خراوترە.

رۆلان: تکایە رێم بدە دکتۆر بیرون، با قسەیەك لەم مەیدانەدا بکەم، من ڤان کۆخ دەناسم و دەزانم ئیش کردن بۆ ئەو چی دەگەیەنیٚ، بەڵام حەز دەکەم ئەوە بڵێم کە ئەو هەست بە وێنەیەك دەکات، وەك چۆن من بە هیلاکی و شەکەتی، وەختیٚ دەمەویٚ دابنیشم و پشوویەك بدەم، ناتوانم چونکە هەست دەکەم هەندیٚ هەن چاوەڕوانی وەرگرتنی نامەکانیانن لە من، من دەزانم ئەو نامانە بە رێژەی خەڵکییەوە چی دەگەیەنیٚ، زۆر لە لاقە ماندووەکانی من گرنگترن... کاك ڤان کۆخیش دەبیٚ نامەکانی بگەیەنیٚ کە بریتییە لە رەسمەکانی. ئەو بە زەبری فڵچەکەی نامە بۆ هەموو جیهان دەنووسێت، من دڵنیام بۆ ئەنجامدانی ئەم ئەرکە گویٚ بە ماندوو بوون نادات.

د. بیرون: ئەم ئەوقاتەت زیرەکە، کاك فنسنت... بەڵام تکایە ئەوەت لە بیر نەچیٚ هەر چەند چووبی بۆ رەسم کردن تووشی کارەسات بوویت.

فنسنت: ئەو کارەساتانەم هەر تووش دەبوون. دڵنیابە کە پێوەندی بە کار کردنەوە نییە، دەترسم تا کۆتایی ژیان هەر بێن لە گەڵما...

لەوانەیە ئەمە هۆیەکی هاندەر بیٚ بۆ ئەوە لە مابەینی ئەو کارەساتانەدا بە گەرمی ئیش بکەم دەبیٚ ئەوەی دەستم پیٚ کردووە تەواوی بکەم. تیٚ دەگەی رۆلان زۆر بە ئاسانی شتەکەی روون کردەوە... پێویستە ئەم نامە گەورەو گرنگە تەواو بکەم، پێویستە تەواوی بکەم، رێم بدە با رەسم بکەم، دکتۆر تکات لێدەکەم، لێت دەپاڕێمەوە رێگام بدە..

د. بیرون: ئەمە مەسئوولیەتێکی گەورەیە، هەر چەند دەکەم رێگادانت نابەجێیە، وێڕای ئەمەش بۆ یەك جار رێت دەدەم، بەڵام تکات لێدەکەم، بەڵکو لێت دەپاڕێمەوە خۆت ماندوو مەکەو بە هێمنی ئیش بکە.

فنسنت: کەواتە رێم دەدەیت؟ کەی بڕۆم؟

د. بیرون: هەر رۆژیٚ دەتەویٚ.

فنسنت: ئاه، سوپاس دکتۆر، سوپاس رۆلان، نامەکەم تەواو دەکەم، تەواو دەکەم.

تاریکی

شاشە

کێڵگە گەنمی کە بەدەم باوە دەشنێتەوە لەسەر شاشە دەردەکەوێ. زوومی کامیرا لەرەی لاسکە گەنمەکان دەگرێ، دەچێتە سەر بنجە خەش خاشێك، ئەوجا وردە وردە دوور دەکەوێتەوە تا کێڵگەکە هەمووی و هەندێ درەختی قەڵەم تۆزی بەرز لە سایەی ئاسمانی پرشنگدار دەردەکەوێ، دار قەڵەم تۆزەکان بە شێوەیەك لول دەخۆن وەك بییەوێ خۆی لە دەست چنگێکی نەفرەت ئەنگێز قوتار بکات.
ڤان کۆخ دەردەکەوێ، شێتانە ئیش لە تابلۆکەیدا دەکات، وەك بڵێی کەوتۆتە ژێر شێتی گەردەلوولەوە، ستاندی تابلۆکە بەدەم بایەکەوە دەجولێ. ڤان کۆخ تاوێرێ دێنێ و ستاندەکەی پێ قایم دەکات و دەچێتەوە سەر ئیشەکەی، شەپقەکەی فرێ دەداتە لایەکەوە، زوومەکە دەچێتە سەر ئاسمانی پرشنگدار کە هەتاوی بە تین بێوچان دیمەنەکەو کاکی وێنەکێش لە ئامێز دەگرێ، مۆسیقایەکی توندو تیژ شان بە شانی فیلمەکە لە کار دایە.
زومەکە لەسەر دار قەڵەم تۆزەکان کە وردە وردە بە دەم بایەکەوە خێراتر سەما دەکەن، دەوەستێ، لەگەڵ سەرەتای مۆسیقای سرودی لە ئەرزەوە بە توندی، ئەوجا دەوەستێ و نامێنێ.

تاریکی

چەپکە تیشکێ دەکەوێتە سەر هانۆ، دوو پاسەوانیی شێتخانەی سنت ریمی دێنە ژوورەوە، فنسنت دەبەنەوە، یەکێکیان کەرەستەی رەسم و ستاندو تابلۆکە هەڵدەگرێ... یەکێکیانیش ژێر باڵی فنسنت دەگرێ، فنسنت لەوە دەچێ نووستبێ، هەر چەند چاوی نەنوقاوە...
دکتۆر بیرون تووشیان دەبێ.
د. بیرون: ئەوە لە کوێ بوو؟
پاسەوان: لە کێڵگەکەدا لە بەردەم تابلۆکەی دا کەوتبوو، لەوە دەچێ تەواو بووبێ، چونکە وڕینە دەکات.
د. بیرون: بەستەزمان بیخەنە ژوورەکەی خۆیەوە، کەرەستەکانی لەلای خۆی دامەنێن، چاتر وایە لە جێیەکی دی دایان بنەن.

پەردە

دیمەنی چوارەم

ژوورێکی سادە و ئاسایی.... بە جوانی رێك خراوە، دیوارەکان بە جۆرەها تابلۆی گەورە داپۆشراون، هەموو تابلۆکان ئیشی ڤان کۆخن، زۆربەیان بێ چوار چێوەن، وەك ئەوەی ژوورەکەی پێشانگای یەك کەس بێ، کۆمەڵێ تابلۆ لە سووچێکی ژوورەکەدا هەڵ چنراوەو جێگای هەڵواسینیان نییە... ستاندەکە لە سووچێکدا دانراوە لەسەر مێزە چکۆڵەکەی تەنیشتی، قوتووی بۆیاخ و هەندێ فڵچەو چەند تابلۆیەك بۆ رەسمکردن ئامادە کراوە.

تێو: "دێته ژوورەوە، فنسنت به دوایا، بەسەرسامی دەوەستێ،" فنسنت ئەمە شتەکانته کە جوانن. "هەنگاوێ دوان دەچێتە پێشەوەو دەوەستێو بەسەرسامی سەیری تابلۆکان دەکاتەوە".

فنسنت: "بە شادیو شانازییەوە" چاکە وا دیارە پێشانگا چکۆڵەکەمت بە دڵە. راستییەکەی تێو من ئەم ئیشانەی خۆمم بە دڵن.

تێو: هەقی خۆتە فنسنت، لە ژیانما بەکار هێنانی رەنگو روونـاکی بەم خەستیو دەوڵەمەندییە نەبینیوە دەزانی هەندێ جار لە خۆمەوە گومانم لە هەوڵو ئیش کردنەکەت دەکرد بەڵام ئێستا وا بەری رەنجی دەساڵ دەبینمو زۆر دڵنیام خۆزیا دەنگم خۆشبا تا لە خۆشیاندا گۆرانیم بچڕایە گەر شەرمم نەکردبا لە شادیدا دەگریام "بە ئەسپایی لە وێنەیەکەوە دەچێتە سەر یەکێکی دی" کە بەرهەمێکی زۆرت ئەنجام داوە.

دەساڵ چییە بیرتە کە لە بوریناج سەرم لێدایت؟ ئەی سکێچی ئەو ژنەکەت لەبیرە؟

فنسنت: لە بیرمە تێو، ماوەیەکی کەمە بەڵام لە هەمانکاتیشدا زۆرە. هێشتا ئەو وێنەیەم لە لاماوە، ئیشی ترم زۆرە چونکە لە ژوورەکەدا جێیان نابێتەوە هەڵم نەواسیون، تێو گیان شادم بەوەی ئیشەکانم بە دڵت بوون، منیش بە گومان بووم، نەك هەر لە ئیشەکانم، بەڵکو لە هەموو ژیانم، بە تایبەتی لەم مانگانەی دواییەدا، هەمیشە بیرم لە بێهودەیی هەموو شتێ دەکردەوە.

تێو: ئەمە ئاساییە، ماکی نەخۆشییەکەت بووە... بەڵام ئەمە تەواو بوو، بڕایەوە.

فنسنت: لام وانییە، هێشتا لەوە دەترسم رۆژێ لە رۆژان تووشی ئەو نەخۆشییە ببمەوە، هەر چەند دەمێکە چاك بوومەتەوە، تەنانەت ئەگەر تووشیش نەبمەوە، هەست دەکەم هەموو شتێ تەواو بوو، ئیشارە بۆ وێنەکان دەکات ئەوەی لە توانامدا بوو ئەنجامم دا، ئەوەی دەمویست وتم، هەست دەکەمماڵێکمو ئاگرم تێ بەربووەو چ سوودێکم بۆ عالەم نەماوە. من دڵنیا نیم لەوەی ژیانم هەمووی رستە هەڵەیەکی گەورە نەبێ. ئەم وێنانە، بەدڵی تۆن، هەروەها بە دڵی منیشن، بەڵام چی هانی دام کە بیان کێشم، هەمان هاندەر بوو کە وای لێکردم ببم بە کەشیش لەگەڵ کرێکاری کانەکاندا، تا شادی بخەمە دڵی کلۆڵانەوە، ئایە برسێتیی هەژارەکان کەم بووەوە، نەزانەکان فێر بوون؟ ئایا شادی چووە زنجی چنین کارەکانەوە؟ ئایە عالەم چاکتر بووە لەو کاتەی کە ئەم تابلۆیانەم نەکردبوون؟ نەخێر تێو، بۆیە من سەرنەکەوتم. وەك دەزانی جوانیو ژیانم خۆشویست، رەنگە فێنکەکانم خوشویست، وێڕای ئەوەش نەمتوانی هیچیان بۆ بکەم.

تێو: فنسنت، فنسنت تۆ زۆر هەڵەی ئایا دەبێ نرخی ئەم هەمووەت "ئیشارە بۆ تابلۆکان دەکات" بۆ باس بکەم، گوێ بگرە برام تۆ راست دەکەی کە ئینسان گرنگترین شتە لەم ژیانەدا ئەوانەی بیر لە گوڵو جوانی دەکەنەوەو ئینسان فەرامۆش دەکەن شایانی ئەوە نین پێیان بوترێ هونەرمەند، وەلێ پێم وانییە تۆ هەرگیز ئینسانت فەرامۆش کردبێ، ئایە سەرەتای خۆتت بیرە، کە چۆن رەنجت دەدا بۆ ئەوەی رەسمی مەردم بکەیت؟

تۆ جگە لە ئینسان هیچ شتێکت رەسم نەکردووە، کرێکاری کان، جۆلاّ، راوچی، دایکە کرێکارەکان، جارێکیان بۆت نووسی بووم ئەوەی گرنگی بە مرۆڤایەتیی دەدا دەبیّ لەگەلّ هەموو لایەکا بجەنگیّ تۆ تەنانەت لە رەسمکردنی گولّو گولە بەرۆژەشدا ئەمەت فەرامۆش نەکردووە.

فنسنت: باشە، ئەوەچی دەگەیەنیّ؟ لات وایە ویستوومە یارمەتیی ئینسان بدەم، تەنیا بەوەی رەسمی بکەم، ویستم ببم بە جەنگاوەر.

تێو: ئیّ تۆ جەنگاوەری، فنسنت.

فنسنت: جەنگاوەرێکی بەزیو... چی بووە مایەی شێتیم؟ سەرنەکەوتنم، لەوەی کە هونەرو ژیان لەیەك قەوارەدا کۆبکەمەوە. ویستم ببم بە وێنەکێش، کەچی هەر چەند وەك هونەرمەند پێش دەکەوتم... وەك ئینسان سووك دەبوومو دادەبڕام.... تەنیا کۆمەلە ئێسکیّ ماومەوە. باش سەیرم بکە.

تێو: نا، برام... ئەم تابلۆیانە ئیشی ئینسانێکی بەزیو نین، چاوێکی تریان پێدا بگێڕەوە. راستە نەتتوانی عالەم بگۆڕی، بەلاّم کیّ توانیویەتی ئەوە بکات؟ بەلاّم ئارەزووەکانت، گۆڕینی عالەم بە هەموو دلسۆزیو تامەزرۆییەکەوە جێی خۆی لە وێنەکانتدا کردۆتەوە. لەبەر ئەوە تۆ بۆڕت نەخواردووە... سەرنەکەوتوو نیت، کەسانی دی دێنو ئەو ئارەزووە لە تابلۆکانتدا دەخوێننەوە. ئیشەکانت جۆشیان دەداتو ئەو ئارەزووەی تۆیان لەلا دروست دەبیّو یەك دەگرنو وایان لێدەکات لە پێناو عالەمێکی چاترو جوانتردا بخەبتن، کرێکارو جۆلاّو راوچی لە هەموو ئیشەکانتدا دەژین فنسنت. هەولّ دەدەن خەونەکانی تۆو خۆشیان لەم ژیانەدا بێننە دی.

بێدەنگی

فنسنت: تێو، وا بزانم تۆ راست دەکەیت، سوپاس ئەم زانینەم کارەکان زۆر ئاسان دەکات، تۆ هەمیشە یارمەتیدەری من بوویت، تێو، گەر تۆ نەبای ژیان بیابانێکی سامناكو کوشندە دەبوو. ئێستاش کاتی ئەوە هاتووە بڕۆم، تۆ جارێکی دیش یارمەتیم دەدەی.

تێو: باسی رۆیشتن مەکە، فنسنت، هێشتا زۆر زووە.

فنسنت: "کەرەستەی رەسمو ستاندی تابلۆکانو شتەکانی دی کۆ دەکاتەوە. شەبقەکەی دەکاتە سەری، تەواو وەك، ئەو کاتەیە کە لە پەردەی یەکەمو لە دیمەنی یەکەمدا دەرکەوت" نا، پێویستە ئێستا بڕۆم، تێو "دەست لە ملی تێو دەکاتو دەی گوشیّ بە خۆیەوە" پێویستە بڕۆم بۆ ئەوەی رەسم بکەم، تێو بە دوعا برام. "لەبەر دەرگاوە" ماوەی رەسمێکی دی هەیە.

پەردە

١٩٨٣/٦/٥

گوندی چۆخماخ

ئەم شانۆنامەیە، لە نووسینی نووسەری چیکۆسلۆڤاکی، باول ئایزلەرە، کاتی خۆی نزار سەلیم-ی چیرۆکنووسی عێراقی وەریگێڕاوەتەوە سەر زمانی عەرەبی و لە ساڵی ١٩٧٣دا نووسخەیەکی لێ داوە بە یوسف ئەلعانی-ی هونەرمەندو ئەمیش داویەتی بە گۆڤاری (الاقلام). گۆڤاری نێوبراو لە ژمارە "٥"ی ساڵی ١٩٨٣دا بڵاوی کردۆتەوە. شانۆنامەکە بریتییە لە ژیانی هونەرمەندی بلیمەت فنسنت ڤان کۆخ. دیارە ئەم شانۆنامەیە کارێکی یەکجار دەگمەن و جوانەو بە قەولی وەرگێڕی عەرەبی کارەکە جگە لە رەگەزەکانی شانۆنامە، دوو رەگەزی دیکەی بەکار هێناوە کە بریتین لە سینەماو موئەسراتی دەنگ.

باول ئایزلەر، لە ساڵی ١٩٤٤دا، کاتێک لە هێزی دووی زرێپۆشی چیکۆسلۆڤاکیدا، کە هەنگێ لە ئینگلتەرادا بوو، لە نووسینی ئەم شانۆنامەیە بووەتەوە، لە پێشەکییەکەیدا باسی تەکنیکی سینەما- شانۆ دەکات و دەڵێت:

"هەر چەندە ئەو توخم و رەگەزانەی لەم شانۆنامەیەدا بەکار هاتوون زۆر تازە نین، لێ لەوەیە بەلای هەندێ کەسەوە نا ئاسایی و ناباو بن، بۆیە هەندێ قسەم لەم بارەیەوە هەیە: تەکنیکی ئەم شانۆنامەیە زۆر سادەو ئاسانە، شاشەیەک لە پێشەوەی شانۆ هەڵواسراوە، کە شانۆکە بە تەواوەتی رووناک دەبێتەوە، شاشەکە دیار نابێ، کاتێ کە رووناکاییەکە کز دەبێت یان بە تەواوەتی دەکوژێتەوەو شانۆ تاریک دەبێت، هەندێ برگەی فیلمی، بە نۆرەو بە گوێرەی پێویستی شانۆنامەکە لەسەر دەنوێنرێ بەمەش جۆرە فایدەیەکی هاوبەشی لە شانۆنامەو سینەما وەردەگیرێ، جا لێرەدا دەبێ لێبڕاوانە ئەوە دووپات بکەینەوە کە بەکارهێنانی سینەما دەبێت سنووردار بێت و کار نەکاتە سەر رەوتی پەرەسەندنی شانۆنامەکە، دەبێ وەکو هۆیەکی دەربڕین بخرێتە خزمەتی ئەو شێوازە درامییانەی کە زەرووڕەتی بابەتی دەیانخوازێ.

زۆر فاکتەر هانیان دام کە تەکنیکی سینەمایی- شانۆیی لە شانۆنامەی (فنسنت)دا بەکار بێنم: یەکەمیان وێڕای پەیدا بوونی ژمارەیەک فیلمی سینەمایی چاک لەمەڕ ژیانی کەسایەتییەکان، شانۆ، وەکو بەدیار دەکەوێ لەو رووەوە هەر دەستەوەستان مایەوە، هۆی مەنتیقی ئەمەش بریتییە لەو جیاوازییە زۆرەی نێوان شانۆو سینەما لە باری جیاوازی و خێرایی لە ئەنجامدانی رووداوی لە رووی کاتەوە سینەما دەتوانێ بە زەبری توانای گواستنەوەی خێراو حەرەکەوە، لە ماوەیەکی زەمەنی کورتدا گرنگترین رووداوەکانی ژیانی مرۆڤ وێنە بگرێ، بەڵام خاویی حەرەکەی درامی چالاکی و کاریگەریی شانۆ سنووردار دەکات، جا شانۆنامەی (فنسنت) هەوڵێکە لەم بوارەدا.

فاکتەری دووەم کە هانی دام پەنا وەبەر سینەما- شانۆ بەرم ئەوەیە کە (فنسنت) بایەخ بە ژیانی نیگارکێشێکی هونەرمەند و کارەکانی دەدات، بۆیە کامیرا دەتوانێ یارمەتی جەماوەر

بدات تا له چاوی هونەرمەندەوە بڕواننە کارە ڕەسەنەکانی، لە کۆتاییدا کارەسات و تراژیدیای ژیانی ڤان کۆخ لە هزرو بیریدایە، بۆیە دەکرێ لە ڕێگەی زوومی کامیراوە بچییە بنج و بناوانی هەستیارو نا هەستیارییەوە، تاسەو کەڵکەڵەو هەستەکانی بە شێوەیەکی کاریگەر بە دیار بخرێ و بەرجەستە بکرێ.

سەرچاوە:

گۆڤاری (الاقلام)، ص ١٣٤- ١٥٦، ژمارە "٥" ساڵی ١٩٨٣

حەمە كەریم عارف

- كەركووكییە و لە ساڵی ١٩٥١دا لەدایك بووە.
- لە ساڵی ١٩٧٥ كۆلیژی ئەدەبیاتی بەغدای تەواو كردووە.
- یەكەم بەرهەمی شیعرێكە بەناوی (هەڵبەستێكی هەتیو كەوتوو) كە لە ژمارە (١٧٠) رۆژنامەی هاوكاری ساڵی ١٩٧٣ بڵاوبووەتەوە.
- لە ساڵی ١٩٧٦ەوە بە بەردەوامی نووسین و بەرهەمی ئەدەبی بڵاو دەكاتەوە.
- سەرنووسەر یان بەڕێوەبەری نووسین یان سكرتێری نووسین یان ئەندامی دەستەی نووسەرانی ئەم گۆڤار و بڵاوكراوانە بووە: گۆڤاری گزنگی نووسەرانی كەركووك، نووسەری كوردستان، كەلتوور، نووسەری كورد، گوڵانی عەرەبی، ئاڵای ئازادی تا ژمارە ٠٠٢٢٢، گۆڤاری نەوشەفەق.
- جگە لە ناوی خۆی، بە تایبەتی لە گۆڤاری گزنگی نووسەرانی كەركووك، نووسەری كوردستان، كەلتوور، رۆژنامەی ئاڵای ئازادی تا ژ: ٢٢٢ بەناوی گۆڤەند، زنار، سیپان، پاكزاد، محەمەدی حاجی، سیروان عەلی، دیدار هەمەوەندی، هێژا، ح. ع بەرهەمی بڵاو كردۆتەوە.
- جگە لە پارتی دیموكراتی كوردستان و یەكێتیی قوتابیانی كوردستان ئیدی ئەندامی هیچ حیزب و رێكخراوێكی سیاسی نەبووە، لە ساڵی ١٩٧٤ – ١٩٧٥دا پێشمەرگەی شۆڕشی ئەیلوول بووە، لە هەشتاكاندا بۆ ماوەی نۆ ساڵ، بێ وابەستەگی حیزبی، پێشمەرگە بووە و وەكو بەشدارییەكی مەیدانی و ویژدانی لە خەباتی رەوای نەتەوەی كوردا شانازی پێوە دەكات و منەت بەسەر كەسدا ناكات، چونكە باوەڕی وایە كە رۆڵەی میللەتی مەزلوم مەحكومە بە پێشمەرگایەتی.
- لە هەشتاكانەوە تا ئێستا راستەوخۆ سەرپەرشتی و سەرۆكایەتی لقی كەركووكی یەكێتیی نووسەرانی كوردی كردووە.
- زۆر بەرهەم و كتێبی چاپ و بڵاو كردۆتەوە، لێ زۆربەی هەرە زۆریان، بە تایبەتی ئەوانە لە چیادا چاپ بوون بە نوسخەی هێندە كەم بڵاو بوونەتەوە، لە نرخی نەبوو دان و هەر ئەوەندەیە كە لە فەوتان رزگار بوون. هەندێك لە وانە:

  ١- تیرۆژ، كۆ چیرۆك، چاپی یەكەم ١٩٧٩
  ٢- كۆچی سوور، رۆمان، چاپی یەكەم ١٩٨٨
  ٣- بەیداخ، چیرۆك، ١٩٨٨
  ٤- داوەتی كۆچەرییان، كۆ چیرۆك چاپی دووەم ٢٠٠٥
  ٥- لە خۆ بێگانە بوون، كۆمەڵە چیرۆك، چاپی یەكەم (١٩٩٩) دەزگای گوڵان

٦- كوچ سرخ، كۆ چیرۆك، به فارسی، وەرگێڕان چاپی یەكەم ١٩٨٧ شاخ
٧- نینا، رۆمان، سابت رەحمان، دوو چاپ، شاخ، شار ٢٠٠٢
٨- نامۆ، رۆمان، ئەلبیر كامۆ، دوو چاپ، شاخ، شار ٢٠٠٣ دەزگای ئاراس
٩- رێبەر، رۆمان، مەهدی حسین، یەك چاپ (شاخ)
١٠- شكست، رۆمان، ئەلكساندەر فەدایەف، چاپی شاخ (راه كارگر)
١١ – هاوماڵەكان، رۆمان، ئەحمەد مەحمود، دوو چاپ، شاخ، شار ٢٠٠٠ گوڵان
١٢- بێناسنامەكان، رۆمان، عەزیز نەسین، ٣ چاپ شاخ، شار ٢٠٠٣
١٣- قوربانی، رۆمان، هیرب میدۆ، چاپی یەكەم ٢٠٠٤ دەزگای شەفەق
١٤- دووره وڵات، رۆمان ع. ڤاسموف، چاپی یەكەم٢٠٠٠ دەزگای گوڵان
١٥- ئازادی یا مەرگ، رۆمان، كازانتزاكیس، چاپی یەكەم ٢٠٠٣ كتێبخانەی سۆران
١٦- چیرۆكەكانی سەمەدی بیهرەنگی، دوو چاپ، شاخ، شار ٢٠٠٤ كتێبخانەی سۆران هەولێر
١٧- ئامانجی ئەدەبیات. م. گۆركی، چاپی شاخ ١٩٨٥
١٨- دلێریی خۆراگرتن، ئەشرەڤ دەهڤانی، چاپی شاخ
١٩- مەسەلەی كورد لە عێراقدا، عزیز شەریف
٢٠- مێژووی رەگ و رەچەڵەكی كورد، ئیحسان نوری پاشا، یەك چاپ
٢١- خەباتی چەكداری هەم تاكتیكە هەم ستراتیژ، مەسعودی ئەحمەد زادە، چاپی شاخ
٢٢- كورد گەلی لە خشتەبراوی غەدر لێكراو، د. كوینتەر دیشنەر، چاپی شێیەم ٢٠٠٤ دەزگای ئاراس
٢٣- لە مەهابادی خوێناوییەوە بۆ كەنارێن ئاراس، نەجەف قولی پسییان
٢٤- گوزارشتی مۆسیقا، د. فۆاد زەكەریا.
٢٥- دەربارەی شیعر و شاعیری، رەزا بەراهەنی.
٢٦- ڤنسنت ڤان گوگ، شانۆنامە، باول ئایز لەر
٢٧- بە دوعا شاعیرەكان، شانۆنامە، جەلیل قەیسی (گزنگ ژ:١٢)
٢٨- جولەكەكەی ماڵتا، شانۆنامە، مالرۆ.
٢٩- دادپەروەران، شانۆنامە، ئەلبیر كامۆ.
٣٠-بەد حاڵی بوون، شانۆنامە، ئەلبیر كامۆ.
٣١- چاو بە چاو، شانۆنامە، گەوهەر مراد (غوڵام حسەینی ساعیدی)
٣٢- ریچاردی سێیەم، شانۆنامە، شەكسپیر.
٣٣- گەمەی پاشا و وەزیر، شانۆنامە، عەبدوڵڵائەلبوسێری.
٣٤- كورد لە ئەنسكلۆپیدیای ئیسلام دا، چاپی یەكەم ١٩٩٨ وەزارەتی رۆشنبیری.
٣٥- هونەر و ژیانی كۆمەڵایەتی، پلیخانۆڤ، چاپی یەكەم ٢٠٠٥ دەزگای موكریانی
٣٦- پێكهاتەی بەدەنی و چارەنووسی ئافرەت، ئیڤلین رىید.

٣٧- لێکدانەوەیەك لە مەڕ نامۆ، لویس ریی.

٣٨- مندالە دارینە، چیرۆکی درێژ بۆ مندالان.

٣٩- فاشیزم چیی؟ کۆمەڵە چیرۆك بۆ مندالان، یەلماز گونای

٤٠- شوانە بچکۆلەکە، چیرۆکێکی درێژی چینی یە بۆ مندالان

٤١- زارۆکستان (چوار شانۆنامە بۆ منالان)

٤٢- لە گەنجینەی حیکایەتی تورکمانییەوە.

٤٣- کۆمەڵێك ئەفسانەی جیهانی (٢٣ ئەفسانە)

٤٤- زندە خەون، کۆمەڵە چیرۆکی چیخوف، چاپی یەکەم (٢٠٠١) دەزگای موکریانی

٤٥- ئەفسانەیێن گریکی و رۆمانی، چاپی یەکەم (٢٠٠٤) کتێبخانەی سۆران، هەولێر

٤٦- جیّ پیّ، کۆمەڵێك چیرۆکی فارسی چیرۆکنووسان:(سادقی هیدایەت، جەلال ئال ئەحمەد، بوزرگی عەلەوی، سادقی چوبەك، مەنسوری یاقوتی)

٤٧- چیرۆکستان، کۆمەڵێك دەق و رەخنە، چاپی یەکەم ٢٠٠٥ نووسەرانی کەرکووك

٤٨- چۆنیەتی فێر بوونی زمانی فارسی، چاپی یەکەم (٢٠٠٠) حەمە کەریم عارف

٤٩- گۆڤەند و زنار (فەرهەنگی فارسی – کوردی) حەمە کەریم عارف

٥٠- پەلکە رەنگینە، حەمە کەریم عارف، چاپی یەکەم (٢٠٠٤) وەزارەتی رۆشنبیری

٥١- کۆمەڵێك چیرۆکی بێگانە

٥٢- چزیشفسکی، فەیلەسوف و زانای گەورەی میللەتی روس

٥٣- چایکۆ فسکی، ژیان و بەرهەمی.

٥٤- ئیدگار ئالین پۆ، ژیان و بەرهەمی.

٥٥- جاك لەندەن، ژیان و بەرهەمی

٥٦- گوگول، نووسەری ریالیست

٥٧- یەڵماز گونای، ژیان و بەرهەمی

٥٨- سادقی هیدایەت، ژیان و بەرهەمی

٥٩- خافرو غ لە شیعر دەدویّ، ژیان و بەرهەمی

٦٠- رێبازە هونەرییەکانی جیهان

٦١- ریالیزم و دژە ریالیزم لە ئەدەبیات دا، چاپی یەکەم (٢٠٠٤) دەزگای سپیرێز

٦٢- راگەیاندن لە پەراوێزی دەسەلاتدا (بە شەریکی) چاپی یەکەم (٢٠٠١) دەزگای گولان

٦٣- راگەیاندن لە نێوان حەقیقەت بێژی و عەوام خەڵەتێنی دا، حەمە کەریم عارف

٦٤- دیدار و دەق و رەخنە.

٦٥- دیداری چیرۆکڤانی.

٦٦- قوتابخانە ئەدەبییەکان، رەزا سەید حسەینی.

٦٧- ناودارانی ئەدەب، حەمە کەریم عارف

٦٨- هەزار تۆپی شیعری نوێخوازی و چەند باسێکی دی، حەمە کەریم عارف.

٦٩- كورد لە سەدەی نۆزدە و بیست دا، کریس کۆچرا، چاپی یەکەم ٢٠٠٣ کتێبخانەی سۆران

* لە ڕاپەڕینەوە تا نهوو چالاکانە بەشداری بزاڤی ئەدەبی و ڕۆشنبیریی کوردی دەکات و بەرهەمی هەمە جۆر (نووسین و ئامادە کردن و وەرگێڕان) بڵاو دەکاتەوە..

* ئەو بەرهەمانە و زۆری دیکەی ئامادەن بۆ چاپ و چاپکردنەوە و هەر کەس و گروپ و لایەن و دەزگایەك تەماحی بڵاو کردنەوەی هەبن، ئامادەیە بە خۆڕایی پێشکەشیان بکات و...